



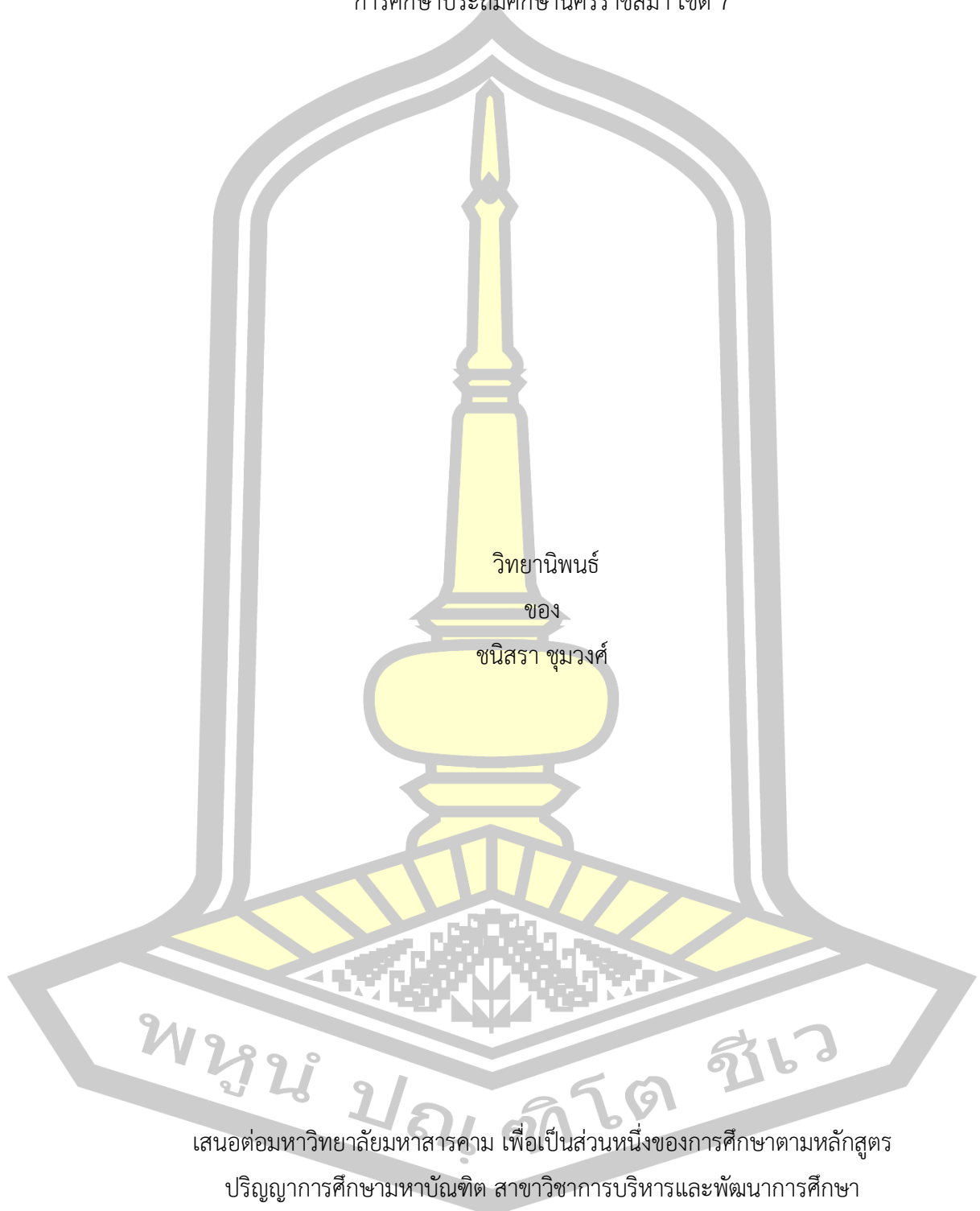
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

วิทยานิพนธ์
ของ
ชนิสรา ชุมวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

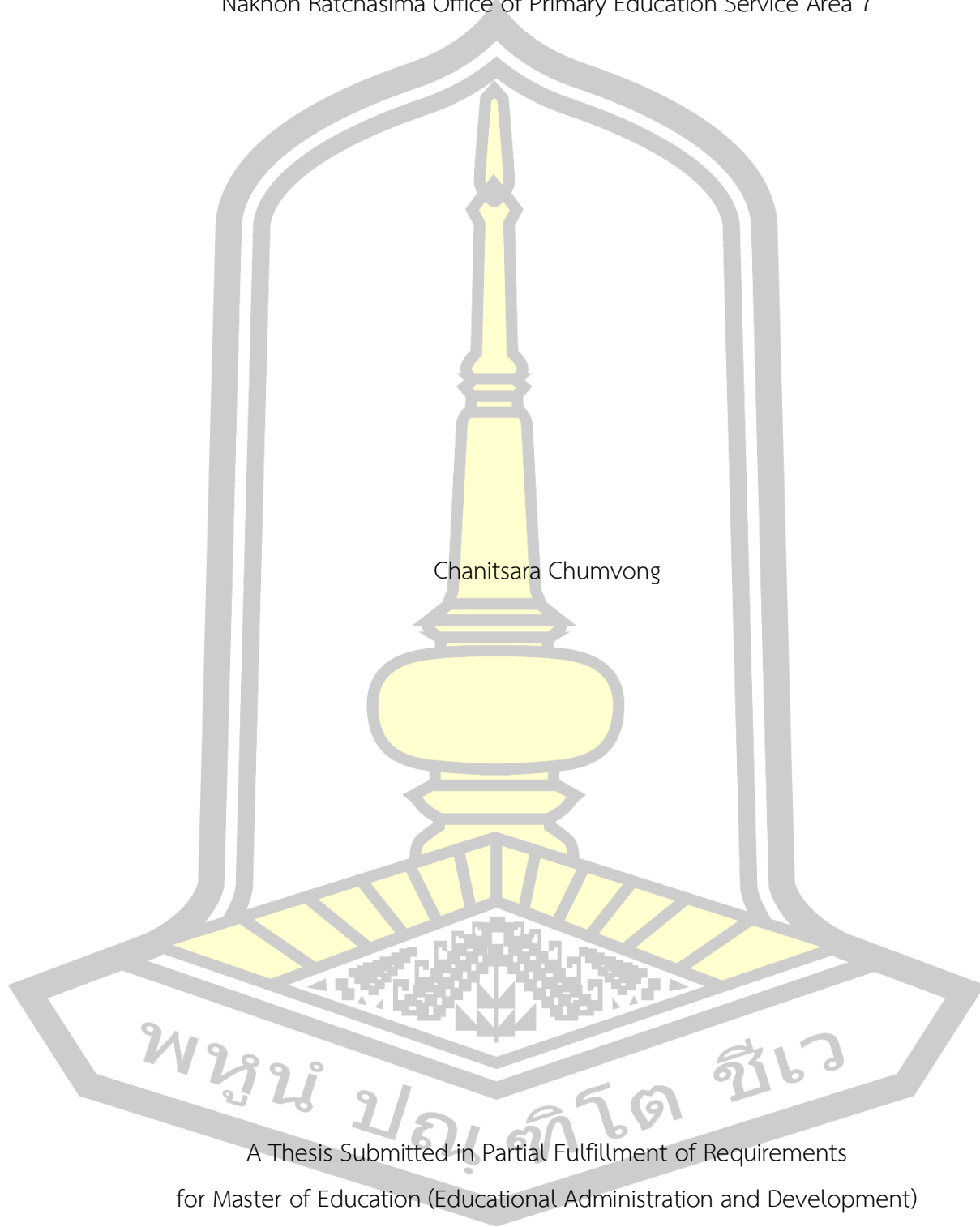


มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Developing the Effective Academic Administration Guidelines for The Schools under
Nakhon Ratchasima Office of Primary Education Service Area 7

Chanitsara Chumvong



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

June 2020

Copyright of Mahasarakham University



คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางชนิสรา ชุมวงศ์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. โกวิทย์ เทศบุตร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ธรินธร นามวรรณ)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริ)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. อรุณ วราอัศวปติ ศรีสะอาด)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7		
ผู้วิจัย	ชนิสรา ชุมวงศ์		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ชรินทร์ นามวรรณ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 105 คน และหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 105 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 รวม 210 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จากการศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่

พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ 32 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มี 5 แนวทาง 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง 3) การวัดผลและประเมินผล มี 4 แนวทาง 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มี 5 แนวทาง 5) การนิเทศการศึกษา มี 5 แนวทาง 6) การแนะแนวการศึกษา มี 3 แนวทาง และ 7) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 5 แนวทาง โดยใช้แนวคิดที่ได้จากการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยใช้หลักการบริหารงานแบบ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ใช้เป็นวิธีการในการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ดีขึ้น และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนา, การดำเนินงานวิชาการ, ประสิทธิภาพ

พหุ ประสิทธิภาพ

TITLE	Developing the Effective Academic Administration Guidelines for The Schools under Nakhon Ratchasima Office of Primary Education Service Area 7		
AUTHOR	Chanitsara Chumvong		
ADVISORS	Associate Professor Tharinthorn Namwan , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2020

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study the current situations, desirable situations and needs of the effective academic administration of the schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7, 2) to develop the guidelines for effective academic administration of the schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7. The study was divided into 2 phases. Phase 1 was the study related to the current situations, desirable situations and needs of the effective academic administration for the schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7. The sample of this phase consisted of 105 schools administrators and 105 of the head of academic departments in schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7 who were selected by stratified random sampling using table of Krejcie & Morgan. The instrument used was 5 rating scales of questionnaire. The statistics used were mean, standard deviation and PNI modified. Phase 2 was the development of the guidelines for the effective academic administration from the 3 schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7 where there was the best practicing. The participants of this phase comprised of 6 schools administrators and the head of academic departments in schools. The instruments used were structured interview and the evaluation form of the appropriateness and

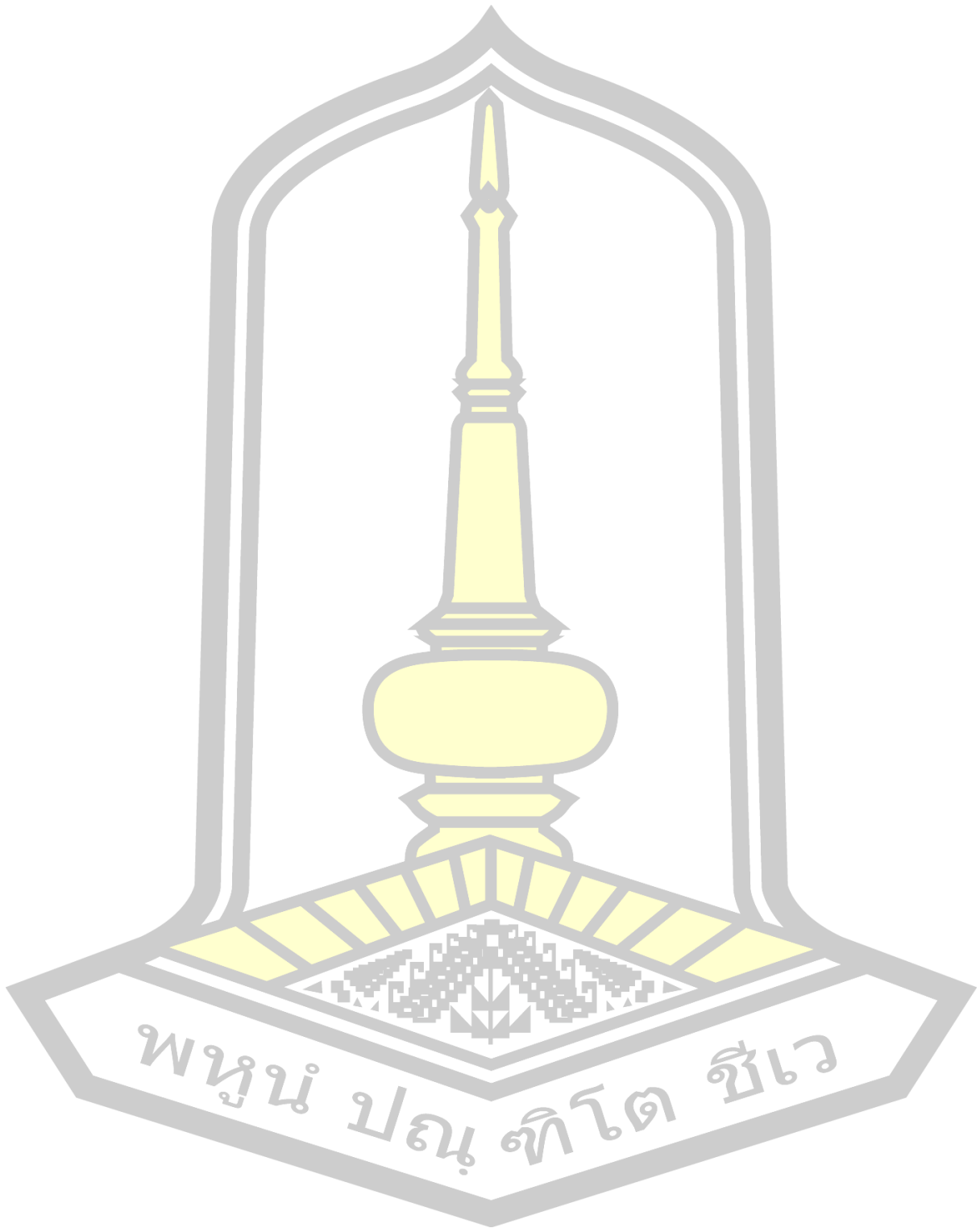
the possibility. There were 5 experts who evaluated the guidelines. The instruments used were mean and standard deviation.

The results revealed that

1. The current situations of the guidelines for the effective academic administration of schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7 shown that overall rated in more level. The desirable situations of the guidelines for the effective academic administration of schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7 pointed out that overall rated in the most level. Needs of the guidelines for the effective academic administration in schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7 shown that the most needed were development of learning process, learning assessment and evaluation, educational guidance, educational supervision, research for educational development, schools' curriculum development and internal quality assurance development respectively.

2. The guidelines for the effective academic administration in schools under Nakhon Ratchasima office of primary Education service area 7 consisted of 7 elements and 32 guidelines of the effective academic administration as follows; 1) schools' curriculum development consisted of 5 guidelines, 2) development of learning process comprised of 5 guidelines, 3) learning assessment and evaluation consisted of 4 guidelines, 4) research for educational development consisted of 5 guidelines, 5) educational supervision comprised of 5 guidelines, 6) educational guidance consisted of 3 guidelines and 7) internal quality assurance development comprised of 5 guidelines. The guidelines adopted from the guidelines of the schools where there was the best practicing and using PDCA cycle to drive the administration of schools in order to be the guidelines for schools to enhance the academic administration effectively. The evaluation of the appropriateness and the possibility rated in the most level.

Keyword : Developing, Academic Administration, Effective



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวัฒน์ เทศบุตร ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนุช วราอัศวปติ ศรีสะอาด กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดทั้งตำรา ผลงาน และเอกสารวิชาการของท่าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาก่อให้เกิดแนวคิดอันมีคุณค่าต่องานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี ดร.มณูญ เพชรมี แก้ว ดร.ปองภพ ภูจอมจิตร ดร.วรารัตน์ อนุสสัย และนางทองไพร เปรมปรี ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ดร.ชำนาญ ทุมพุม่า ดร.อุดมสิน คันธภูมิ ดร.เชษฐพงศ์ สุขปาน นายสุพจน์ เครือกลาง และนายอภิเดช ผึ้งไธสง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและได้ให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชา การบริหารและพัฒนาการศึกษา รุ่น พ. 31 ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือและเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญยิ่งต่อการทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่า และประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนประสบผลสำเร็จในที่สุด

พูน ปณ สิโต ชีเว

ชนิสรา ชุมวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพประกอบ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การดำเนินงานวิชาการ	10
ประสิทธิผลของการดำเนินงานวิชาการ.....	41
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ.....	58
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7	64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67
งานวิจัยในประเทศ.....	67

งานวิจัยต่างประเทศ	75
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7	81
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7	87
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	137
ความมุ่งหมายของการวิจัย	137
สรุปผล	137
อภิปรายผล	139
ข้อเสนอแนะ	143
บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	157
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	158
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	174
ภาคผนวก ค ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์	182
ประวัติผู้เขียน	187

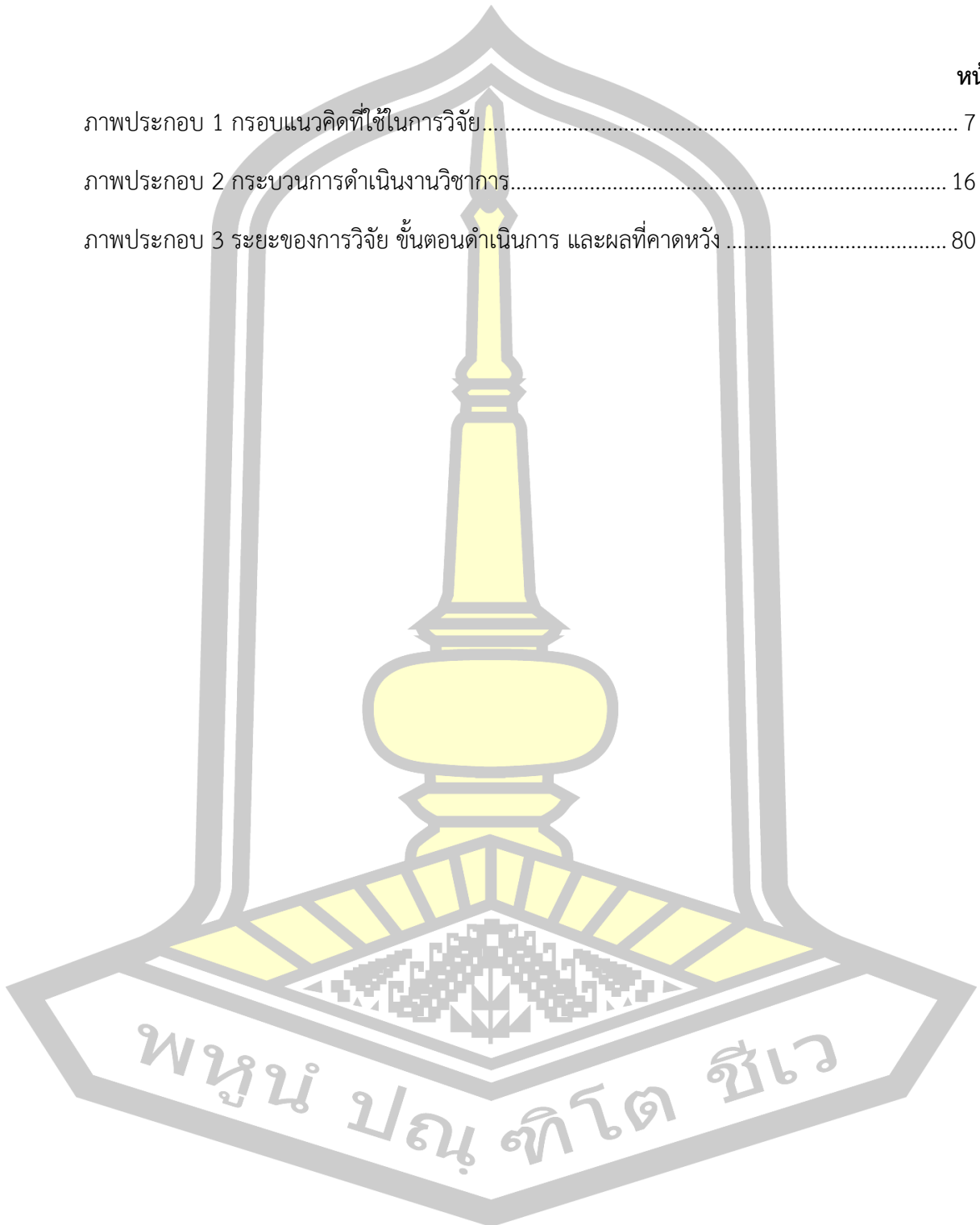
สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับขอบข่ายการดำเนินงานวิชาการ	28
ตาราง 2 องค์ประกอบการดำเนินงานวิชาการ	30
ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	82
ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	94
ตาราง 5 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวม	96
ตาราง 6 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	97
ตาราง 7 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	99
ตาราง 8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการวัดผล และประเมินผล	101
ตาราง 9 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	102
ตาราง 10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการนิเทศ การศึกษา	104
ตาราง 11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการแนะ แนวการศึกษา	106

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	118
ตาราง 21 แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7.....	126
ตาราง 22 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมและราย ด้าน.....	130
ตาราง 23 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 รายข้อ	131
ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ระหว่างข้อความคำถามกับเนื้อหาของ แบบสอบถามสำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7.....	175
ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามสภาพปัจจุบันสำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนว ทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7.....	177
ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7.....	178
ตาราง 27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ระหว่างข้อความคำถามกับเนื้อหาของ แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7.....	179
ตาราง 28 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ระหว่างข้อความคำถามกับเนื้อหาของ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7	180

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ภาพประกอบ 2 กระบวนการดำเนินงานวิชาการ.....	16
ภาพประกอบ 3 ระยะของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง	80



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาคน การให้การศึกษาแก่เด็กหรือเยาวชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งมีคุณธรรม มีทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองที่ดี สังคมยอมรับนั้น จะช่วยพัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต วางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รู้จักฟังตนเองที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์ พัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ตลอดจนด้านสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนาประเทศและสังคมก็ย่อมทำได้สะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่นอนรวดเร็วและก้าวไปอย่างยั่งยืน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ต้องใช้การประสานความร่วมมือกันหลายฝ่าย หน่วยปฏิบัติที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนโดยตรง คือสถานศึกษา การที่สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพต้องอาศัยระบบบริหารจัดการที่ดี กระบวนการสำคัญจะส่งผลให้ระบบบริหารจัดการที่ดีคือ การบริหารวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จัก รักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักฟังตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างต่อเนื่อง และในมาตรา 39 กำหนดว่า "ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหาร งานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง" มุ่งให้กระจายอำนาจใน

การบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาของชาติ โดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายสู่ความเป็นเลิศ ในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสม การเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคลและพัฒนาสมอง ด้านยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและการพัฒนาทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ความคาดหวังด้านการศึกษาของคนไทยและสังคมไทยคืออยากเห็นโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นโรงเรียนที่ให้บริการทางการศึกษาที่สนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีสภาพแวดล้อม บรรยากาศ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีความสุข (อรุณ จันทวานิช, 2542) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่ต้องการความมีเสถียรภาพและความสำเร็จในการบริหารองค์กรส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่การบรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือเรียกว่าประสิทธิผลขององค์กร ซึ่งการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีภาระงานในการบริหารสถานศึกษา 4 ภาระงาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ซึ่งการบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของโรงเรียน เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวความคิดการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษา

เป็นผู้กำหนดงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงความคิดที่ให้นั้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการปฏิบัติจริง งานเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนที่หันมาเน้นการประเมินตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อทดสอบแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังมีอีกหลาย ๆ ด้านที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งรวมเรียกว่างานวิชาการ (กมล ภูประเสริฐ, 2545)

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเอาใจใส่ดูแลการบริหารวิชาการเป็นพิเศษ แต่ก็ยังมีผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มองเห็นว่างานด้านอื่น ๆ สำคัญกว่างานวิชาการ ทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา หรือแม้ว่ามีความตระหนักว่างานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญมาก ในการบริหารสถานศึกษา แต่โดยทั่วไปในการปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ก็ยังให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการน้อยอยู่ และเป็นที่ยอมรับว่าการบริหารงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่ที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปการศึกษาก็ยังให้ความสำคัญในด้านวิชาการน้อย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่จะไปให้ความสำคัญในการบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการ และการบริหารงานด้านอาคารสถานที่เป็นอันดับแรก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เป็นหน่วยงานที่บริหารและจัดการศึกษาให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นปฐมวัยระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 225 โรง มีภารกิจเร่งด่วนในการพัฒนาด้านวิชาการ ทั้งด้านคุณภาพของสถานศึกษาและด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยด้านคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดต้องมีการดำเนินการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งด้านงานวิชาการให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพและประสิทธิภาพควบคู่กันไป กล่าวคือ ต้องส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งได้เกณฑ์มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนดภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพแต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ยังประสบปัญหาด้านงานวิชาการเนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดความพร้อมทางด้านปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียนขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน รวมถึงปัญหาของสถานศึกษาและบุคลากรภายในสถานศึกษา ส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาและส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาไม่ถือว่าเป็นงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อันรู้ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาส่วนด้านบุคลากรทางการศึกษาต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการจัดประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้ให้

มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรกำหนด โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้ห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้เป็น ศูนย์กลางในการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานวิชาชีพและมีวิทยฐานะสูงขึ้นที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามความ ต้องการของโรงเรียนอย่างแท้จริงและใช้มาตรการจูงใจเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับ ด้วย เหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เนื่องจากผู้วิจัยเล็งเห็นถึงปัญหาของ การบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะส่งผลให้เกิดการช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนให้ความร่วมมือในการ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนของครูศึกษา รวมทั้งได้รูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารงานวิชาการและใช้ เป็นแนวทางให้สถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาปรับปรุงการ บริหารงานวิชาการให้บรรลุประสิทธิผลและเป็นรูปธรรมในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับ สถานศึกษาต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีการดำเนินงานด้านวิชาการที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับใด
2. แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. พัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนางานด้านวิชาการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเกิดผลดีต่อคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. ได้พัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ให้มีการดำเนินงานด้านวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ได้ข้อเสนอแนะในการวางแผนและการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้ การดำเนินงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

1. ประชากร

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 225 คน และหัวหน้างานวิชาการจำนวน 225 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 รวม 450 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 105 คน และหัวหน้า งานวิชาการ จำนวน 105 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 รวม 210 คน และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2546) ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีตำแหน่งทางวิชาการ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง

ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้วิจัยยึดหลักการกิจหลักในการดำเนินงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) นำบูรณาการกำหนดเป็นกรอบด้านเนื้อหา ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ; กมล ภูประเสริฐ (2545) ; ประชุม ผงผ่าน (2545) กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธรรนามวรรณ (2554) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงานและแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการ ผู้วิจัยนำมาบูรณาการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยหลัก 7 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังภาพประกอบ 1

พหุ ม ปณ สก โต ชีเว

ศึกษาองค์ประกอบและขอบข่ายของการดำเนินงานวิชาการ

สังเคราะห์องค์ประกอบการดำเนินงานวิชาการได้ 7 ด้าน

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลและประเมินผล
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา
6. การแนะแนวการศึกษา
7. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการวิจัยดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงาน
วิชาการ หมายถึง สภาพหรือสถานการณ์ในปัจจุบันที่เป็นอยู่หรือกำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งอาจเป็นทั้ง
เชิงบวกและเชิงลบ รวมถึงความต้องการ ความประสงค์ที่ควรจะมี ควรจะเป็นหรือควรเกิดขึ้น
เกี่ยวกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน ได้แก่
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัย
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการพัฒนา

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

2. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุง แก้ไข ตามการรับรู้ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น

3. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง แนวความคิดของผู้วิจัยที่พัฒนามาจากกระบวนการวิจัยโดยผ่านความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ที่ให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอหรือวิธีการแก้ไขอุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้งานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคิดเห็นของครูใน 7 ด้าน ดังนี้

3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา และการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจสภาพและความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

3.3 การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง การบริหารด้านการวัดและประเมินผล และการดำเนินการด้านการวัดและประเมินผล

3.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามและประเมินผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การวางแผนการนิเทศการศึกษา การดำเนินการนิเทศการศึกษา และการประเมินการนิเทศการศึกษา

3.6 การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การบริหารด้านการแนะแนว การจัดกิจกรรมการแนะแนว และการติดตามและประเมินผลการแนะแนว

3.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารงานด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินผลการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

4. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานวิชาการ หมายถึง ผลสำเร็จจากการบริหารงานวิชาการ ที่มีการดำเนินงานปรากฏตามเป้าหมาย การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดทั้งมีการปรับปรุง และพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการบริหารงานวิชาการ

5. การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การจัดให้มีขึ้นหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ กระบวนการ วิธีการ หลักการ ที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปใน ลักษณะที่ดีขึ้น เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

5. หัวหน้างานวิชาการ หมายถึง รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่เป็นหัวหน้าฝ่ายงาน วิชาการโรงเรียน หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 หมายถึง ส่วนราชการ ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ใน ระดับภูมิภาค ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ที่ดูแล ควบคุม กำกับกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในเขตจังหวัดนครราชสีมา 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชุมพวง อำเภอพิมาย อำเภอโนนแดง อำเภอประทาย อำเภอเมืองยาง และ อำเภอลำทะเมนชัย

พหุ ประ โภ ชัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานความคิดในการวิจัย และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายผลการวิจัย จึงขอเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานวิชาการ
2. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานวิชาการ
3. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ
4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การดำเนินงานวิชาการ

สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียน และสังคม ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักและเข้าใจในหลักการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยวิธีการหลากหลาย ในอันที่จะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพและมีมาตรฐาน

1. ความหมายของงานวิชาการ

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาหน้าที่ของโรงเรียนคือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญคืองานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งภารกิจในงานวิชาการนั้นสถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็น

รูปธรรมเพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรงด้วยเหตุที่ภารกิจหลักของการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าวข้างต้นสถานศึกษาจึงต้องพยายามดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่คาดหวังไว้โดยการดำเนินงานให้ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการที่ประสิทธิภาพดีรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร่วมกัน โดยกระบวนการที่สำคัญประกอบด้วยกระบวนการบริหาร 4 ส่วนคือ การวางแผนพัฒนา การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนางาน

รุจิร ภู่อาระ (2545) ได้อธิบายถึงการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภู่อาระ (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

อำภา บุญช่วย (2537 : 10) ได้แสดงทัศนะว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

หวน พินรุพันธ์ (2549) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องมีองค์ประกอบในหลาย ๆ ด้านอาทิ ต้องมีการควบคุม ดูแลการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดแบบเรียน การจัดคู่มือ เผยแพร่งานวิชาการ การวิจัยค้นคว้า ตลอดจนการนิเทศ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายว่า งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญาจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งได้แก่นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้เจตคติและทักษะในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด

จากแนวคิดของนักการศึกษาผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดและการดำเนินงานทุกอย่างของผู้บริหารโรงเรียนครูและผู้ที่มีส่วน

เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปรับปรุงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับผู้เรียนและให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้หลายท่านดังนี้

ประเวศ วะสี (2544) ได้อธิบายความสำคัญของงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งส่วนงานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะที่เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา สำหรับผู้มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารได้สนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทุกฉบับที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน คือกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ

1. ทั้งครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนต้องเชื่อว่าคนไทยสามารถพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขได้
2. ทั้งครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ต้องช่วยกันค้นหาศักยภาพและความสนใจของผู้เรียนให้แต่ละคนให้พบ
3. ผู้เรียนต้องได้รับทักษะตรงตามหลักสูตร เพื่อที่จะได้นำทักษะเหล่านี้เป็นเครื่องมือในการค้นหาความรู้เพิ่มเติมในอนาคตทักษะที่จำเป็น ได้แก่ ภาษา คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์พื้นฐาน
4. ต้องให้ผู้เรียนเรียนด้วยการปฏิบัติทดลองได้ปฏิบัติจริง ได้แก่ ปัญหาจริงได้ทำ ได้ทดลองบริหารจัดการและได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
5. ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความสำคัญและกำหนดกิจกรรมความดีของนักเรียนแต่ละคนอย่างจริงจัง และเอาความสามารถเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการประเมินผลผู้เรียนแต่ละคน
6. ต้องมีแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม
7. ผู้เรียนแต่ละคนหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องจากหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รุจิรุ สุสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545) ได้สรุปว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหาร

จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญ เช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริม สนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ คาดหวังประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับ หลักสูตรหลักสูตรท้องถิ่นงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียน ตามสภาพจริงไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

เจริญ ภักดีวานิช (2546) ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูป การศึกษาซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตามส่งเสริม สนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี วิทยาการท้องถิ่น การส่งเสริมการอ่านการ วิเคราะห์และสำรวจช่วยเหลือโรงเรียนที่มีปัญหาด้านข้อมูลสื่อสารทางคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้สรุปว่า งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด แนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องงานวิชาการของ โรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้าง หลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนา หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครู จะต้องปฏิบัติ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้อธิบายว่า การบริหารงาน วิชาการ เป็นถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับงาน ด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอนงาน วัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด การนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษาและงานประชุมอบรม ทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงาน ที่สำคัญและเป็นงานหลักการบริหารของสถานศึกษาคือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษา ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม ที่สังคมต้องการและตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ คาดหวังนั้นจะประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้านได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรงานกิจกรรมการเรียน

การสอน งานการนิเทศการศึกษา งานวัดผลประเมินผล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางมา จัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ดังนั้น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงหมายถึงการบริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

3. หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะมี ประสิทธิภาพหรือไม่ ต้องมีหลักการในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ แม้งานวิชาการจะมีขอบข่าย กว้าง ควรยึดหลักการสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551) ได้อธิบายกล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการที่ สำคัญ ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหาร เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการองค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิตและ กระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของ กระบวนการบริหารได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วมการเสนอแนะ และการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของ คณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่ม จากการร่วมคิดร่วมทำและร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพประสิทธิผลประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่ กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการมีปัญหาและอุปสรรค ขณะดำเนินการก็สามารถ ปรับปรุงแก้ไขได้การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธี ต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึงได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับอย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อยการลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อยโดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการ จึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุม เนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบ สำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปว่า หลักการบริหารงานวิชาการ มีหลักการบริหารดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่มการลงทุนนั่นคือนักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคันเรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ ความสามารถทักษะ คุณภาพและการจัดการได้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้อธิบายถึงหลักในการ บริหารงานวิชาการ ตามทฤษฎีการบริหารวิชาการของ Henri Fayol ว่าสามารถนำมาใช้ในการ บริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบขั้นมูลฐานในการบริหารดังนี้

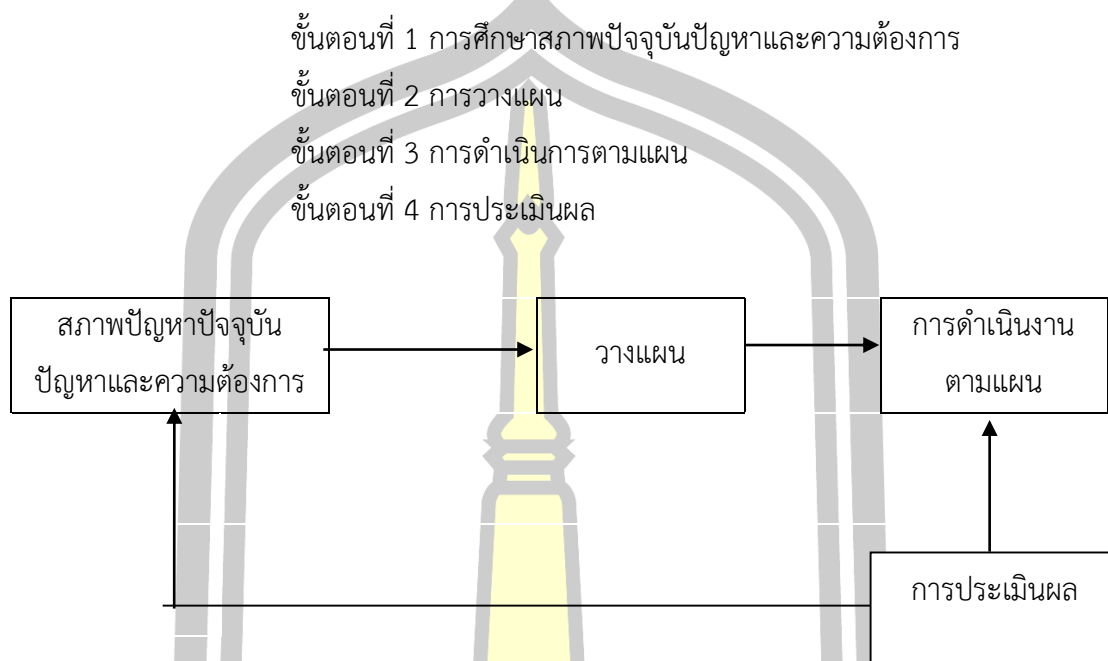
1. การวางแผน (To plan)
2. การจัดการองค์กร (To organize)
3. การบังคับบัญชา (To command)
4. การประสานงาน (To coordinate)
5. การควบคุม (To control)

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลักมุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีม กระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการติดตามและประเมินผลเพื่อให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

4. กระบวนการดำเนินงานวิชาการ

นำหลักการบริหารมาประยุกต์ใช้เพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดตักักวิชาการได้เสนอไว้ดังนี้

อำภา บุญช่วย (2537) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนควรมี 4 ขั้นตอนดังนี้



ภาพประกอบ 2 กระบวนการดำเนินงานวิชาการ

จากภาพประกอบ 2 กระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการสภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพความเป็นจริงที่กำลังเป็นอยู่หรือดำเนินอยู่ในขณะนั้น สภาพปัญหาหมายถึงสภาพแตกต่างของสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหรือผลที่ปรากฏสิ่งที่ต้องการให้เป็นไปหรือเป้าหมายความต้องการ หมายถึง แนวโน้มที่จะให้ถึงจุดหมายที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น การศึกษาสภาพทั้ง 3 อย่างนี้อาจทำได้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียนประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยรวมแสดงผลการสอบรายปีสถิติการมาเรียนของนักเรียนจำนวนและอัตราการเข้าชั้นของนักเรียนสื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียนจำนวนและประเภทสื่อในห้องเรียนการนิเทศภายในการสอนซ่อมเสริมโครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ

2. ข้อมูลที่เป็นข้อกำหนดที่ต้องยึดเป็นแนวทางเช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรเอกสาร หลักสูตรหนังสือ แบบเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ว่าด้วยเรื่องการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรนโยบายของกรม

และกระทรวง และมติของคณะรัฐมนตรี ส่วนวิธีการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมีวิธีศึกษาได้หลายอย่าง ดังนี้

2.1 ศึกษาโดยวิธีประเมินความต้องการมี 4 ขั้นตอน คือ

2.1.1 สำรวจสิ่งที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 ตรวจสอบให้แน่ชัดว่าปัญหาคืออะไร

2.1.3 หามาตรฐานและคุณค่าว่าสิ่งนั้นควรเป็นเช่นไร

2.1.4 บันทึกรายการของความต้องการที่แตกต่างกันของสิ่งนั้น ๆ

2.2 ศึกษาโดยวิธีวิจัยเป็นกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจน
อย่างมีระบบโดยอาศัยวิธีทางวิทยาศาสตร์

2.3 ศึกษาโดยการใช้สื่อและเครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องมือประเมินคุณภาพ
การศึกษาที่หน่วยงานจัดทำขึ้น

2.4 ศึกษาโดยการสัมมนาเพื่อค้นหาปัญหา เช่น การสัมมนาครูสอนคณิตศาสตร์
เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนประกอบด้วย

2.1 จัดทำแผน

2.1.1 กำหนดนโยบายเป้าหมายและการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน

2.1.2 จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน

2.1.3 การวางแผนการสอน

2.1.4 การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน

2.1.5 การนิเทศการสอน

2.1.6 ห้องสมุด

2.1.7 การวัดและประเมินผล

2.1.8 พัฒนาการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ

2.1.9 การสอนซ่อมเสริม

2.1.10 การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อการเรียนการสอน

2.1.11 รายงานผลการเรียน

2.2 การจัดปฏิทินปฏิบัติงานในรอบปีการศึกษาหนึ่ง ๆ มีกิจกรรมหลายอย่างที่
โรงเรียนต้องปฏิบัติการจัดให้มีการทำปฏิบัติงานให้ชัดเจนว่าวันใดเดือนใดจะประกอบกิจกรรมอะไร
ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำของผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานให้เสร็จตามเวลา

2.3 การจัดทำแผนการสอนผู้บริหารโรงเรียน ควรจะควบคุมติดตามการปฏิบัติการ
สอนของครูให้เป็นไปตามเนื้อหาและกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือและแผนการสอน

2.4 การจัดตารางสอนผู้บริหารควรมอบหมายให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คณะทำงานเป็นผู้จัดตารางสอนโดยผู้บริหารคอยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำตารางสอน

2.5 การจัดครูเข้าสอนผู้บริหารโรงเรียน ควรคำนึงถึงความต้องการและความถนัดของครูเช่นครูสอน ป.1 ควรเป็นผู้ที่เข้าใจเด็กวัยนี้เป็นอย่างดี

2.6 การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนดำเนินการตามแผนงานวิชาการ ดังนี้

3.1 ตรวจสอบการเตรียมการสอนหรือบันทึกการสอน

3.2 ให้ครูเข้าปฏิบัติการสอนตรงเวลา

3.3 ควบคุมกำกับติดตามและนิเทศให้ครูดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนหรือคู่มือครู

3.4 จัดครูเข้าสอนแทนในกรณีครูไม่มาปฏิบัติการสอน

3.5 ควบคุมดูแลให้ครูจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียน

3.6 สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.7 ควบคุมติดตามให้ครูที่รับผิดชอบงานและโครงการเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการประเมินผลงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้หรือไม่จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไปในเรื่องของการประเมินผลงานวิชาการผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

4.1 การประเมินผลการเรียนของนักเรียนมีแนวปฏิบัติดังนี้

4.1.1 จัดหาเครื่องมือประเมินทุกชนิดเพื่อให้ครูสะดวกในการใช้

4.1.2 ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

4.1.3 รับฟังปัญหาในการประเมินผลการเรียน เพื่อจะได้แนะนำช่วยเหลือและให้การนิเทศในลักษณะต่าง ๆ

4.1.4 จัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนเพื่อให้ครูใช้สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน

4.1.5 ประสานสัมพันธ์กับทางผู้ปกครองนักเรียน เพื่อรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อหาทางร่วมมือกันพัฒนาเด็ก

4.1.6 ประเมินผลความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียนแล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับปีก่อน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

4.2 การประเมินผลโครงการวิชาการของโรงเรียนมีแนวปฏิบัติดังนี้

- 4.2.1 เป็นผู้ริเริ่มและส่งเสริมการจัดทำโครงการวิชาการของโรงเรียน
- 4.2.2 พิจารณาและประเมินความสำคัญของโครงการร่วมกันกับครู
- 4.2.3 ติดตามและช่วยเหลือการดำเนินการตามโครงการ
- 4.2.4 ให้ความรู้และกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานของโครงการ
- 4.2.5 เป็นผู้ประเมินหรือแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลโครงการ
- 4.2.6 เป็นผู้ตรวจสอบและตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือจัดทำโครงการต่อเนื่อง
- 4.2.7 เผยแพร่ผลที่ได้จากโครงการ

4.3 การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูมีแนวปฏิบัติดังนี้

- 4.3.1 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
 - 4.3.2 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต
- ความก้าวหน้าของเด็กตรวจสอบจากผลงานของเด็ก
- 4.3.3 รับฟังข้อมูลจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู
 - 4.3.5 สรุปรจากการประเมินการทำงานโครงการวิชาการที่ได้รับมอบหมาย
 - 4.3.6 ทำการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้อธิบายว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยทั่วไปมีขอบข่ายค่อนข้างกว้างขวาง หลักการบริหารงานวิชาการจะแบ่งเป็นขั้นตอนของกระบวนการการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการจะเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการโดยมีงานต่อไปนี้
 - 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
 - 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน
 - 1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
 - 1.5 จัดทำโครงการสอน
 - 1.6 จัดตารางสอน
 - 1.7 ประเมินิเทศนักเรียน
 - 1.8 การลงทะเบียนนักเรียน
2. ขั้นตอนการดำเนินงานเป็นขั้นที่จัดและดำเนินงานรวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้โดยมีขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1 การดำเนินการสอนตามหลักสูตรโดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชาเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดโครงการสอนซ่อมเสริมโครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี โครงการส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดชุมนุมต่าง ๆ ลูกเสือและเนตรนารี มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตลอดจนการให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการการส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารคำสอนคู่มือครูรวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ การจัดหาวัดอุปกรณ์ เป็นต้น

3. ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการเพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

- 3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
- 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- 3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ
- 3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษาเช่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ
- 3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
- 3.6 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้นลักษณะของคณะอาจจัดรวมกัน เป็นคณะครูในแผนกเดียวกันมาร่วมกันทำงานและเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการเพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ทางด้านวิชาการ
- 3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ
- 3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการกระบวนการบริหารงานวิชาการนั้นสามารถนำกระบวนการของนักศึกษามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพตามแนวคิดของนักการศึกษา ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้แบ่งหน้าที่และขั้นตอนของการบริหารงานเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน
2. การจัดองค์กร
3. การสั่งการ
4. การประสานงาน

5. การควบคุม

Gulik และ Urwick (1937) ได้อธิบายถึงกระบวนการการบริหารที่เรียกว่า POSDCoRB 7 ประการดังนี้

1. การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไรอย่างไร เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ P (Planning)
2. การจัดหน่วยงานกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานการแบ่งส่วนงานการจัดสายงาน O (Organizing)
3. การจัดตัวบุคคลเป็นการบริหารบุคคลอันได้แก่ การจัดอัตราค่าจ้างการสรรหา การพัฒนาบุคลากรการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การประเมินผลการทำงาน และการให้พ้นจากงาน S (Staffing)
4. การอำนวยการการตัดสินใจการวินิจฉัยสั่งการการควบคุมบังคับบัญชาและการควบคุมการปฏิบัติงาน D (Directing)
5. การประสานงานการประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานให้เกิดความร่วมมือดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน Co (Co-ordinating)
6. ถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าไปเพียงใด R (Reporting)
7. การงบประมาณการจัดทำงบประมาณบัญชีการใช้จ่ายเงินการควบคุมการตรวจสอบด้านการเงิน B (Budgeting)

Newman (1950) มีขั้นตอนของการบริหารงาน 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน
2. การจัดองค์กร
3. การจัดทรัพยากร
4. การสั่งการ
5. การควบคุมงาน

American Association of School Administrators-AASA (1955) ได้กำหนดไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน
2. การจัดสรรทรัพยากร
3. การกระตุ้น
4. การประสานงาน
5. การประเมินผล

Russell (1957) ได้เสนอกระบวนการการบริหารเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การตัดสินใจ
2. การวางแผน
3. การจัดองค์กร
4. การติดต่อสื่อสาร
5. การใช้อิทธิพล
6. การประสานงาน
7. การประเมินผล

Campbell (1958) ได้แบ่งกระบวนการบริหารเป็น 5 ขั้นตอนคือ

1. การตัดสินใจ
2. การจัดโปรแกรม
3. การกระตุ้น
4. การประสานงาน
5. การประเมินผล

กมล ภู่อะเสริฐ (2545) ได้อธิบายว่ากระบวนการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย

3 ส่วนคือ

1. การวางแผนพัฒนาหรือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการวางแผนที่มีพื้นฐานมาจากสภาพที่เป็นปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนางานและกำลังงบประมาณในขั้นตอนนี้ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์
- 1.2 การกำหนดภารกิจหรือพันธกิจ
- 1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 1.4 การกำหนดกลยุทธ์
- 1.5 การกำหนดแผนงาน / โครงการ

2. การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 2.1 การจัดองค์กรหรือจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน ได้แก่ การกำหนดหัวหน้างานหัวหน้าโครงการผู้ดำเนินงานและภารกิจของผู้รับผิดชอบ
- 2.2 การสั่งการหรือมอบหมายงาน
- 2.3 การควบคุมงาน
- 2.4 การติดตามกำกับ

2.5 การประสานงาน

2.6 การนิเทศงาน

3. การประเมินผลการปฏิบัติตามแผนเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

3.1 การประเมินระหว่างการทำงาน

3.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดงาน

3.3 การรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่วนใหญ่จะใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่ทำให้กระบวนการบริหารนี้ ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนของ PDCA มีดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Plan) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาและศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดรวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษาก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายและกำหนดเป็นภารกิจของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระยะยาว คือ ธรรมนูญโรงเรียนหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะสั้น คือ แผนปฏิบัติการประจำปีโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ลงนามและรับรองแผนการดำเนินการที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการส่งเสริมสนับสนุน ควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน และรับผิดชอบแผนงาน และโครงการให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในบางแผนงานโครงการผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการเองถ้าเป็นแผนงานโครงการเกี่ยวกับด้านบริหารและด้านบุคลากร

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เมื่อบุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนแล้วให้ผู้บริหารเป็นผู้คอยตรวจสอบติดตามตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มโครงการระหว่างโครงการและสิ้นสุดโครงการหรือให้ผู้แทนเป็นผู้ตรวจสอบการประเมินตนเองของบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมโครงการ โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นแกนสำคัญตั้งแต่การกำหนดบทบาทหน้าที่และ

ผู้รับผิดชอบการกำหนดกรอบการประเมินตนเอง การสร้างเครื่องมือในการประเมิน การดำเนินการประเมินการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินตนเองโดยผู้บริหารอาจจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองด้วยก็ได้

4. ขั้นปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้ว ผู้บริหารจะต้องนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผน กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ ในปีการศึกษาต่อไปหรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงานโครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบความสำเร็จต่อไป

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ส่วน

1. การวางแผนพัฒนาหรือการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย
 - 1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์
 - 1.2 การกำหนดภารกิจ
 - 1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - 1.4 การกำหนดกลยุทธ์
 - 1.5 การกำหนดแผนงานโครงการ
2. การนำแผนไปปฏิบัติ ประกอบด้วย
 - 2.1 การจัดองค์กรหรือบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน
 - 2.2 การสั่งการหรือมอบหมายงาน
 - 2.3 การควบคุมงาน
 - 2.4 การติดตามกำกับ
 - 2.5 การประสานงาน
 - 2.6 การนิเทศงาน
3. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ประกอบด้วย
 - 3.1 การประเมินระหว่างการทำงาน
 - 3.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดงาน
 - 3.3 การรายงาน

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การตัดสินใจการวางแผนการจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการการจัดสรรทรัพยากรการติดต่อสื่อสาร การประสานงานการควบคุมงานการประเมินผลงานรวมทั้งกระตุ้นหรือการจูงใจหากพิจารณากระบวนการบริหารที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วนคือ

1. ส่วนเตรียมการ ได้แก่ การตัดสินใจการวางแผนและการจัดองค์การ
2. ส่วนที่เป็นปฏิบัติการ ได้แก่ การจัดคนเข้าทำงานการอำนวยการ
การจัดสรรทรัพยากรการติดต่อสื่อสารการประสานงานและการกระตุ้นใจ
3. ส่วนที่เป็นการควบคุมประเมินผล ได้แก่ การควบคุมและการประเมินผล
5. ขอบข่ายการดำเนินงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาไปให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น บริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวางเพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุจุดหมายของหลักสูตร ได้มีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษากำหนดขอบข่ายงานวิชาการหลายท่าน คือ งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายที่กว้างขวางและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนมุ่งสนองต่อความสำเร็จของงานวิชาการทั้งสิ้นการที่โรงเรียนจะจัดงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่ง ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนจึงควรให้ความสนใจในงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาหน้าที่ของโรงเรียนคือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญมีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

ประชุม ผอ.ผ่าน (2545) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาได้ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียนไว้ 12 ด้าน

ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวทางการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ชุดคัมภีร์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้กำหนดงานหลักที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 6 งานดังนี้

1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
2. งานบริหารหลักสูตร
3. งานสื่อและนวัตกรรมการ
4. งานวัดและประเมินผล
5. งานนิเทศภายใน
6. งานส่งเสริมวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงาน และแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กร

อื่น

14. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนา และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการ โรงเรียนไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546)

ตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการดำเนินงานวิชาการ

แหล่งอ้างอิง ขอบข่าย การบริหาร งานวิชาการ	นิพนธ์ กิณวงศ์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประชุม ผงผ่าน (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	อุดมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	กาญจน์ เรืองมนตรี และรัตนรณามวรรณ (2554)	ความถี่
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา		✓	✓	✓		✓	✓	5
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา			✓	✓	✓		✓	4

ตาราง 1 (ต่อ)

แหล่งอ้างอิง	ขอบข่าย การบริหาร งานวิชาการ							ความถี่
	นิพนธ์ กิณรงค์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประชุม ผงผ่าน (2545)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธีรธร นามวรรณ (2554)	
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้				✓		✓	✓	3
7. การพัฒนาห้องสมุด			✓					1
8. การนิเทศการศึกษา	✓		✓	✓		✓	✓	5
9. การแนะแนวการศึกษา			✓	✓	✓	✓	✓	5
10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		✓		✓	✓	✓	✓	5
11. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ				✓	✓	✓	✓	4
12. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ		✓						1
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น						✓	✓	2
14. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน						✓		1
15. การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา		✓				✓	✓	3
16. การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถาบันอื่น				✓		✓	✓	3
17. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ		✓	✓			✓		3

จากการสังเคราะห์ขอบข่ายการดำเนินงานวิชาการ จากทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปขอบข่ายงานการบริหารงานวิชาการทั้งหมด 17 ด้าน โดยผู้วิจัยได้ผนวกด้านมี

ขอบเขตงานและลักษณะงานที่สามารถสอดคล้องกันได้เข้าไว้ด้วยกัน แล้วสรุปเป็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งหมด 7 ด้าน ดังตาราง 2

ตาราง 2 องค์ประกอบการทำงานวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ขอบข่ายองค์ประกอบที่นำมาผนวกรวมกัน
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	- การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ - การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	- การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ - การพัฒนาห้องสมุด - การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. การวัดผลและประเมินผล	- การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	- การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา	- การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
6. การแนะแนวการศึกษา	- การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถาบันอื่น
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	- การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

จากตาราง 2 พบว่าองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 7 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันคือ

รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้

ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนการประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

หรรษา นิลวิเชียร (2547) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง เป็นกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรใหม่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้เหมาะกับผู้เรียนและสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด ไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีงานวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่นจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมาก สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการและการศึกษาทางเลือก เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

3. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

โดยสรุป การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การกำหนดหลักการการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายที่สอดคล้องกันดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้สรุปว่ากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่โรงเรียนจัดมวลประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความคาดหวัง

ทิศนา ขัมมณี (2545) ได้สรุปว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

ทิศนา ขัมมณี (2549) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนสาระเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนวิธีการกระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน

จันทราณี สงวนนาม (2551) ได้อธิบายไว้ว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีหลักการและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สามารถสรุป และสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
 3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่งและเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน
 4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
 5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ
 6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว
 7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่
 8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเอง
- แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ (ทิศนา ขัมมณี, 2545)

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

7. ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าเพื่อเป็นผู้นำการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

3. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ การเรียนการสอน

โดยสรุป การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยงานการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยามิตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลประเมินผลได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายที่แตกต่างกัน ดังนี้

พิสนุ พงศ์ศรี (2550) ได้สรุปว่า การประเมินการเรียนรู้มีความสำคัญทั้งต่อ ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องและช่วยในการจัดการศึกษา 8 ประการ ดังนี้

1. การจัดตำแหน่ง จะช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนมีความสามารถต่างกันอย่างไรบ้าง ในด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้คุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ในการจำแนกผู้เรียน
 2. การวินิจฉัย เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อหาสาเหตุโดยพิจารณา วินิจฉัยว่า เพราะเหตุใดจึงได้ผลเช่นนั้น
 3. การเปรียบเทียบพัฒนาการโดยพิจารณาจากผลการประเมินก่อน ระหว่าง และหลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการงอกงามก้าวหน้าขึ้นเพียงใด
 4. การตัดสินผลการเรียน เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนจะใช้ประโยชน์ในการตัดสินผลการเรียนทั้งในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้และในระดับที่สูงกว่า
 5. การพยากรณ์ เป็นการนำผลการประเมินในปัจจุบันไปพยากรณ์อนาคตว่า ผู้เรียนมีความสำเร็จหรือควรเรียนอะไรที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการแนะนำเพื่อศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ
 6. การปรับปรุงการเรียนการสอน ผลการประเมินสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนได้เพราะผลการประเมินที่พบว่า ผู้เรียนยังไม่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่คาดหวัง อาจเกิดจากการจัดการเรียนการสอนไม่ดีไม่เหมาะสมหรือไม่มีคุณภาพเพียงพอ
 7. การวิจัย สารสนเทศจากการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ สามารถนำไปใช้เป็นฐานในการวิจัยทางการศึกษาหรือสาขาอื่น ๆ ได้
 8. เป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้อง การประเมินเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยเฉพาะผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแล้วทั้งครู ผู้บริหารต้นสังกัดประชาชน ชุมชน สังคมในการร่วมกันจัดการศึกษาให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
- สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้สรุปว่า การประเมินผลหมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัดมาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบอบอย่างครอบคลุมเพื่อหาข้อสรุปด้วยคุณธรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปถึงการวัดผลไว้ว่า เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความ

แตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น ๆ ส่วนการประเมินผลเป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริงและการกระทำแนวทางการปฏิบัติในด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารในด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

1. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
2. การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัด ประเมินผลของสถานศึกษา
3. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน
4. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียนการสอนผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนและเสนอคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

สรุปได้ว่า การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และ ประเมินผล การเรียนการสอน โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้น การประเมินสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและ ผลงาน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สุกัน เทียนทอง (2546) ได้สรุปว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาว่าการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีขอบเขตอยู่ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพให้ครูมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และให้สามารถศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

รุ่งชัชดาพร เวหชาติ (2550) ได้นำเสนอแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษาที่ได้ให้ความหมายแตกต่างกันไว้ว่า ดังนั้น พจน์ สะเพียรชัย ได้สรุปว่า การวิจัย คือ วิธีแก้ปัญหาที่มีระบบแบบแผน เชื่อถือได้ เพื่อให้เกิดความรู้ที่เชื่อถือได้ ดังเช่น อนันต์ ศรีโสภาคีสรุปว่า การวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจนอย่างมีระบบโดยมีการทดลองสมมติฐานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำไปพยากรณ์หรือสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงเมื่อควบคุมสิ่งหนึ่งใดให้คงที่

ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ความจริงที่มีระบบและวิธีการที่น่าเชื่อถือเพื่อนำความรู้ความจริงที่นั้นไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาหรือก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
4. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

โดยสรุป การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การนิเทศการศึกษา

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543) ได้ให้ความหมายของการนิเทศ คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการให้ความช่วยเหลือ และนำเสนอส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ

กมล ภู่อประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา คือ การทำความเข้าใจในภารกิจที่พึงปฏิบัติเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติในการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง
2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ และกระบวนการ
3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

โดยสรุป การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอนในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

6. การแนะแนวการศึกษา

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2546) ได้ให้ความหมายการแนะแนวว่าเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถที่จะช่วยให้ตนเองได้รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่นในสังคมสามารถปรับตัวเพื่อที่จะอยู่ร่วมกัน ได้ด้วยดีและช่วยให้ได้พัฒนาตนเองทุกด้าน จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการแนะแนวมุ่งไปที่การช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนให้สามารถแก้ปัญหาสามารถเลือก และสามารถตัดสินใจด้วยตนเองอย่างดีที่สุดอย่างฉลาดที่สุด สามารถดำเนินชีวิตและปรับตนเองให้เข้า

กับสถานการณ์ให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุขความเจริญและความก้าวหน้าในชีวิต

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายการแนะแนวว่า การแนะแนวเป็นกิจกรรมกระบวนการที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยการชี้แนะช่วยเหลือให้สามารถเข้ากับสิ่งแวดล้อมสังคมได้อย่างมีความสุข

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553) ได้ให้ความหมายว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมสามารถตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างฉลาดมีเหตุผลรู้จักป้องกันปัญหา วางแผนและพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ ลักขณา สรวิวัฒน์ (2543) ได้สรุปหลักบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน 10 ประการ ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่ายของการบริการงานแนะแนวเป็นอย่างดี มีความตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดบริการนี้ในโรงเรียนพร้อมทั้งให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ เวลาที่จัดกิจกรรม กำลังคนอีกทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการแนะแนว
2. บุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการบริการแนะแนวในโรงเรียนพร้อมที่จะร่วมงานและในการริเริ่มโครงการจะต้องให้บุคลากรโรงเรียนรับรู้ในการวางแผนงานด้วย
3. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการบริการแนะแนวอย่างชัดเจนและครอบคลุมทั้งการป้องกัน การแก้ปัญหาและการส่งเสริมพัฒนาของนักเรียน
4. บริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ คือ บริการที่สนองต่อความต้องการของนักเรียนจะต้องมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนที่จะวางโครงการและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
5. การบริการแนะแนวจะต้องจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนทุกคนและทุกระดับชั้น
6. จะต้องมีการคัดเลือกบุคลากรที่จะมาดำเนินการแนะแนวโดยเลือกจากบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งความรู้ คือ ได้รับการฝึกอบรมโดยเฉพาะทางการแนะแนวและการให้คำปรึกษาตลอดจนมีประสบการณ์และบุคลิกภาพที่เหมาะสม
7. มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนตลอดจนผู้ปกครองรู้จักบริการแนะแนวในโรงเรียน
8. มีการติดต่อประสานงานกับบุคลากรและสถาบันต่าง ๆ ที่จะส่งตัวนักเรียนไปขอความช่วยเหลือ

9. บริการแนะแนวของแต่ละโรงเรียนควรจะมีการกำหนดโครงสร้างโดยเฉพาะของตนเองเนื่องจากความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียน ความพร้อมของบุคลากร ตลอดจนวัตถุประสงค์ของโรงเรียนแตกต่างกัน

10. จะต้องมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรต่าง ๆ ที่มีต่อการบริการแนะแนวในโรงเรียนและมีการประสานงานไม่ก้ำก๋ายงานซึ่งกันและกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติในการแนะแนวการศึกษา ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญโดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

3. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

5. คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมมาทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว

6. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

7. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน

8. ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนาสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่าย การแนะแนว

โดยสรุป การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ติดตามและประเมินผล การจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนว การศึกษากับสถานศึกษาหรือเครือข่ายแนะแนวในเขตพื้นที่การศึกษา

7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ และสุวรรณ มงคลรุ่งเรือง (2545) ได้สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมแนวปฏิบัติหรือแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบหรือเป็นกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า โดยมีเป้าหมายของกิจกรรมหรือการกระทำที่วางไว้คือ ผู้ใช้บริการจะได้รับผลผลิตจากมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551) ได้สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ทำให้มั่นใจว่าผลผลิตนั้น มีมาตรฐานเป็นที่พอใจแก่ผู้ให้บริการในระดับสากล ซึ่งมีองค์ประกอบทำให้มีคุณภาพ ได้แก่ ปัจจัยตัวบ่อน กระบวนการและผลผลิต

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามกระบวนการที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ ผลผลิตมีคุณภาพ ผู้รับบริการพึงพอใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปฏิบัติการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน
2. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้งานง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
3. จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)
4. ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle)
5. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
6. ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

7. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

โดยสรุป การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์การให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

ประสิทธิผลของการดำเนินงานวิชาการ

1. ความหมายของประสิทธิผล

คำว่า “ประสิทธิผล” (Effectiveness) ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) หมายถึง ผลสำเร็จ ผลที่เกิดขึ้น ส่วนประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน และพจนานุกรมของ Merriam – Webster ให้ความหมายว่า ประสิทธิผลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจ จากความมั่นใจ หรือจากความต้องการความพร้อม ความโน้มน้าวที่ทำให้เกิดการดำเนินการขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นจริงตลอดจนการมองสิ่งเกิดขึ้นโดยมีมิติในเรื่องของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง คำว่า ประสิทธิผลมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึง 1) คุณภาพหรือระดับสมรรถภาพ 2) ประสิทธิผลของการดำเนินการที่วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างผลผลิต กับต้นทุนการผลิต (พลังงาน เวลา เงิน ฯลฯ) และ 3) อัตราส่วนของการใช้พลังงานเพื่อให้ระบบขับเคลื่อนได้อย่างคุ้มค่าตลอดจนหมายถึงชุดของประสิทธิภาพเองก็ได้ความหมายดังกล่าวสอดคล้องกับทัศนะของนักการศึกษาหลายคน ได้แก่ Cowan (1985) ที่อธิบายว่า ประสิทธิภาพ เป็นอัตราส่วนระหว่างผลลัพธ์ที่ได้จริงกับผลลัพธ์ที่ควรจะเป็นหรือผลลัพธ์ในอุดมคติจากนิยามของประสิทธิผลและประสิทธิภาพดังกล่าวจะเห็นว่าคำสองคำนี้มีความเกี่ยวข้องและคาบเกี่ยวกัน (Martin and Kettner, 1996) กล่าวคือ ประสิทธิผลเป็นผลที่เกิดจากการปฏิบัติหรือการดำเนินงานที่ให้ผลของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งนักวิชาการสาขาต่าง ๆ ได้ให้นิยามประสิทธิผลไว้หลายมุมมอง เช่น นักเศรษฐศาสตร์หรือนักวิชาการทางการเงินมักจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพหรือ ปริมาณของผลผลิตที่เป็นสินค้าหรือบริการ ส่วนนักวิทยาศาสตร์นั้นการวิจัยประสิทธิผลมักจะตีความเป็นรูปของจำนวน สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ขององค์การในขณะที่นักสังคมศาสตร์มักจะมองในเรื่องคุณภาพชีวิต เป็นต้น (ภรณ์ กิริติบุตร, 2539) สำหรับนักศึกษานั้น มักจะมองในเรื่องคุณภาพของผลผลิตทาง

การศึกษาซึ่งก็คือผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ประสิทธิภาพจึงเกี่ยวข้องกับ คำสำคัญสองคำ คือวัตถุประสงค์ (Objectives) กับผลสัมฤทธิ์ของงาน (Results/Achievements) ซึ่งผลสัมฤทธิ์ของงานนั้นจะรวมถึงผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) ดังนั้น การประเมิน ประสิทธิภาพของโรงเรียนควรเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายกับผลสัมฤทธิ์ในการ ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนสำหรับประสิทธิภาพนั้น จะเน้นการ เปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้ากับผลผลิต ถ้าใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดผลผลิตสูงก็ถือว่า มี ประสิทธิภาพสูง อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการนั้น ผู้นำองค์กรย่อมต้องการเห็นประสิทธิผลของ การดำเนินงานมากกว่าสิ่งใด ๆ การที่บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยที่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมาก ที่สุดจึงเป็นสิ่งที่ผู้นำองค์กรหรือผู้บริหารต้องการที่จะเห็นประสิทธิภาพเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้วย ประสิทธิภาพกับประสิทธิภาพควรมีความสมดุลกัน เพราะหากมุ่งเน้นประสิทธิผลมากเกินไปย่อมทำให้ ประสิทธิภาพเกิดปัญหาด้านการจัดสรรทรัพยากรขึ้นได้ ในขณะเดียวกันหากมุ่งเน้นประสิทธิภาพมาก เกินไปก็อาจทำให้ประสิทธิผลของการทำงานลดต่ำลงได้ ประสิทธิภาพจึงเกี่ยวข้องกับความสามารถใน การเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมและความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย นั้น ๆ แต่อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าแนวคิดเรื่องประสิทธิภาพ คือ ตัวการที่จะ เป็นเครื่องตัดสินในขั้นสุดท้ายว่า การบริหารและองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด

กล่าวโดยสรุป ทักษะของผู้วิจัยเกี่ยวกับนิยามของคำว่า “ประสิทธิภาพ” ในการวิจัยนั้น หมายถึง ระดับการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้าทั้งในด้านผลผลิต และ ผลลัพธ์ของการดำเนินงาน

2. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานวิชาการ

นักวิชาการแต่ละสาขาได้ให้ความหมายประสิทธิภาพ (Effectiveness) ไว้แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะพิจารณาประสิทธิภาพไปในแนวทางที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของงานและเน้นการ บรรลุเป้าหมายขององค์การเป็นสำคัญ ได้แก่

วิภาวดี ชีวะผลาบูรณ์ (2553) ที่ระบุว่าประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการได้รับ อิทธิพลจากนโยบายด้านวิชาการ ภาวะผู้นำ การสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมกรรมการบริหาร วิชาการ ซึ่งตัวแปรทั้งหมดร่วมกันอธิบายประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการได้ดังนั้นเพื่อการบรรลุ ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการในอนาคต ควรมีการอบรมผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับ ประถมศึกษาให้มีสมรรถนะในการบริหารด้านวิชาการ ในด้านครูควรเสริมสร้างให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อ วิชาชีพครู อีกทั้งพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นไปใช้ในการจัดการ เรียนการสอนได้อย่างหลากหลายและในด้านผู้เรียน ผู้บริหารควรเสริมสร้างทัศนคติทางบวกให้แก่

ผู้เรียนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นต้น

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้สรุปประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบุรี เขต 2 ในด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรหรือทำขึ้นใหม่ตรงตามวิสัยทัศน์ ความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมผู้เรียนรักการอ่านและใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่องจัดกิจกรรมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการวัดผลประเมินผลผู้เรียน 3 ระดับ คือ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาและจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัยให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษาและสถาบันอื่นทราบ
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ความจำเป็น ผลิต พัฒนาและเลือกใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาก่อนทำการสอน
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำดำเนินการวางแผนเพื่อพัฒนาส่งเสริมจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และร่วมกับหน่วยงาน สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาดำเนินการจัดตั้งส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบนิเทศและตรวจสอบการทำงานของครูอย่างหลากหลายและนำผลการประเมินการนิเทศมาพัฒนาการเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเครือข่ายการนิเทศในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา หมายถึง การศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการแนะแนวการศึกษา อาชีพและแก้ปัญหา เมื่อดำเนินการแนะแนวแล้วมีภาพประเมินอย่างต่อเนื่อง

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึงการวางแผน จัดทำหลักเกณฑ์ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการประเมินคุณภาพในสถานศึกษามา ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การศึกษา สภาพปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาของชุมชน แล้วนำผลการศึกษาวางแผนจัดการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวิชาการในสถานศึกษา

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง การร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา ชุมชน สถานศึกษาอื่นและองค์กร ท้องถิ่นร่วมกันวางแผนให้มีเครือข่ายพัฒนาการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและ ประเมินผลการดำเนินงานระบบเครือข่ายและนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบเครือข่ายการศึกษา

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา ชุมชน สถานศึกษาอื่น และองค์กรท้องถิ่น ในการวางแผนสนับสนุนงานวิชาการจัดหาสถานที่ วิทยากร งบประมาณ ในการจัดการศึกษาและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา กระบวนการจัดการศึกษา

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการโดยแสดงให้เห็นว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการเป็นผลสำเร็จของการดำเนินงานตาม ภารกิจหลักของโรงเรียนและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของปรัชญา หลักการ แนวคิดทางการศึกษาที่ เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนารอบด้านเต็มตามศักยภาพ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือเป็นคนดีคนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ กำหนดไว้มีองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง การร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินการด้านวิชาการของโรงเรียน
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตาม หน้าที่ของบุคลากรและโรงเรียนเพื่อพัฒนาความพร้อมและความรู้ของนักเรียนในระดับต่าง ๆ
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้ครูหรือ บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะที่มีความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน

4. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการตามระเบียบว่าด้วย การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

พ.ศ. 2550

5. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ทราบว่า ครูมีแนวทางวิธีการในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร โรงเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีปัญหาในการดำเนินงานอย่างไร

6. การแนะแนว หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างเพื่อที่ที่ต้องการช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างทั้งในและนอกห้องเรียน

7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การวางแผนและดำเนินการเพื่อให้ระบบการบริหารและระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมเป็นปัจจุบันและสามารถนำมาใช้งานได้ตลอดเวลา

8. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง การตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือทุกชนิด แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

9. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การพัฒนาบุคลากรในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายวางแผน และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545) ได้ให้ความหมายประสิทธิผลของโรงเรียนว่า ผลอันเกิดจากการกำหนดนโยบายและการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางบวกหรือเพิ่มพูนขึ้นในผลการเรียนรู้ทั้งทางวิชาการและผลที่ไม่ใช่วิชาการของนักเรียน

บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542) ได้ให้ความหมายประสิทธิผลของโรงเรียนว่า เป็นผลที่เกิดจากการกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติของโรงเรียนที่ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านพุทธศึกษา จริยศึกษา และการปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และลักษณะนิสัย มีทักษะ มีบุคลิกภาพและมีทัศนคติที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

Walsh (1999) ได้ให้ความหมายประสิทธิผลของโรงเรียนว่า หมายถึง การที่โรงเรียนมีระบบที่เอาใจใส่ต่อความอ่อนแอทั้งหลายที่ปรากฏออกมาโดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ ผลการเรียนการสอน การบริหารจัดการและการจัดการของโรงเรียน

Hoy และ Mikel (1991) ได้รวบรวมความคิดของนักการศึกษาผู้กำหนดนโยบายและผู้ให้การสนับสนุนโรงเรียน ส่วนใหญ่จะมองประสิทธิผลโรงเรียนในส่วนของภารกิจที่ตรวจสอบได้ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตราการออกของนักเรียน ความพึงพอใจในงานของครู และขวัญกำลังใจของบุคลากร

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลของงานวิชาการ หมายถึง พิจารณาจากผลการเรียนรู้ ผลการเรียนการสอน ซึ่งเป็นประสิทธิผลที่เกิดจากการบริหารวิชาการนั่นเอง เนื่องจากการที่โรงเรียน

สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนตามที่กำหนดไว้ มีสิ่งสำคัญที่สุด คือ การเน้นที่ตัวนักเรียนที่นักเรียนจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามที่ต้องการและสิ่งที่เกิดควบคู่กันไปคือ การบรรลุจุดหมายอื่นของโรงเรียนด้วย เช่น การที่นักเรียนมีความเป็นอยู่ที่ดีในโรงเรียน ตลอดจนครู มีความรักความสามัคคีและมีความพึงพอใจในงาน

3. ความสำคัญของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งในระบบสังคม การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนนั้น ได้รับการสนใจจากประเทศต่าง ๆ อย่างมากในปัจจุบัน ยิ่งเมื่อสังคมเข้าสู่ยุคของการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดมุมมองเกี่ยวกับโรงเรียนจึงเปลี่ยนไป ได้มีการศึกษาที่ขยายกว้างออกไปในลักษณะของความเป็นสากลของโรงเรียนที่ต้องแข่งขันกันตลอดเวลา ซึ่งผู้บริหารและครูตลอดจนชุมชนจะต้องมีการพัฒนาโรงเรียนที่สามารถก่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นกับนักเรียนในทุกด้าน เป็นลักษณะการเพิ่มมูลค่า (Add Value) และภารกิจของนโยบายการจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปแบบทั่วไปในระบบเปิด โดยจะต้องบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิผลเป็นสำคัญ (Teddle and Reynolds, 2000) ตั้งแต่นั้นมาปรากฏว่า มีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นอย่างปราศจากข้อสงสัยว่า นักเรียนที่มีฐานะยากจนก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นผลมาจากการบริหารจัดการโดยโรงเรียนซึ่งมีงานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลและความสำเร็จของโรงเรียนเป็นที่ยืนยันและสนับสนุนความคิดเห็นจำนวนเป็นร้อยชิ้นงาน ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของอัสติน และคณะ (Austin and others) (Sergiovanni, 1991) ที่ทำการทดลองเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงจำนวน 18 โรงเรียน กับโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 12 โรงเรียน ที่เลือกมาจากโรงเรียนรัฐอเมริกัน พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำว่าเกิดจากผลการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน กล่าวคือ ในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสูงสามารถสร้างการมีส่วนร่วมกับครูโดยตรง และมีความถี่ของการเอาใจใส่ในงานวิชาการสูงมีความคาดหวังกับผลสำเร็จของโรงเรียนสูง และเน้นการบริหารงานที่มุ่งสู่เป้าหมายของโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนผลสัมฤทธิ์ต่ำอย่างชัดเจน สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความกระจ่างในความเชื่อดังกล่าวอีกทั้งงานวิจัยชิ้นอื่น ๆ ก็ปรากฏในทางนี้ด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษาเห็นพ้องกันว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการที่จะทำให้คณะครูมีความเป็นผู้นำทางวิชาการนักเรียน และบริบทของโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนร่วมกันเพื่อความสำเร็จของโรงเรียน ผู้บริหารจึงเป็นผู้นำของผู้นำ (Principal is the Leader of Leaders) งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมีการศึกษาถึงคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล โดยการวัดที่ผลผลิตของนักเรียน (Student Outcomes) จากผลคะแนนสอบของนักเรียน ดังเช่น งานวิจัยที่เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1991) รวบรวมไว้ได้แก่ งานวิจัยของเอ็ดมอน (Edmonds, 1979) งานวิจัยเหล่านี้ศึกษาจากนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองและโรงเรียนที่อยู่ในเขตที่นักเรียนยากจน และที่มีชนเผ่าต่าง ๆ ทั้งใน

โรงเรียนที่มีประสิทธิผล และไม่มีประสิทธิผล นับว่ามีความหลากหลาย การตัดสินใจว่า โรงเรียนใดมีประสิทธิผลหรือไม่นั้น ใช้ผลจากศักยภาพของนักเรียน(Pupil Performance) ที่มาจากคะแนนสอบมาตรฐานในทักษะการอ่าน และคณิตศาสตร์ ประเด็นของประสิทธิผลและคุณภาพขององค์กรนั้น เป็นความคิดหลักของการศึกษาองค์การตามทฤษฎีของระบบเปิดในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ในปัจจุบันประสิทธิผลขององค์กรกลายมาเป็นสิ่งที่สำคัญของการศึกษาทฤษฎีองค์การ ดังนั้นทฤษฎีการ เช่น คาเมรอนและเวทเทน (Hoy and Miskel, 2001 ; Ciling Carmeron and Whetten, 1996) ได้เคยกล่าวไว้ในปัจจุบันระบบการศึกษาเปลี่ยนจากประสิทธิผลไปสู่คุณภาพ (Effectiveness to Quality) กล่าวคือถ้าหากเราทำสิ่งใดเป็นสิ่งที่ทำให้องค์กรไปสู่ประสิทธิผลแล้ว ก็จะเป็นแนวทางต่อไปสู่การมีคุณภาพของโรงเรียนในที่สุดในส่วนของการประสิทธิผลโรงเรียนนั้นจะเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการบริหารโดยไม่จำเป็นต้องวัดผลผลิตระยะยาว (Outcomes) และการประเมินเกี่ยวกับความพอใจในการปฏิบัติงาน ส่วนคุณภาพจะเน้นเกี่ยวกับมาตรฐาน ที่กำหนดเป็นเกณฑ์สำคัญ ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าประสิทธิผลและคุณภาพนั้น ไม่เหมือนกัน (Not Synonyms) แต่ทั้งสองส่วนจะเป็นทางที่จะอธิบายเกี่ยวกับผลปฏิบัติงานขององค์กร (Organizational Performance) (Hoy and Miskel, 2001)

4. หลักการวิเคราะห์และวัดประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการของโรงเรียนจะครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546) คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวทางการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ดังนั้น ประสิทธิภาพของงานวิชาการจึงวัดได้จากลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. สถานศึกษาสามารถบริหารวิชาการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน
2. การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเองและประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวางการวิเคราะห์ประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์การเป็นเรื่องสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การ ทั้งนี้เพราะองค์การจะคงอยู่หรือล่มสลายขึ้นอยู่กับผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ และความสามารถในการดำเนินงาน ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การวิเคราะห์ประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นเหตุเป็นผลและน่าเชื่อถือ ผู้บริหารองค์การอาจจะเลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่งในการวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งมีแนวทางในการประเมินแนวคิด ได้แก่

จันทรานี สงวนนาม (2545) ที่ได้อธิบายว่า ทฤษฎีระบบเป็นทฤษฎีที่มีการศึกษาขอบเขตครอบคลุมพฤติกรรมทุกส่วนขององค์การทำให้สามารถอธิบายพฤติกรรมองค์การได้ทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การซึ่งระบบการศึกษาเป็นระบบการทำงานระบบหนึ่งเช่นเดียวกับระบบการทำงานอื่น ๆ กล่าวคือ มีสิ่งป้อน มีกระบวนการ และมีผลผลิต ไม่ว่าจะมองในระดับโรงเรียนหรือระดับกระทรวง การที่มองว่าการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเพิ่มผลผลิต ลดความสิ้นเปลืองและความสูญเสีย หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพนั่นเอง สำหรับแนวคิดที่เป็นจุดเริ่มต้นในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนนั้น สามารถทำได้โดยการวิเคราะห์ประสิทธิผลเชิงระบบ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของโรงเรียนและองค์การ โดยทั่ว ๆ ไปในประเด็นมุมมองขององค์การในฐานะที่เป็นระบบเปิด

เฉลิมว บุรีภักดี (2544) การวิเคราะห์ประสิทธิผลองค์การตามแนวคิดเชิงระบบ (Systems Approach) การวิเคราะห์ประสิทธิผลองค์การแนวนี้อาศัยทฤษฎีระบบ (System Theory) ทฤษฎีที่อธิบายว่า แต่ละสิ่งที่อยู่ในจักรวาล ไม่ว่าสิ่งเล็กหรือสิ่งใหญ่เพียงใดล้วนเป็นหนึ่งหน่วยระบบ มีคุณสมบัติความเป็นระบบ คือ เป็นหน่วยทำงาน มีผลผลิต มีกระบวนการ มีสิ่งป้อน มีขอบเขตเป็นส่วนย่อยของอภีระบบ ประกอบด้วย อนุระบบ ผลผลิตรวมของหน่วยระบบเกิดจากการทำงานประสานกันของอนุระบบ และแต่ละสิ่งมีความเป็นหน่วยระบบตามมิติต่าง ๆ กันในเวลาเดียวกัน

รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร (2536) ได้เสนอการวิเคราะห์ประสิทธิผลองค์การตามแนวกลไกการควบคุมและการจัดตั้งองค์การ ซึ่งการจัดตั้งองค์การย่อมมีวัตถุประสงค์และความต้องการในจัดตั้งอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นองค์การของรัฐหรือเอกชนหรือองค์การเพื่อการกุศล สำหรับการวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การทางการศึกษาจะไม่สามารถวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนเหมือนในองค์การของเอกชน แต่อย่างไรก็ตามมีวิธีการคือ ให้พิจารณาถึงความสำเร็จของงานเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของงานว่างานที่ได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ

Denison (1990) และ Hoy และ Mikel (2005) ได้อธิบายเรื่องนี้ไว้คล้ายคลึงกัน โดยพิจารณาว่า โรงเรียนเป็นองค์การที่เป็นระบบเปิดเป็นการมองที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมองค์การ โดยไม่เชื่อว่าองค์การจะแยกอยู่อย่างโดดเดี่ยวโดยปราศจากการรับอิทธิพลใด ๆ จากภายนอกได้ อิทธิพลที่มากระทบต่อโรงเรียนในฐานะที่เป็นระบบเปิดได้แก่ การแข่งขัน แย่งชิงทรัพยากรและแรงกดดันจากนโยบายและการเมือง รูปแบบองค์การในระบบเปิดนั้น ไม่เพียงแต่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านั้นอย่างแนบแน่น องค์การนั้นรับเอาสิ่งป้อนจากสิ่งแวดล้อมแล้วแปรเปลี่ยนสิ่งเหล่านั้นออกมาเป็นผลผลิต เช่น การบริหารเรียนการสอน กิจกรรมพิเศษ การวัด การค้นคว้าวิจัย และการสนับสนุน เป็นต้น การปฏิรูปการศึกษาซึ่งเปลี่ยนไปตามการปฏิรูปทางการเมืองการปกครอง มีการกระจายอำนาจ การศึกษาสู่สถานศึกษา องค์ประกอบด้านนี้ จะมีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งในระดับหน่วยงานบังคับบัญชาและที่โรงเรียนเป็นอย่างมาก เช่น ในด้านนโยบาย การทุ่มเทงบประมาณ การให้เงินเดือน สวัสดิการ และความก้าวหน้า เป็นต้น ส่งผลให้โรงเรียนในระดับประถมศึกษาต้องแข่งขันกันพัฒนาประสิทธิผลโรงเรียน ดังนี้

Carmeron และ Whetten (1996) มีแนวคิดว่า ประสิทธิภาพเป็นรากฐานสำคัญของการนำพาโรงเรียนไปสู่คุณภาพ แม้ว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลไม่ใช่เรื่องเดียวกัน แต่ทั้งสองต่างมุ่งเน้นและอธิบายผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนได้อย่างดี และเสนอว่าระบบสังคมแบบเปิดเป็นกรอบในการศึกษาประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพขององค์การที่สำคัญ การมองโรงเรียนในฐานะระบบเปิดในระบบสังคมนั้น

Hoy และ Mikel (2005) ให้แนวคิดไว้ 11 ประการ ดังนี้

1. ระบบสังคมเป็นระบบเปิด โรงเรียนได้รับผลกระทบจากค่านิยมของสังคม และทรัพยากรในชุมชน การเมือง และประวัติศาสตร์ของชุมชน
2. ประชาชนอยู่ในระบบสังคม คนในสังคมจะปฏิบัติตนอยู่ภายใต้ความต้องการพื้นฐานของตนแต่อยู่ภายใต้บทบาทและสถานภาพของตน
3. ระบบสังคมนั้น แต่ละส่วนมีปฏิสัมพันธ์กันและกันทั้งหมด ทั้งคุณลักษณะ และกิจกรรม เมื่อส่วนใดส่วนหนึ่ง ได้รับผลกระทบส่วนอื่น ๆ ก็จะได้รับด้วย เช่นเมื่อผู้ปกครองมีความต้องการให้เปิดวิชาเรียน ตามความประสงค์ของตนเพิ่มขึ้น ผู้บริหารก็จะได้รับผลโดยตรง แต่ในขณะเดียวกับครูผู้สอน และนักเรียนก็จะได้รับผลกระทบนั้น ๆ ด้วย
4. ระบบสังคมนั้นเน้นเป้าหมายเป็นสำคัญ ซึ่งในระบบจะมีเป้าหมายหลาย ๆ เป้าหมายในโรงเรียนที่มีระบบการเรียนและระบบควบคุม มีเป้าหมายมากมายเช่นกัน แต่เป้าหมายที่เป็นหลักรวม คือ การที่ระบบโรงเรียนสามารถเตรียมนักเรียนเพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่ดีของสังคม

5. ระบบสังคมเป็นระบบที่มีโครงสร้างแต่ละหน่วยของระบบต้องปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไปตามหน้าที่เฉพาะและการจัดสรรทรัพยากร ระบบโรงเรียน เป็นระบบราชการที่มีการแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) เช่น ครูคณิตศาสตร์ ครูวิทยาศาสตร์ เน้นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) เช่น ครูผู้สอน นักแนะแนวให้คำปรึกษา นักบริหาร และการมีลำดับขั้นตอน (Hierarchy) เช่น ศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และครูผู้สอน

6. ระบบสังคมมีแบบแผนมีกฎหมายและระเบียบปฏิบัติการที่เป็นทางการ และมีแบบแผนพฤติกรรมที่สังคมร่วมกันวางไว้ โดยคาดหวังว่าทุกคนในสังคมจะรู้และร่วมกันปฏิบัติตามสิ่งนั้น ๆ

7. ระบบสังคมมีระบบแทรกแซงหรือบทลงโทษและให้รางวัล กล่าวคือ ถ้าหากผู้ใดปฏิบัติผิดไปจากแบบแผนจะถูกลงโทษโดยสังคม หากปฏิบัติถูกต้องก็จะได้รับรางวัลทั้งที่โดยกลไกของทางการ เช่น การไล่ออก การรอลงอาญา การให้สิ้นสุด การทำงาน การให้พ้นวาระ การเลื่อนตำแหน่ง และการแทรกแซงที่ไม่เป็นทางการ เช่น การพูดจากากกลาง การคว่ำบาตร และการเย้ยหยัน

8. ระบบสังคมมีระบบการเมือง ระบบความสัมพันธ์ของอำนาจที่หลักดันสู่ความสัมพันธ์ของบุคคลในสังคม

9. ระบบสังคมจะมีลักษณะวัฒนธรรมที่เป็นเฉพาะของตน กล่าวคือ เป็นระบบที่มีการร่วมกันของค่านิยมที่เป็นเอกลักษณ์ร่วม (Shared Value)

10. ระบบสังคม เป็นระบบที่มีความสัมพันธ์และมีความคิดรวบยอด กล่าวคือ ระบบสังคมจะมีการสร้างระบบทั่ว ๆ ไปที่สามารถมองแบบประยุกต์ใช้ได้หน่วยสังคมอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยใหญ่หรือหน่วยเล็ก เช่น ระบบห้องเรียน เราสามารถเทียบเคียงได้กับระบบสังคม ถ้าดูเพียงวัตถุประสงค์เพียงอย่างเดียว ในขณะที่พิจารณาโรงเรียนหรือขอบเขตการศึกษาว่าเป็นระบบสังคมระบบหนึ่ง แต่มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป

11. ทุกองค์การที่เป็นทางการอยู่ในระบบสังคม แต่ระบบสังคมทุกระบบไม่จำเป็นต้องเป็นองค์การที่เป็นทางการ การที่โรงเรียนมีลักษณะเป็นระบบเปิด โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแผนงานและภาระงาน มีการกำหนดทรัพยากรการบริหาร มีอำนาจหน้าที่ตามโครงสร้างองค์การ มีการดำเนินงานและมีประเมินผลการดำเนินงานจากโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน การที่จะพิจารณาประสิทธิภาพการบริหารวิชาการให้ครอบคลุมทุกปัจจัยนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษากลุ่มผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่งานฝ่ายวิชาการ เพื่อให้เห็นภาพของประสิทธิภาพการบริหารวิชาการอย่างครอบคลุม

5. แนวคิดการประเมินประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ

นิยามประสิทธิผลเพียงมิติเดียวยังไม่เพียงพอ โรงเรียนหรือองค์การมีประสิทธิผลหรือไม่มีประสิทธิผลยังขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ถูกใช้ประเมินด้วย การจะบอกได้ว่าในเขตพื้นที่ที่โรงเรียนหนึ่งจะมีประสิทธิผลมากกว่าโรงเรียนอื่น ๆ หรือการจะใช้เกณฑ์ในการวัดประสิทธิผล เพื่อการวางแผนการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน จำเป็นต้องมีรูปแบบทฤษฎีเป็นแนวในการประเมิน จึงควรมีการใช้หลายเกณฑ์เพราะโรงเรียนรวมถึงองค์การทุกองค์การมักจะมีการกำหนดเป้าหมายไว้หลายประการ ดังนั้น เกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน จึงต้องมีหลายประการ จึงมักจะมีการใช้เกณฑ์เดียวหลาย ๆ เกณฑ์รวมกันเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ ดังนั้นภารกิจหลักที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน คือ การบริหารงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการ หมายถึงกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้มีความคุณภาพมากที่สุด ซึ่งทัศนะนี้ กิตติมา ปรีดีดิลก (2535) ได้กล่าวไว้ว่า มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาให้พิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ และการที่โรงเรียนจะผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรวมทั้งการบริหารงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์จะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการบริหารงานภายในโรงเรียน ดังที่ ก่อสวัสดิ์ พานิชย์ (2524) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. จัดบริการภายในโรงเรียนทำงานถูกต้องตามระเบียบ
2. ทำงานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอและไม่ละเลยหน้าที่
3. ทำให้มีขวัญดีในการบริหาร ด้วยการทำให้ผู้ร่วมงานเป็นสุข มีความพอใจในการทำงาน

โดยอาศัยเทคนิคของผู้บริหารในการทำงาน

ด้วยเหตุนี้บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องสอดคล้องกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย คือบทบาทของผู้บังคับบัญชาเป็นบทบาทที่ต้องพิจารณาว่าสมควรจะอย่างไร เพื่อให้เกิดผลในหน่วยงานอย่างรวดเร็ว มีความก้าวหน้า ทำให้คนเป็นสุข บทบาทที่สอง คือ บทบาทของผู้นำกล่าวคือเป็นบทบาทตามวิถีทางราชการ แต่การจะเป็นผู้นำได้นั้น ครูผู้ร่วมงาน ส่วนใหญ่ต้องพร้อมที่จะยกย่องให้เป็นผู้นำ นั่นคือ ผู้นำโรงเรียนจะต้องเป็นที่ยอมรับของครู โดยการวางโครงการร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีแก่โรงเรียน สิ่งนี้เป็นเครื่องชี้ทิศทางที่ทำให้สถานศึกษาก้าวหน้า บทบาทที่สาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แทนของหน่วยงาน เป็นบทบาทที่จะต้องแสดงให้เห็นปรากฏอย่างน้อยสามประการ ดังนี้ 1) จะต้องมีความรอบรู้กว้างขวางพอสมควร 2) เป็นคนมีความประพฤติดี 3) มีน้ำใจเมตตาปราณีเป็นคนพร้อมที่จะร่วมมือกับคนอื่นจึงเป็นที่ประจักษ์ว่า การบริหารงานของโรงเรียนในรูปแบบการใช้แรงงานร่วมกัน มีการติดต่อประสานงานกันระหว่างบุคคลและโรงเรียนมีแนวโน้มที่ขยายตัว ความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นและนำมาใช้เพื่อชักจูงให้บุคคลร่วมมือทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สมพงษ์ ศรีโสภพ (2550) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จของการดำเนินงานตามภารกิจหลักของโรงเรียนและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของปรัชญา หลักการ แนวคิดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนารอบด้าน จนเต็มศักยภาพเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการใช้ทรัพยากรได้อย่างประหยัดและคุ้มค่ามีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จของแนวทางการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ และเจตคติที่เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 (พ.ศ. 2551)
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมร่วมกันของนักเรียน ครู ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีกระบวนการจนเต็มศักยภาพ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
3. การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง ผลสำเร็จของกิจกรรมที่โรงเรียนทำการวัดสภาพจริงของนักเรียนว่า มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนด
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จของการศึกษาข้อเท็จจริงในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและนักเรียนเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและเต็มศักยภาพ
5. การพัฒนาสื่อวัสดุกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จของการจัดหา จัดทำปรับปรุงสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายและสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้จนเต็มศักยภาพและมีความยั่งยืน เช่น วัสดุ อุปกรณ์ กระบวนการ วิธีการ เทคนิค เป็นต้น
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ผลสำเร็จของการจัดหา จัดทำปรับปรุงแหล่งที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียน ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายและสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพและมีความยั่งยืน โดยการเรียนรู้เต็มศักยภาพและมีความยั่งยืน โดยการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
7. การนิเทศการศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จของการร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนจากบุคลากรภายในและภายนอกโรงเรียน โดยวิธีการให้คำปรึกษาหารือ การประชุม ให้คำแนะนำ ศึกษาเอกสาร เยี่ยมห้องเรียน เป็นต้น

8. การแนะแนวการศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จของกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาในทุกด้าน โดยวิธีการให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ รับฟังความคิดเห็น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายของตน

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จของกระบวนการที่บุคคลในโรงเรียนทุกฝ่ายร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการ แนวทางและลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ มีการบันทึกข้อมูลเพื่อจุดที่ต้องการร่วมกัน ตรวจสอบผลงาน จุดเด่น จุดที่ต้องการพัฒนา โดยมุ่งหวังให้การบริหารจัดการในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเป้าหมายสุดท้ายอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง ผลสำเร็จของการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมด้านความรู้ ประสบการณ์ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขให้กับชุมชน

11. การประสานความร่วมมือการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ หมายถึง ผลสำเร็จของการระดมทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ธงชัย สันติวงศ์ (2541) การใช้เครื่องมือวัดประสิทธิผลโดยใช้เกณฑ์แบบพหุ เป็นการสร้างแบบจำลองทางการวิจัยที่มีการตั้งสมมุติฐานและนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลักที่อาจมีผลต่อความสำเร็จ ผลจากการวิจัยจะมีความน่าเชื่อถือได้มากกว่าเครื่องมือวัดประสิทธิผลเชิงเดียว ซึ่งเป็นการยากที่จะยอมรับว่า ตัวแปรเกณฑ์เดียวจะครอบคลุมเพียงพอต่อการวัดประสิทธิผลขององค์การ สเตียร์ส อธิบายว่า องค์การโดยทั่วไปมักมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์มากกว่าหนึ่งประการ

ชิดชนก เชิงเชาว์, อำภา บุญช่วย และทวี ทองคำ (2541) กล่าวสอดคล้องกันว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เป็นทักษะพื้นฐานเป็นเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนที่ปราศจากข้อสงสัยและมีการนำมาใช้อย่างมากที่สุด ในการตัดสินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน เหตุผลประการหนึ่ง คือ ง่ายและสะดวกในการให้นิยาม และการวัดประสิทธิผลโรงเรียนจากผลสัมฤทธิ์และคะแนนจากการสอบเป็นคุณลักษณะของประสิทธิผลโรงเรียนโดยไม่มีการวิพากษ์ใด ๆ

Edmonds (1979) เสนอว่า การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนควรประเมินจากความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การให้ความสำคัญกับทักษะพื้นฐานความคาดหวังให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง บรรยากาศที่ปลอดภัยอบอุ่น การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบเรียบร้อย

Lunenburg และ Ornstein (2004) ได้สรุปเกณฑ์ตัดสินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยพิจารณาจากความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การเข้าใจในภารกิจของโรงเรียน คือ การที่คณะครูทั้งหมดในโรงเรียนมีความรู้สึกร่วมกันและรู้ถึงวัตถุประสงค์ขององค์การการจัดลำดับงาน กระบวนการวัดผลประเมินผลและมีความรับผิดชอบร่วมกัน การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ การที่ผู้บริหารเป็นคนที่เข้าใจในงานวิชาการและมีคุณลักษณะที่จะประยุกต์งานไปสู่ประสิทธิผล บรรยาอากาศที่มีความคาดหวังสูง คือ การที่บุคคลในคณะมีความสามารถที่จะนักเรียนไปสู่การเรียนรู้เพื่อรอบรู้ในทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น การให้เวลามาก ๆ ในการปฏิบัติการกิจของโรงเรียน คือ การมีเวลาที่จะให้กับนักเรียนในการวางแผน การจัดกิจกรรม และฝึกทักษะต่าง ๆ ความถี่ในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนคือ การใช้เวลาในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์นักเรียนเป็นรายบุคคล และมีโปรแกรมเพื่อช่วยเหลือแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล การมีความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์นักเรียนดีขึ้น

นอกจากนี้ Lunenburg และ Ornstein (2004) ยังได้กล่าวว่า เกณฑ์ตัดสินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา มี 12 ประการ โดยเน้นการวัดที่ตัวนักเรียน คือ

1. ผลคะแนนจากผลสอบอ้างอิงปกติ
2. คะแนนจากการเทียบกับเกณฑ์อ้างอิง
3. คะแนนจากแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เช่น การเขียนหรือการวัดอย่างอื่นที่ไม่ได้กำหนดในวัตถุประสงค์
4. คะแนนจากผลผลิตคือความคิดรวบยอดของนักเรียน
5. ความเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายของนักเรียน
6. ความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน
7. การมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรมเสริมหลักสูตร
8. รางวัลที่นักเรียนได้รับ
9. อัตราการมาเรียน
10. จำนวนวัสดุ สื่อที่นักเรียนยืมจากห้องสมุด
11. คุณภาพความสามารถในโปรแกรมอื่น ๆ เช่น งานศิลปะ การดนตรี และ
12. การแสดงให้การสนับสนุนของชุมชนต่อโรงเรียน สอดคล้องกับ

Gillham (2000) เสนอเกณฑ์การวัดประสิทธิผลของโรงเรียนว่า ต้องมีพันธกิจชัดเจน สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย บรรยาอากาศที่มีการคาดหวังสูงในความสำเร็จ โอกาสและเวลาในการเรียนรู้ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

Hoy และ Mikel (1991) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลองค์การโดยมองในมุมของระบบสังคมและได้เสนอว่า เกณฑ์ที่ละเอียดและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นในการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนมี 4 มิติ คือ

1. การปรับตัวขององค์การ (Organizational Adaptation)
2. ผลผลิตขององค์การ (Organizational Productivity)
3. ความกลมเกลียวในองค์การ (Organizational Cohesiveness) และ
4. ความรู้สึกผูกพันต่อองค์การ (Organizational Commitment)

ในประเทศไทย

Rowan และคณะ (1982) กล่าวว่า การนิยามเพื่อประเมินประสิทธิผลเช่นนี้ เป็นการนิยามความหมายอย่างแคบ ๆ และถือว่าการประเมินโดยใช้เกณฑ์ประเมินเพียงเกณฑ์เดียว (Unidimensional Criterion) เป็นการประเมินแบบดั้งเดิม นักวิชาการการวัดและการประเมินนักสังคมวิทยาองค์การที่มีความเชี่ยวชาญในการประเมินประสิทธิผลองค์การต่างก็ชี้ว่า การประเมินประสิทธิผล ควรจะใช้หลายเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน ก็เช่นเดียวกัน การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน ควรใช้เกณฑ์แบบพหุ (Multidimensional Criterions) ทั้งนี้เพราะการประเมินโดยใช้เกณฑ์เดียว เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าเป็นประสิทธิผลของโรงเรียนทั้งหมด

Steers (1977) ในประเด็นประสิทธิผลนั้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakholder) มีความคาดหวังที่แตกต่างกันออกไป ทำให้การตัดสินว่าองค์การใดมีประสิทธิผล จึงมีความแตกต่างกันออกไป จึงจำเป็นต้องมีการวัดประสิทธิผลองค์การในรูปแบบของเกณฑ์แบบพหุ เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Robbins, 1997) หลักการประเมินประสิทธิผลองค์การในปัจจุบัน นิยมประเมินแบบ 360 องศา หรือเป็นการประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6. ลักษณะองค์การที่มีประสิทธิผล

องค์การที่มีประสิทธิผล (Effective Organization) (พะยอม วงศ์สารศรี, 2547) เป็นองค์การที่ถือได้ว่ามีความมั่นคงมีประสิทธิภาพและมีความเจริญงอกงามนั้นหมายความว่าองค์การที่มีประสิทธิผลหมายถึงองค์การที่สามารถผสมผสานความต้องการของบุคคลหรือความต้องการของสมาชิกในองค์การกับความต้องการหรือเป้าหมายขององค์การโดยสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนักวิชาการจำนวนมากได้พยายามศึกษาถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การว่ามีลักษณะอย่างไรมีองค์ประกอบใดขององค์การที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์การต่างกันไปซึ่งเครื่องมือหรือตัวแปรบางตัวให้ความสำคัญของลักษณะองค์การว่ามีลักษณะเช่นไรเช่นองค์การเอกชนมีลักษณะของการค้ากำไรองค์การที่เป็นส่วนราชการซึ่งไม่สามารถประเมินผลผลิตเป็นตัวเลขเหมือนเอกชนได้ก็จะให้

ความสำคัญกับความสามารถในการปรับตัวการผสมผสานหรือการติดต่อสื่อสารว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดประสิทธิผลลักษณะการปฏิบัติงานอย่างไรจึงเรียกว่าก่อให้เกิดประสิทธิผลแก่องค์การ

มบุญ วงศ์นารี (2524) ได้แสดงทัศนะไว้ว่าเกณฑ์ในการวิจัยขององค์การประสิทธิผลคือความร่วมมือช่วยเหลือกันทำงานโดยมุ่งจุดมุ่งหมายสู่จุดมุ่งหมายและความรู้สึกเป็นอิสระในการเสนอข้อคิดเห็นจากความรู้สึกในการแก้ปัญหาจะเป็นการปฏิบัติที่มุ่งต่อผลอย่างแท้จริงและบรรยากาศการทำงานเป็นแบบให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลไปอย่างอิสระโดยเต็มใจและไม่ถูกบังคับโดยสรุปลักษณะขององค์การที่มีประสิทธิผลต้องมีลักษณะดังนี้

1. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การสามารถผสมผสานความต้องการ
สมาชิกได้

2. การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น
3. การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพทางสังคม
4. ผลผลิตที่สูงขององค์การ

Glickman, Gordon และ Ross-Grodon (2001) ได้สรุปคุณลักษณะของโรงเรียน
ประสิทธิผล หรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานที่ปรับปรุงแล้วว่ามี 12 ประการ คือ

1. ผู้บริหารที่มีความหลากหลายของภาวะผู้นำซึ่งรวมถึงภาวะผู้นำของครูด้วย
2. ตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
4. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง
5. ได้รับการสนับสนุนจากทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนในเรื่องเวลาเรียน

การจัดกิจกรรมด้านวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม

6. เน้นที่การเรียนการสอน
7. มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เช่น การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน
8. มีแผนการสอนที่ดี
9. ครูมีความร่วมมือกัน
10. มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อมูลในการสร้างรูปแบบของโรงเรียน
11. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน
12. ใช้วิธีการหลากหลายเพื่อพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน

Gross (1975) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลว่าเป็นการสมดุลที่สุดระหว่าง
การปรับตัว (Adaptation) และการรักษาสภาพ (Maintenance) การตัดสินใจองค์การมีประสิทธิผล
หรือไม่จึงประกอบไปด้วย 1) การได้มาซึ่งทรัพยากร 2) การใช้ตัวป้อน (Input) อย่างมีประสิทธิภาพ
เมื่อเทียบกับผลผลิต (Output) 3) การผลิตผลผลิตในรูปบริการหรือสินค้าโดยใช้ทรัพยากรระบบ เช่น

การกำหนดการรักษาปริมาณ 4) การปฏิบัติงานด้านเทคนิคและด้านการบริหารอย่างมีเหตุผลด้วย
 หนทางที่ดีที่สุด 5) การลงทุนในองค์การได้แก่การขยายการสับเปลี่ยนการอนุรักษ์การพัฒนาทรัพยากร
 6) การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของพฤติกรรม 7) การสนองตอบความสนใจที่แตกต่างกันของบุคคลและ
 กลุ่ม สรุปได้ว่า ลักษณะองค์การที่มีประสิทธิผล คือ องค์การที่มีความมั่นคงมีการบริหารงานได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพและมีความเจริญงอกงามสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมี
 ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน

การประเมินประสิทธิผลขององค์การหรือโรงเรียน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็น
 อย่างยิ่ง เพราะประสิทธิผลจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการทำงานขององค์การ ถ้าปราศจากการ
 ประเมินผลแล้ว ก็จะไม่มีความทราบได้เลยว่า การปฏิบัติภารกิจขององค์การเป็นอย่างไร การประเมิน
 ประสิทธิภาพเป็นการวัดเพื่อดูความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและผลการปฏิบัติ ถ้าแตกต่างกัน
 น้อยแสดงว่ามีประสิทธิผลมาก ถ้าแตกต่างกันมาก แสดงว่า การทำงานมีประสิทธิผลน้อย ดังนั้น
 การประเมินประสิทธิผลขององค์การจะต้องอาศัยหลักเกณฑ์ หรือตัวบ่งชี้วัดความสำเร็จเป็นแนวทาง
 ในการประเมิน (ภรณ์ กิตติบุตร, 2539) แนวทางดังกล่าวมี 3 แนวทางด้วยกัน คือ

1. การวัดประสิทธิผลขององค์การ โดยใช้ตัวบ่งชี้เดี่ยว (Single Criterion Measures of Effectiveness) เป็นการพิจารณาว่า องค์การจะมีประสิทธิผลหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับผล
 ที่ได้รับว่าบรรลุเป้าหมายขององค์การหรือไม่ หรือการใช้เป้าหมายขององค์การเป็นเกณฑ์ ซึ่งเป็นการ
 ใช้หลักเกณฑ์อันใดอันหนึ่งในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ เช่น การวัดความสามารถในการ
 ผลิต วัดจากกำไร

2. การประเมินประสิทธิผลในแง่ของระบบทรัพยากร (The System Rescue Model of Organization Effectiveness) เป็นการประเมินโดยพิจารณาความสามารถขององค์การ
 ในการแสวงหาผลประโยชน์จากสภาพแวดล้อม เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ต้องการ อันจะทำให้บรรลุ
 เป้าหมายขององค์การ ซึ่งเป็นการเน้นที่ปัจจัยตัวป้อนเข้า (Inputs) มากกว่า ผลผลิต (Outputs)

3. การประเมินประสิทธิผลโดยใช้หลายเกณฑ์ (The Multiple Criteria of Effectiveness) เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การ โดยใช้เกณฑ์หลายอย่างในการวัดประเมินผล
 ซึ่งพิจารณาจากตัวแปรหลัก ที่อาจมีผลต่อความสำเร็จขององค์การ และพยายามแสดงให้เห็นว่าตัว
 แปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน

แคพลอ (Caplow, 1964) โดยแคพลอ (Caplow) เสนอว่า ประสิทธิภาพขององค์การควร
 วัดจากตัวแปร 4 ตัวด้วยกัน คือ 1) ความมั่นคง หมายถึงความสามารถในการรักษาโครงสร้างของ
 องค์การไว้ 2) ความผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 3) ความสมัครใจ หมายถึง ความสามารถในการ
 จัดให้มีการพึงพอใจสำหรับสมาชิก 4) ความสำเร็จ Gibson (1979) ได้ทำการศึกษาและกำหนด

เกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลขององค์การโดยใช้เกณฑ์หลายเกณฑ์ เช่นกัน คือ 1) ความสามารถในการผลิต 2) ประสิทธิภาพ 3) ความพึงพอใจ 4) ความสามารถในการปรับตัว 5) การพัฒนา และการอยู่รอด Hoy และ Miskel (2005) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ โดยพิจารณาจาก 1) ความสามารถในการปรับเปลี่ยน 2) การบรรลุเป้าหมาย 3) ความพึงพอใจในการทำงาน 4) ความสนใจในชีวิต

สรุปได้ว่าการประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาจะต้องอาศัยหลักเกณฑ์ หรือตัวบ่งชี้ความสำเร็จเป็นแนวทางในการประเมินโดยต้องเลือกใช้เกณฑ์ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะและสภาพของสถานศึกษา

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ

1. ความหมายของการพัฒนา

ยงค์ ชุ่มจิต (2541) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานที่พยายามจะสร้างเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน ตลอดจนมีเจตคติที่ดี ในการทำงานรวมถึงการมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดีด้วย

คำหามาน คนไค (2542) ได้ให้ความหมายถึงการพัฒนา หมายถึง การทำให้ครูประจำการมีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น ด้วยวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) ได้ให้ความหมายการพัฒนาไว้ 2 ลักษณะ คือ 1) การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้น 2) การทำให้เกิดขึ้น

Good (1973) ได้อธิบายความหมายของคำว่า “การพัฒนา” ทางการศึกษา ว่า การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านความสามารถนั้น ๆ อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วยตัวเอง หรือผู้อื่นจัดให้

จากความหมายของการพัฒนาสรุปได้ว่า การพัฒนาหมายถึง กระบวนการหรือกรรมวิธีที่จะทำให้เพิ่มพูนความรู้ ทำให้ดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้น มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยจะนำองค์ประกอบ ด้านความรู้และด้านข้อมูล มาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะเพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

2. หลักการ แนวคิด ที่เกี่ยวกับแนวทาง

ความหมายของแนวทาง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนวเนื่องจากความหมายของแนวทาง มีผู้กล่าวไว้ค่อนข้างน้อย ซึ่งคำว่า รูปแบบ มีความหมายใกล้เคียงกันกับแนวทาง ดังนั้นจึงขอใช้ความหมายของคำว่ารูปแบบกับคำว่าแนวทางด้วยความหมายเดียวกัน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เป็นแผนภูมิซึ่งเป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิดและเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Stoner และ Wankel (1986) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง เป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์ เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น เป็นการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมาย เพื่อทำให้เกิดความกระจ่างชัดของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

จึงสรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง วิธีที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผู้เสนอได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติต่อไปโดยสรุป การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถความชำนาญทักษะและประสบการณ์ทุก ๆ ด้านโดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อทำซ้ำ ๆ ตามแบบอย่างหรือแนวคิดให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติ

3. ลักษณะที่ดีของแนวทาง

คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ (2544) ได้อธิบายไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง การศึกษาและการจัดทำเอกสารที่ประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นที่แสดงถึงเหตุผลสนับสนุนความถูกต้อง สมบูรณ์ของโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่ดี โดยโครงการที่ดี ได้แก่ โครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเมื่อปฏิบัติแล้วจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน

สุบิน อัสสุวรรณ (2544) ได้ให้ความเห็นถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง ข้อกำหนดหรือสิ่งที่ระบุไว้นั้นสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอবাদได้โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

วรณาริ ปทุมมาศ (2546) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ นั่น สอดคล้องตรงกับความต้องการตามบริบทของโรงเรียนที่นำไปปฏิบัติได้จริง

ศักดิ์ผจญ เริงใจ (2547) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดที่ระบุไว้ในแนวทางนั้นสามารถปฏิบัติได้จริงภายใต้บริบทของโรงเรียน และชุมชน

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง สิ่งที่ระบุในแนวทางเป็นไปตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ภายใต้บริบทของโรงเรียน

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ภายใต้บริบทของโรงเรียนที่นำไปปฏิบัติได้จริง

4. การวัดคุณสมบัติของแนวทาง

การวัดคุณสมบัติของแนวทางการปฏิบัติ ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ไพสิฐ บุษราคัม (2548) ได้สรุปว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามโดยหาดัชนีความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหาและหลักวิชาการ ความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ค่าที่ ในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรศักดิ์ ศิริ (2548) ได้สรุปไว้ว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ ความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าที่ในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้อธิบายไว้ว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามโดยหาดัชนีความสอดคล้องความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัด

ประมาณค่า 5ระดับ ของลิเคอร์ท์ โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าที่ ในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การวัดคุณสมบัติของแนวทาง คือ การศึกษา แนวทางโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความคิดเห็นด้านความถูกต้องตามหลักวิชาการของ แนวทาง ซึ่งวัดได้จากค่าความสอดคล้อง ส่วนด้านความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทาง วัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยด้านความเหมาะสม ใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านความเป็นไปได้ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ค่าที่ในการ ทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การบริหารงานวิชาการ มุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้ สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการ โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจาก ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการ จัดการสามารถ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัด ปัจจัยที่เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรี ยน ชุมชน และท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมี ภารกิจสำคัญได้แก่ การพัฒนาหรือการดำเนินการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตร ท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การที่จะทำการศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษานั้น เพื่อให้การ พัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทาง ควรจัดให้มีการกำหนดระดับของการปฏิบัติในปัจจุบันจากสภาพที่ปฏิบัติ อยู่นั้นมีสภาพของการปฏิบัติงานเป็นเช่นใด เพื่อที่จะได้วิเคราะห์ได้ว่าในขณะนี้สถานศึกษาจะใช้ กระบวนการบริหารที่จะพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและตรงกับสภาพปัจจุบันมากที่สุด โดยถ้าหาก การปฏิบัติอยู่ในสภาพค่อยข้างต่ำ แนวทางการพัฒนางานควรใช้หลักการบริหารความเสี่ยงกับ การพัฒนาองค์การส่วนถ้าหากการปฏิบัติอยู่ในสภาพคงที่และอาจมีการพัฒนาให้เพิ่มขึ้น แนวทาง

การพัฒนางานควรใช้หลักการบริหาร PDCA มาพัฒนางาน ส่วนหากระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่มีคุณภาพที่สูงเป็นแบบอย่างที่ดีได้

แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เป็นความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนในการพัฒนางานวิชาการ โดยใช้กระบวนการบริหาร PDCA ที่นำทรัพยากรอันได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ เครื่องมือและเครื่องจักร รวมถึงนำปัจจัยที่ส่งผลให้พัฒนางานมีประสิทธิภาพ ได้แก่ เวลา วิธีการและความตระหนักของทีมงาน เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการหาแนวทางในการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและสามารถตรวจสอบได้ โดยนำหลักการในการบริหารงาน วงจรคุณภาพ Deming หรือสิ่งที่เรารู้กันดีกันว่า วงจร PDCA

P-(Plan) คือ การวางแผน โดยมีวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

D-(Do) คือ การปฏิบัติงาน มีความเข้าใจและทำตามแผนงานที่วางไว้ ลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

C-(Check) คือ การตรวจสอบมีการติดตามผลและความก้าวหน้าของงานเก็บสถิติ เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินและเปรียบเทียบกับแผนงานที่วางไว้

A-(Act) คือ การดำเนินการนำผลของการปฏิบัติงาน พร้อมข้อมูลทางสถิติมาประเมินและจัดทำแผนงานและคู่มือในการทำงานกรณีที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขก็ต้องกลับมาดูแผนและวิธีการทำงานเดิมก่อน แล้วจึงหาวิธีการปรับปรุงแผนงานใหม่จนเป็นไปตามแผนจึงจะจัดทำเป็นมาตรฐานต่อไป

ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอหรือวิธีการแก้ไขอุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้งานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 บรรลุวัตถุประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สารแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม ติดตามการใช้หลักสูตร ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระ

และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน กระบวนการเรียนรู้และนาฏมัญญ์ทอถื่น ชุมชนทอถื่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การศึกษาการวิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครู ศึกษา การวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย พัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันที่จัดการศึกษา

5. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมสำรวจแหล่ง การเรียนรู้ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ทอถื่น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

6. การนิเทศการศึกษา การจัดให้มีการนิเทศการเรียนภายในโรงเรียน จัดระบบนิเทศงานวิชาการ ติดตามประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนว การศึกษาในสถานศึกษาการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการระบบนิเทศการศึกษา ภายในและนอกสถานศึกษา

7. การแนะแนวการศึกษา การดำเนินการแนะแนว การศึกษาติดตามประเมินผล การจัดการระบบและกระบวนการแนะแนว การศึกษาในสถานศึกษา

8. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตามตรวจสอบ จัดระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของ สถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การบริหารงานด้านวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน เกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานด้านการเรียนการสอน งานด้านวัสดุ อุปกรณ์ งานด้านวัดผลและประเมินผล งานด้านห้องสมุด งานด้านนิเทศภายใน งานด้านการประชุมอบรม ทางวิชาการ โดยจัดเป็นกระบวนการมีองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหาร คือ ครูผู้สอนผู้รับนโยบาย การบริหารไปปฏิบัติและมีการคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 สังกัดคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ ณ ตำบลชุมพวง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ และกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7, 2556)

1. สภาพที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 519 หมู่ที่ 1 ตำบลชุมพวง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบนที่ราบสูงโคราช ระหว่างเส้นทางที่ 14-16 ฝั่งเหนือ และเส้นทางที่ 101-103 ฝั่งตะวันออก อยู่ห่างจาก จังหวัดนครราชสีมา เป็นระยะทาง 98 กิโลเมตร และโดยรถยนต์ห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทาง 253 กิโลเมตร มีสถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติการ จัดการศึกษาใน 6 อำเภอ คือ อำเภอชุมพวง อำเภอพิมาย อำเภอประทาย อำเภอโนนแดง อำเภอเมืองยาง และอำเภอละหานทราย รวมทั้งสิ้น 228 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดเอกชน 10 โรงเรียน มีพื้นที่ครอบคลุมประมาณ 2,745 ตารางกิโลเมตร มีหน่วยราชการ ได้แก่ ศูนย์ประสานงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล 47 แห่ง เทศบาลตำบล 8 แห่ง มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่ออำเภอสีดา อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาและอำเภอพล อำเภอหนองสองห้องจังหวัดขอนแก่น ทิศใต้ ติดต่ออำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ทิศตะวันตกติดต่ออำเภอโนนสูงและอำเภอกง จังหวัดนครราชสีมาทิศตะวันออก ติดต่ออำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ และอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

2. การกิก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 2546 เพื่อรองรับการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ที่เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) มีเขตความรับผิดชอบอยู่ 6 อำเภอมีอำนาจตามกำหนดในมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดอำนาจหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความ ต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินทุนอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบรวมทั้งกำกับ ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่จัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่มีความสามารถพิเศษ

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลการจัดการศึกษาสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินงานและประสาน ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการเลขาธิการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับภารกิจภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและยึดหลักธรรมาภิบาล

4. พันธกิจ

- 4.1 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงเท่าเทียม และส่งเสริม สนับสนุนประชากรวัยเรียนได้ศึกษาจนจบการศึกษาภาคบังคับ
- 4.2 ส่งเสริมและพัฒนากิจการที่หลากหลายและแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต
- 4.3 จัดการศึกษาให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ให้เป็นบุคคลที่มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
- 4.4 ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรม สร้างจิตสำนึกในความรักชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.5 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและวิทยฐานะ
- 4.6 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 4.7 ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้
- 4.8 ประสานองค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

5. เป้าประสงค์

- 5.1 ประชากรวัยเรียนทุกกลุ่มและทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี ตามสิทธิอย่างเท่าเทียม ทัวถึง สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และมีนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - 5.2 นักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เมื่อจบหลักสูตรแต่ละระดับแล้ว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 5.3 นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 มีอัตราการออกกลางคันลดลง โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ
 - 5.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขวัญและกำลังใจเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลแห่งการเรียนรู้
 - 5.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีศักยภาพสูงในการบริหารจัดการศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีขององค์กรแห่งการเรียนรู้
6. กลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

- 6.1 สร้างโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 6.2 ยกระดับคุณภาพการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
- 6.3 ปลุกฝังคุณธรรม ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 6.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- 6.6 พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้
- 6.7 ประสานภาครัฐ เอกชน และชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กฤตย์ คำนวนไว (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการใช้สมรรถนะทางการบริหารในการบริหารงานวิชาการ 2) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมรรถนะทางการบริหารในการบริหารงานวิชาการจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการบริหาร และปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของขนาดของสถานศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 136 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการใช้สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวม และรายด้าน 2) ขนาดของสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อระดับการใช้สมรรถนะทางการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัย และด้านการสื่อสารและการจูงใจ ส่วนผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพการบริหารแตกต่างกันมีความเห็นต่อระดับการใช้สมรรถนะทางการบริหารไม่แตกต่างกัน และไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างขนาดของสถานศึกษาและประสิทธิภาพการบริหาร

กัมพล ชันทะวงษ์ (2555) ได้วิจัย สภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไพรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสหวิทยาเขตปราสาทพญาไพรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 8 แห่ง โดยมีการดาเนินการวิจัยเป็นสองระยะคือ ระยะแรกเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติบรรยายได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่สอง เป็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเขียนเป็นความเรียง พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไพรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวัดและการประเมินผลและเทียบโอนการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการนิเทศการศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไพรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

พนัส ด้วงเอก (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูวิชาการใน 3 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตาม ความคิดเห็นของครูวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นรายข้อด้านการเรียนการสอนเรื่องการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตาม ความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีเพศต่างกันโดยรวม รายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันยกเว้นรายข้อในเรื่อง การจัดทำแผนการนิเทศการใช้หลักสูตรการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายการส่งเสริมให้มีการวัดประเมินผลตามสภาพจริงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการส่งเสริมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่างกัน

โดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันยกเว้นรายข้อในเรื่องการประสานส่งเสริมสนับสนุนการใช้และการบริหารหลักสูตรการให้ครูวิเคราะห์เนื้อหาสาระหลักสูตรก่อนจัดการเรียนการสอนและการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการวิเคราะห์ ความต้องการความสนใจของผู้เรียน ชุมชนและผู้ปกครองแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันโดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นรายข้อในเรื่องการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการความสนใจของผู้เรียนชุมชนและผู้ปกครอง การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลีลาวดี จีระเสมานนท์ (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ปัญหา และข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประชากรประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กอำเภอวังเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 19 โรงเรียน ที่สอนในปีการศึกษา 2554 จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 12 งาน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการ เทียบโอนการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.69$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.91$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu=3.85$) และมีการปฏิบัติน้อยสุด ในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ($\mu=3.33$)

สมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555) ได้ศึกษาปัญหา แนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 42 จำแนกตาม ประสบการณ์ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 273 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 42 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกตามประสบการณ์ การปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังเสนอ แนวทางดังนี้ ควรพัฒนาศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจสอบหลักสูตรก่อนประกาศใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา จัดระบบการ นิเทศติดตามและประเมินผลให้เป็นระบบและต่อเนื่อง สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้แก่ครู นักเรียน ชุมชนและท้องถิ่น สร้างลักษณะนิสัยในการรักการอ่าน ส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจังใน การใช้สื่อและวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้

สุณิสรา ถิ่นชนนาง (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จำแนกตามสภาพ การสอนและประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน เทศบาลแหลมฉบัง 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการจำแนก ตามสถานภาพการสอน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ

ทิพย์วรรณ ดับโรค (2556) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การสอนของ ครูกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 695 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ตามขนาดโรงเรียน (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .86 -.93 ค่าความเชื่อมั่น .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามปัญหาในแต่ละด้าน จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทุกด้าน โดยครูที่มีประสบการณ์น้อย มีปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์มากทุกด้าน ยกเว้นด้านพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครู ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

เบญจมาศ เจริญสุข (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 100 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan) และได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test และค่า F - test เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบความต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับคะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยเปรียบเทียบตาม ประสบการณ์ในการสอน ของครูประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีปัญหาการบริหารงาน

วิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

เมตตา ภัทราภรณ์ไพบูลย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนด้านการพัฒนาการเรียนรู้อันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวางแผนด้านวิชาการ ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ระเบียบ วิเศษรัมย์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอสรรพยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสรรพยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสรรพยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 266 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .52-.87 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าวิกฤต การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การแจกแจงความถี่ และร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสรรพยา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสรรพยา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์สอน และขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสรรพยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้แก่ ควรจัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้ เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร แนวทางการดำเนินการของ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และควรสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุม สำนวจความต้องการ และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสม และจัดทำแผนปฏิบัติการและกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน อีกทั้งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

สุธาสินี เสน่ห์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร งานวิชาการ และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าวิกฤต (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจาก มากไปน้อย ดังนี้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรตยา รอดรัตน์ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูจำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กตัญญูตา เจริญถนอม (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 แบ่งเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน

โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 39 คน ครูผู้สอน จำนวน 259 คน รวม 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ระยะที่ 2 แบ่งเป็น 2.1) การศึกษาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร้อยเอ็ดวิทยาลัยและโรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด รวม 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ 2.2) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระยะ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 160 คน และครู 315 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการทั้ง 8 องค์ประกอบได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ 5) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการศึกษา 6) การวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การนิเทศการศึกษา และ 8) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ชิโรบล วรรณระนะ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนวิทยาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารและครู รวมจำนวน 123 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ การวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ การพัฒนาหลักสูตร ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ การวางแผนงานวิชาการ 2) ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนวิทยาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การพัฒนาหลักสูตร

รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน การวางแผนงานวิชาการ และด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ การวัดผลและประเมินผล

งานวิจัยต่างประเทศ

Agthe (2007) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ของครูใหญ่และครูในด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องร่วมกันทำเป็นหมู่คณะ โดยทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากขึ้น ครูใหญ่และครูมีความคิดเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรของโรงเรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงานและมีการทำงานเป็นหมู่คณะมากยิ่งขึ้น

Bugg (2009) ได้วิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในมลรัฐอิลลินอยส์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของคณะกรรมการการศึกษาของมลรัฐในโครงการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาแผนที่ใช้เป็นตัวกระตุ้นการพัฒนากระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบในโรงเรียนมัธยมปลายของรัฐการศึกษาครั้งนี้เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับขอบเขตที่โรงเรียนสองแห่งใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพมีผลดีต่อแผนการสอนในโรงเรียนทั้งสองแห่ง ก่อนที่จะมีการนำการประกันคุณภาพและแผนพัฒนามาใช้โรงเรียนทั้งสองแห่งยังไม่ได้ใช้ระเบียบโครงสร้างในการปรับปรุงโรงเรียน ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพจะประสบความสำเร็จในเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุง แต่ยังเป็นที่ยกเถียงว่าสิ่งแวดล้อมบางประการอาจทำให้โรงเรียนไม่สามารถค้นหาปัญหาที่แท้จริงได้ โรงเรียนในชนบทสามารถใช้กระบวนการประกันคุณภาพ เพื่อเป็นการกระตุ้นการพัฒนาโครงสร้างการจัดระเบียบของโรงเรียนในขณะที่โรงเรียนในเมืองไม่สามารถทำตามกระบวนการได้สำเร็จ นอกจากนี้โครงสร้างของการประกันคุณภาพสามารถช่วยโรงเรียนในการพัฒนาวัฒนธรรม การปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การขาดตัวแปรบางตัวเช่น ภาวะผู้นำ ทรัพยากรทางการเงิน ทำให้กระบวนการไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย

Reeves (2010) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางวิชาการและสภาพบรรยากาศในแต่ละองค์กรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่ประกอบด้วยสามมิติโดยเน้นการศึกษาประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของคณะ ดัชนีสภาพบรรยากาศขององค์กร (OCI) เป็นตัวชี้วัดสภาพบรรยากาศขององค์กรสร้างขึ้นจากสี่ด้านคือ ความเป็นผู้นำ ความเป็นมืออาชีพครู ความสำเร็จสำหรับนักเรียนที่จะดำเนินการในด้านวิชาการและความเสี่ยงในชุมชน การทดสอบและวิเคราะห์จะหาคำทำนายประสิทธิภาพโดยรวมและประสิทธิภาพ

การทำงานของนักเรียนโดยตั้งสมมติฐานว่าด้านวิชาการและบรรยากาศองค์กรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก การทดสอบของครูในโรงเรียนประถมศึกษาทางตอนเหนือของอลาบามาตอบสนองต่อการสำรวจที่วัดในแง่ดี การศึกษาสภาพบรรยากาศขององค์กร (OCI), และควมมีประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยวัดประสิทธิผลจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดย Stanford และประสิทธิภาพโดยรวม ดัชนีประสิทธิผลขององค์การการเรียนรู้ (IPOE) ด้านวิชาการและบรรยากาศขององค์กร พบว่าด้านวิชาการมีความสำคัญส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

Kenneth (2010) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ในประเทศสหรัฐอเมริกา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาทางวิชาการและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และครูผู้สอนจำนวน 228 คน ปี ค.ศ.2010 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบการพัฒนาวิชาการที่เป็นระบบและการดำเนินการตามและการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเป็นประจําอยู่เสมอ ย่อมส่งผล ต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นเป็นลำดับ

Hayward (2011) ได้ศึกษาเรื่อง เปรียบเทียบระหว่างสังคมอารมณ์และความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 นักเรียนในโปรแกรมเร่งรัดและโปรแกรมเดิม ผลการวิจัยพบว่า สังคมอารมณ์และความสำเร็จทางวิชาการระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษาเร่งด่วนและแบบดั้งเดิมเป็นการวัดโดยระบบการประเมิน พฤติกรรมของเด็กด้วยตนเอง รายงานของฟอร์มบุคลิกภาพ (BASC-SRP) และการทดสอบแคลิฟอร์เนียมาตรฐานและรายงานการสอบ (STAR) ผลการประเมินพบว่าโปรแกรมเร่งรัดเหมาะสมสำหรับส่งเสริมความสำเร็จในการสอบของนักเรียนในระดับมหาวิทยาลัยและนักเรียนในโปรแกรมแบบดั้งเดิมพบว่าจะส่งเสริมในเชิงบวกโดยการให้ครูผู้บริหาร การศึกษาและโรงเรียนที่มีความรู้ในการพัฒนาวิธีการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพและการปรับปรุงการหลักสูตรจะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Scott (2011) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในรัฐ หลุยเซียนากลางและประสิทธิภาพของโรงเรียนเพื่อการตรวจสอบการรับรู้ของผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมในรัฐหลุยเซียนาเกี่ยวกับวัฒนธรรม สภาพบรรยากาศ ความเป็นผู้นำ หลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผล ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองที่พัฒนาสำหรับลุยเซียนา การวิเคราะห์ความต้องการ โดยกระทรวงศึกษาธิการ (LDE) เพื่อช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนในการ

ประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียนและการวางแผนสำหรับการปรับปรุง จากการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผล; ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน; สภาพบรรยากาศของโรงเรียนและความเป็นผู้นำพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมาก การรับรู้ของผู้ปกครองแสดงให้เห็นถึงผลของการสื่อสารและความร่วมมือระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง การเชิญผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมจากบุคลากรของโรงเรียนจะเป็นกุญแจสำคัญในการสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียนและเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Klein (2012) ได้ศึกษา สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 200 คน ปี ค.ศ. 2012 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสหสัมพันธ์แบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการที่พบย่อมส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ด้าน ความโปร่งใส ของผู้บริหารที่ไม่สามารถตรวจสอบจากบุคคลภายนอกได้ และความขัดแย้งของบุคลากรในโรงเรียนย่อมส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนทั้งสิ้น

George (2017) ได้ศึกษาวิจัย การบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และผลการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่รัฐบาลท้องถิ่นโดยมีการศึกษา 4 คำถามการวิจัยและ 4 สมมติฐานการออกแบบการสำรวจถูกนำมาใช้ในการศึกษา ประชากรจำนวน 2044 คนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน คัดเลือกจาก 5 โรงเรียนใน 4 กลุ่มพื้นที่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามมี 4 ระดับ และขนาด 25 รายการ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ หาค่าความเชื่อมั่นจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันได้ 0.94 และเปรียบเทียบข้อมูลจากค่าไคสแควร์ การวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐบาลท้องถิ่นพื้นที่ที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแง่ของผลการเรียนอยู่บนพื้นฐานของการเรียนการสอนด้วยวาจา ลงโทษ นิเทศการสอน การมอบอำนาจให้ผู้เรียน และแนะนำครูควรจะมีทักษะในการบริหารจัดการในชั้นเรียนเพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักเรียนในเชิงบวก

Daud (2018) ได้ศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานนิเทศภายในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่รัฐเคดะห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศการศึกษาประกอบด้วย 23 รายการ กลุ่มตัวอย่างคือครูจากโรงเรียนมัธยมที่เกี่ยวข้อง 120 โรงเรียน ในรัฐเคดะห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างปัจจัยความเชื่อมั่นในการเรียนการสอนในชั้นเรียนและ

สนับสนุนการเรียนการสอนของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของนักเรียน แต่มีความสัมพันธ์ทางบวก ระหว่างความเชื่อมั่นของผู้บริหารสนับสนุนครูในการนิเทศการสอนและทัศนคติของครูที่มีต่อการ นิเทศสนับสนุนการสอน ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาศาสนาใช้เป็นข้อมูล อ้างอิงสำหรับครูเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการสอนและการนิเทศการศึกษาในชั้นเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของ สถานศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา เนื่องจากงานวิชาการจะประกอบไปด้วยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาด้านการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและ ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยเฉพาะ เรื่องหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถของนักเรียน ตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งภารกิจในงานวิชาการนั้น สถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผล อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียนเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง โดยการดำเนินงานให้ ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการที่ประสิทธิผลยึดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรใน สถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาาร่วมกัน ดังนั้นแนวทางการบริหารงาน วิชาการจึงส่งผลอย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา คุณภาพของผู้เรียน และจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ ของประชากรในประเทศต่อไปในอนาคต



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

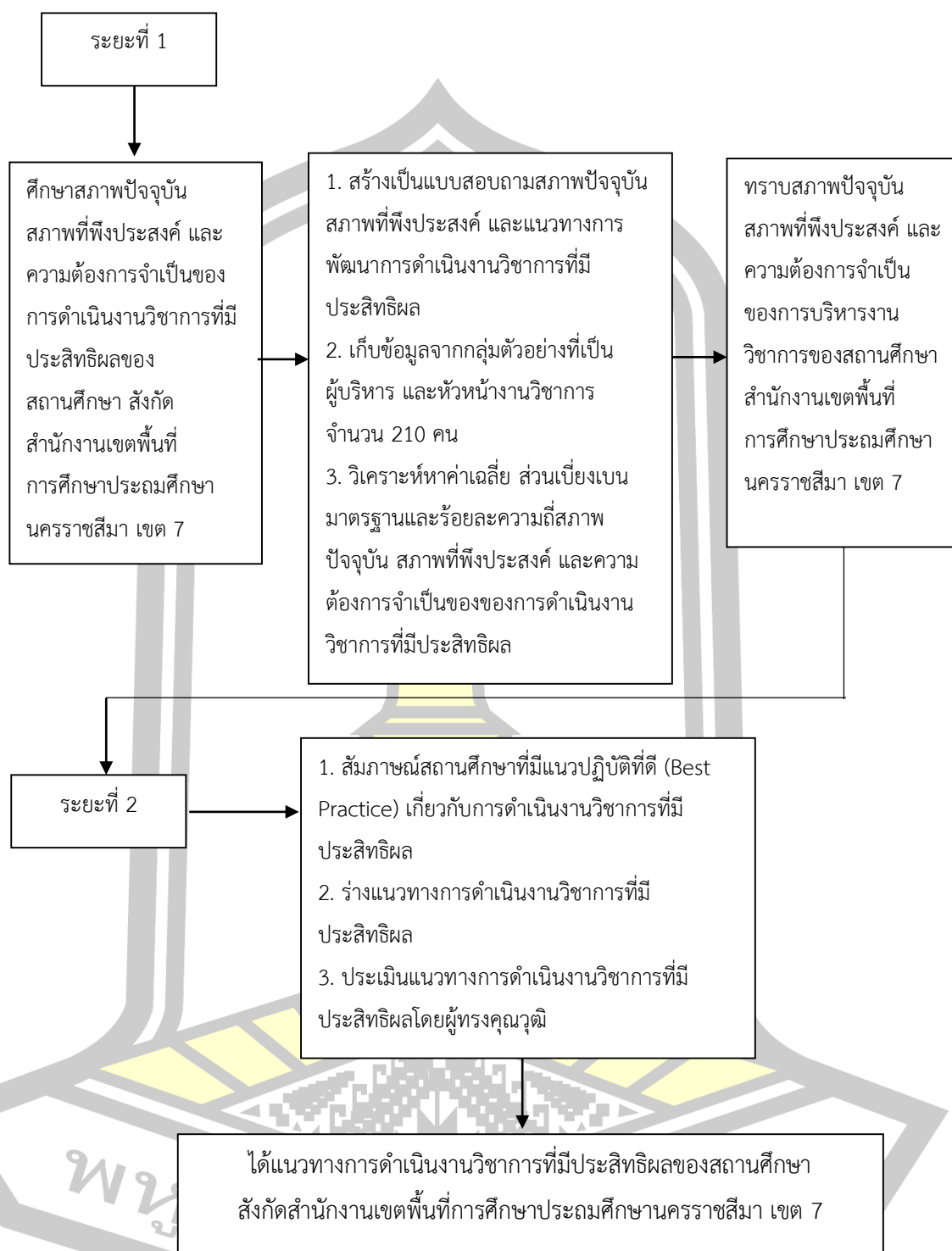
การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

ระยะของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง แสดงดังภาพประกอบ 1





ภาพประกอบ 3 ระยะของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงาน
วิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 7

1. ขั้นตอนการ

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ
การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 7

1.2 จัดทำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการ
ที่มีประสิทธิผลแบบสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ
จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.4 นำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการดำเนินงาน
วิชาการที่มีประสิทธิผลที่ได้ในระยะที่ 1 มาใช้วิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)
เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)
โดยเลือกข้อความเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลที่มีค่าสูงมาใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 225 คน และ
หัวหน้างานวิชาการจำนวน 225 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 7 รวม 450 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan
(บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2552) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน

1.2.2 สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

1.2.3 คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิแล้ว
สุ่มแบบง่ายให้ได้จำนวนที่ครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของ สถานศึกษา	จำนวน สถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร สถานศึกษา	หัวหน้างาน วิชาการ	รวม	ผู้บริหาร สถานศึกษา	หัวหน้างาน วิชาการ	รวม
เล็ก	110	110	110	220	51	51	102
กลาง	55	55	55	110	26	26	52
ใหญ่	60	60	60	120	28	28	56
รวม	225	225	225	450	105	105	210

3. เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแต่ละระดับมีค่าคะแนนและความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ

ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามตามกรอบการวิจัย

4.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและแนวคิดของ นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ; กมล ภูประเสริฐ (2545) ; ประชุม ผงผ่าน (2545) กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)

4.3 สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดโครงสร้างและหลักวิชาของการพัฒนา ซึ่งได้ประเด็นองค์ประกอบการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 7 ด้าน ดังนี้

4.3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

4.3.3 การวัดผลและประเมินผล

4.3.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.3.5 การนิเทศการศึกษา

4.3.6 การแนะแนวการศึกษา

4.3.7 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.4 สร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล จำนวน 42 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ที่แสดงถึงการแสดงความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.5 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของข้อคำถามและข้อเสนอในส่วนที่เกี่ยวข้อง

4.6 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำมาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ ซึ่งในการตรวจสอบนี้ใช้วิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2552) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา มีเกณฑ์ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

ในการตรวจสอบความถูกต้องครั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้มาจากการวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีหลักเกณฑ์คัดเลือกดังนี้

1. เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษา วุฒิทางการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 คน

2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา วุฒิทางการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน

3. เป็นครูสายผู้สอน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป วุฒิทางการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 1 คน ซึ่งได้แก่

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี วุฒิการศึกษา การศึกษาศุภบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.2 ดร.มณูญ เพชรมีแก้ว วุฒิการศึกษา ปรัชญาศุภบัณฑิต (ปร.ด.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวชิรพัฒน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

3.3 ดร.ปองภพ ภูจอมจิตร วุฒิการศึกษา ครุศาสตรศุภบัณฑิต (ค.ด.) การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.4 ดร.วรรัตน์ อนุสัย วุฒิการศึกษา ครุศาสตรศุภบัณฑิต (ค.ด.) การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองผือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

3.5 นางทองไพร เปรมปรี วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) วิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

4.7 คัดเลือกข้อความจากผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับเนื้อหา โดยใช้สูตรค่า IOC (Index of Congruence : IOC) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2552) โดยเลือกข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งพบว่ามีข้อความผ่านเกณฑ์ 40 ข้อ

4.8 หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นกับผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4.9 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้นำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item Total Correlation) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.26 ถึง 0.83 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.36 ถึง 0.89

4.10 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้เกณฑ์พิจารณายอมรับค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ซึ่งพบว่า สภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

4.11 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 บันทึกเสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

5.2 นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

5.3 การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยได้กำหนดรหัสของแบบสอบถามทุกชุดก่อนจัดส่งไปยัง และนัดหมายเพื่อขอรับคืนภายใน 2 สัปดาห์

6. การจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

6.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

6.1.1 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ

แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

6.1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 รายละเอียด ดังนี้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ของการตอบแบบสอบถาม ได้ฉบับที่ถูกต้องสมบูรณ์จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 และแปลความหมายโดยเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.01 – 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.1.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยการนำข้อมูลของผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาหาคัดชั้นความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

PNI_{modified} แทน วิธีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)

I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น (Importance)

D แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (Degree of Success)

การแปลผลการวิเคราะห์ค่า PNI เพื่อการจัดลำดับความสำคัญของดัชนี
ความสำคัญของความต้องการจำเป็น ถ้าค่า PNI มีค่ามากที่สุด หมายถึง มีความต้องการจำเป็น
มากที่สุด ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ความความต้องการจำเป็น ไปร่างแบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนว
ทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

7.1 สถิติพื้นฐาน

7.1.1 ร้อยละ (Percentage)

7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

7.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.1.4 ค่าจัดลำดับความความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)

7.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

7.2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC)

7.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ตามวิธี Item Total Correlation

7.2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
ของครอนบาค

**ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7**

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 สร้างแบบสัมภาษณ์โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมาเขต 7 แล้วมาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และนำประเด็นที่มีความ
ต้องการมากที่สุด ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการของ
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

1.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของข้อคำถาม และข้อเสนอในส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.3 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามสัมภาษณ์กับกรอบการวิจัย

1.4 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 3 แห่ง จากโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก รวมจำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1.5 นำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.6 ร่างแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

1.7 นำแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.8 นำแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานวิชาการในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง จากโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก รวมจำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์อย่างน้อย 2 ข้อ ดังนี้

2.1.1 โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบ NT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าระดับชาติ

2.1.2 โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าระดับชาติ

2.1.3 เป็นโรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 อยู่ในระดับดีขึ้นไปทุกด้าน

2.1.4 เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

2.2 สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้แก่

2.2.1 โรงเรียนอนุบาลสุริยาอุทัยพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

2.2.2 โรงเรียนบ้านหัวหนอง (สังขวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.2.3 โรงเรียนบ้านหนองต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 1

2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่าง
แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน
โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์อย่างน้อย 2 ข้อ
ดังนี้

2.3.1 มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาหรือ
สาขาที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ
ชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2.3.3 เป็นครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และเป็นหัวหน้างานวิชาการของ
โรงเรียน

2.3.4 มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ หรือมีผลงานที่ยอมรับใน
วงการวิชาชีพการศึกษา ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป เช่น เป็นผู้บริหารต้นแบบ เป็นผู้บริหาร
ดีเด่น เป็นครูต้นแบบ เป็นครูดีเด่น เป็นครูดีในดวงใจ

2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ได้แก่

2.4.1 ดร.ชำนาญ ทูมทума วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.)
การบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านท่าตูมดอนเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.4.2 ดร.อุดมสิน คันธภูมิ วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.)
การบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาไฮ (ประชาอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2.4.3 ดร.เชษฐพงศ์ สุขปาน วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.)

การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนไร่ไต้ประชาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

2.4.4 นายสุพจน์ เครื่องกลาง วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต

(ค.ม.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกแขวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

2.4.5 นายอภิเดช ผึ้งไธสง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

การบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านประสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview Form) ที่พัฒนาขึ้นตามตามข้อบ่งชี้ของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 แบบสัมภาษณ์

4.1.1 นำผลการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.1.2 กำหนดประเด็นคำถามที่มุ่งศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องและครอบคลุมองค์ประกอบของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลทั้ง 7 องค์ประกอบ

4.1.3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ชุดเดิม) ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

4.1.4 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

4.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

4.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมินและแนวทางการประเมิน

4.2.2 สร้างแบบประเมินโดยเขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เพื่อตรวจสอบแนวทางการเหมาะสมและความเป็นไปได้ ให้เกณฑ์การประเมินดังนี้

ระดับ 5 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด

ระดับ 4 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มาก

ระดับ 3 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อันกลาง

ระดับ 2 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อย

ระดับ 1 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อยที่สุด

4.2.3 นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องของภาษาและความถูกต้องของข้อความถาม แล้วแก้ไขปรับปรุงแบบประเมินความสอดคล้องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามคำชี้แนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.2.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์และขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ จากนั้นจึงลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการด้วยตนเองเพื่อให้ข้อมูลเชิงลึก

5.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จำนวน 3 โรงเรียน มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปใจความสำคัญและนำเสนอเป็นความเรียงเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการร่างแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา

6.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการแปลความหมายของคะแนน หากระดับคะแนนคะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นชอบและยอมรับว่าเป็นแบบประเมินที่น่ามาใช้ได้ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน เป็นตัวชี้วัดตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อย

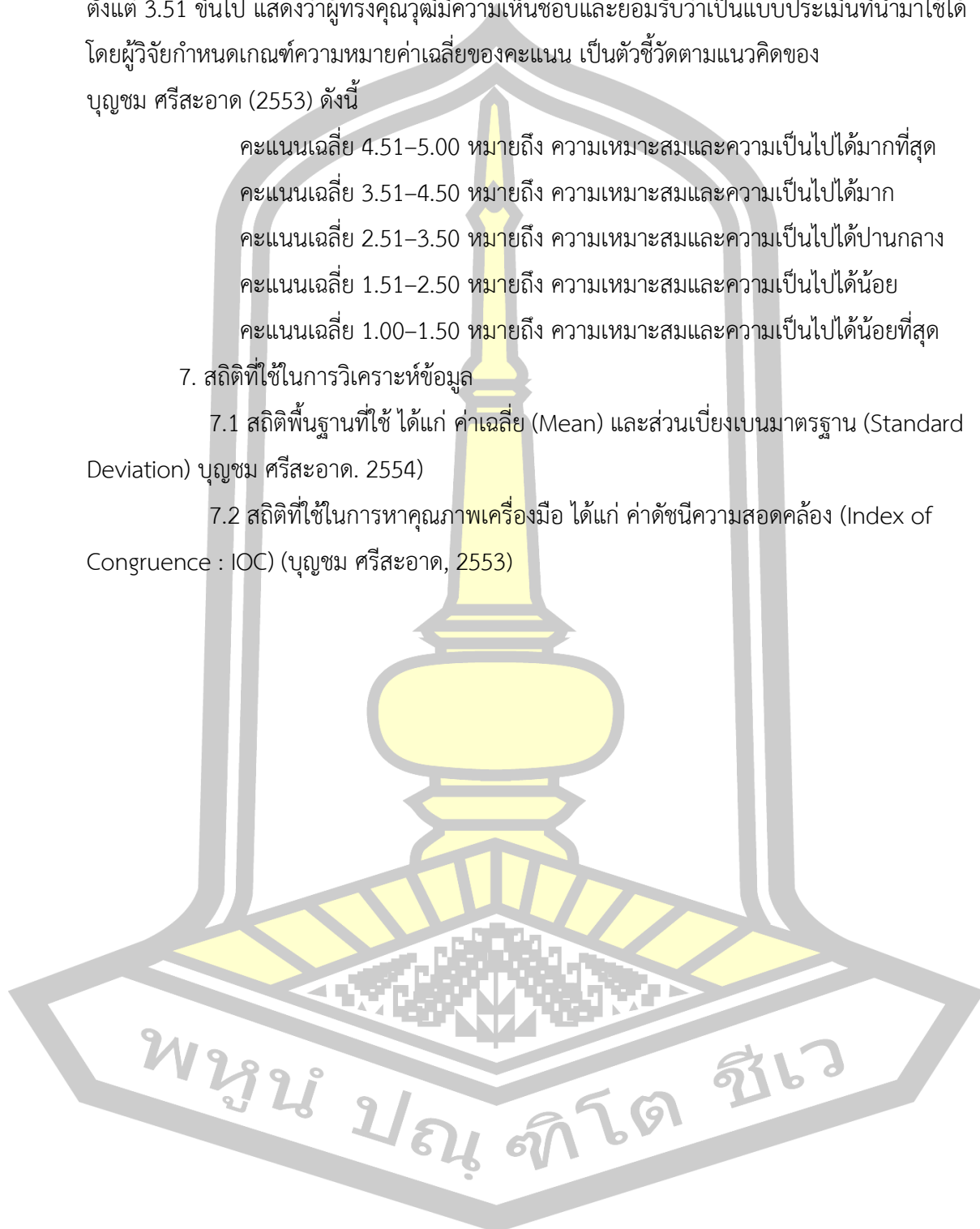
คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อยที่สุด

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) บุญชม ศรีสะอาด. 2554)

7.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	109	51.90
1.2 หัวหน้างานวิชาการ	101	48.10
รวม	210	100
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	68	32.38
2.2 ปริญญาโท	140	66.67
2.3 ปริญญาเอก	2	0.95
รวม	210	100
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	5	2.38
3.2 5 - 10 ปี	29	13.81
3.3 11 – 15 ปี	31	14.76
3.4 16 – 20 ปี	67	31.90
3.5 21 ปีขึ้นไป	78	37.14
รวม	210	100

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ขนาดของโรงเรียน		
5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	102	48.57
5.2 โรงเรียนขนาดกลาง	52	24.76
5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	56	26.67
รวม	210	100

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 210 คน มีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 48.10 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.38 ปริญญาโท จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.95 มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.38 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 13.81 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 14.76 ประสบการณ์ในการทำงาน 16 - 20 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 ประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 มีขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 48.57 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 24.76 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

พูน ปณ ภิโต ชีเว

ตาราง 5 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
โดยรวม

ด้าน	การดำเนินงานวิชาการที่มี ประสิทธิผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.82	0.83	มาก	4.54	0.61	มากที่สุด
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.62	0.82	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด
3	การวัดผลและประเมินผล	3.70	0.91	มาก	4.62	0.64	มากที่สุด
4	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.84	0.84	มาก	4.59	0.58	มากที่สุด
5	การนิเทศการศึกษา	3.77	0.85	มาก	4.52	0.71	มากที่สุด
6	การแนะแนวการศึกษา	3.73	0.84	มาก	4.55	0.61	มากที่สุด
7	การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	3.94	0.80	มาก	4.51	0.62	มากที่สุด
รวม		3.77	0.84	มาก	4.57	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.94 ลำดับที่ 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.84 ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.82 ลำดับที่ 4 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.77 ลำดับที่ 5 ด้านการแนะแนวการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.73 ลำดับที่ 6 ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 3.70 และลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.62

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.64 ลำดับที่ 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.62 ลำดับที่ 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.59 ลำดับที่ 4 ด้านการแนะแนวการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.55 ลำดับที่ 5 ด้านการ

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.54 ลำดับที่ 6 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.52 และ ลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.51

ตาราง 6 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้าน
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
1	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษา ที่มาจากการวิเคราะห์เอกสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นที่สถานศึกษา ตั้งอยู่	3.96	0.86	มาก	4.49	0.67	มาก
2	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มี ความสอดคล้องของโครงสร้าง หลักสูตร กับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดย พยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้ง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตาม ความเหมาะสม	3.94	0.79	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด
3	โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ใน การจัดการเรียนการสอน และ บริหารจัดการจนเกิดประสิทธิผล	3.93	0.76	มาก	4.67	0.49	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
4	โรงเรียนมีการจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด	3.84	0.81	มาก	4.47	0.66	มาก
5	โรงเรียนมีการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและดำเนินงานตามระบบการบริหารงานวิชาการเพื่อให้บรรลุกับอุดมการณ์และเป้าหมาย	3.45	0.82	ปานกลาง	4.48	0.66	มาก
รวม		3.82	0.83	มาก	4.54	0.61	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มาจากการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นที่สถานศึกษาดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและดำเนินงานตามระบบการบริหารงานวิชาการเพื่อให้บรรลุกับอุดมการณ์และเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการจนเกิดประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มาจากการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นที่สถานศึกษาดำเนินการ

และ โรงเรียนมีการจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47

ตาราง 7 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้าน
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ข้อ	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
1	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.26	0.78	ปานกลาง	4.61	0.50	มากที่สุด
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัด กระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิด การ จัดการ การเผชิญสถานการณ์การ ประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริงและการ ปฏิบัติจริง	3.81	0.82	มาก	4.56	0.51	มากที่สุด
3	โรงเรียนมีบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อ ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย มีแสงสว่าง เพียงพอ อากาศถ่ายเท ไม่แออัด	3.73	0.85	มาก	4.64	0.50	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
4	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ หลากหลายและทันสมัย ตรงกับความต้องการ	3.76	0.82	มาก	4.66	0.48	มากที่สุด
5	โรงเรียนมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน	3.59	0.84	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด
6	โรงเรียนมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	3.62	0.79	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด
7	โรงเรียนมีการพัฒนาห้องสมุดให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.60	0.69	มาก	4.60	0.53	มากที่สุด
รวม		3.62	0.82	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนเพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

ตาราง 8 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อ	ด้านการวัดผลและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล
1	โรงเรียนมีระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ถูกต้องและชัดเจน	3.96	0.89	มาก	4.71	0.50	มากที่สุด
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.55	0.89	มาก	4.47	0.68	มาก
3	โรงเรียนมีการส่งเสริมการให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน	3.38	0.80	ปานกลาง	4.63	0.67	มากที่สุด
4	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้วิธีการประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.90	0.92	มาก	4.66	0.66	มากที่สุด
รวม		3.70	0.91	มาก	4.62	0.64	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ถูกต้องและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนมีการส่งเสริมการให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ถูกต้องและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47

ตาราง 9 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล
1	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพด้านผู้เรียนมาเป็นตัวกำหนดขอบเขตการวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.83	0.89	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
2	โรงเรียนมีงานวิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่	3.80	0.87	มาก	4.80	0.43	มากที่สุด
3	คณะครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และแต่ละชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	3.89	0.79	มาก	4.63	0.49	มากที่สุด
4	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.86	0.85	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด
5	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.81	0.80	มาก	4.30	0.81	มาก
รวม		3.84	0.84	มาก	4.59	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และแต่ละชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัยคณะครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีงานวิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีงานวิจัยการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษาปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นที่สถานศึกษา ตั้งอยู่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยในชั้นเรียน ของครูภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30

ตาราง 10 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้าน การนิเทศการศึกษา

ข้อ	ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิภาพ
1	โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการ จัดกิจกรรมการนิเทศ เช่น การ สังเกต การสอน การเข้าร่วมชุมชนการ เรียนรู้วิชาชีพ (Professional learning community : PLC) การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธี ปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ เป็นต้น	3.73	0.80	มาก	4.31	0.81	มาก
2	โรงเรียนมีระบบการนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนและการ เรียนการสอนในรูปแบบ หลากหลายและเหมาะสมกับ สถานศึกษา	3.71	0.83	มาก	4.34	0.84	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
3	โรงเรียนมีการติดตาม ประสานงาน กับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนา ระบบและกระบวนการนิเทศงาน วิชาการ และการเรียนการสอน ของครูในสถานศึกษา	3.75	0.88	มาก	4.60	0.66	มากที่สุด
4	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษากับสถานศึกษา อื่น หรือเครือข่ายการนิเทศภายใน เขตพื้นที่การศึกษา	3.92	0.88	มาก	4.65	0.63	มากที่สุด
5	ฝ่ายวิชาการมีการจัดทำคู่มือการ นิเทศเทคนิคการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และขั้นตอน การนิเทศเพื่อให้ครูได้ศึกษาและใช้ เป็นแนวทางในการนิเทศการเรียน การสอน	3.72	0.87	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด
รวม		3.77	0.85	มาก	4.52	0.71	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฝ่ายวิชาการมีการจัดทำคู่มือการนิเทศเทคนิคการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และขั้นตอนการนิเทศเพื่อให้ครูได้ศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการนิเทศการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมการนิเทศ เช่น การสังเกต การสอน การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional learning community : PLC) การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31

ตาราง 11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการแนะแนวการศึกษา

ข้อ	ด้านการแนะแนวการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
1	โรงเรียนการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	3.77	0.82	มาก	4.55	0.64	มากที่สุด
2	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบการช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน	3.82	0.80	มาก	4.46	0.51	มาก
3	โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทักษะการให้คำปรึกษาในการแนะแนวที่หลากหลายได้	3.78	0.83	มาก	4.61	0.65	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการแนะแนวการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
4	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนา ทักษะชีวิต	3.77	0.86	มาก	4.53	0.64	มากที่สุด
5	ฝ่ายวิชาการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียน ได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่ อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อ ประกอบอาชีพตามที่ตนเอง มีความถนัดและสนใจ	3.68	0.84	มาก	4.68	0.50	มากที่สุด
6	โรงเรียนจัดกิจกรรมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ด้านการแนะแนวศึกษากับ โรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายแนะแนว ในเขตพื้นที่การศึกษา	3.57	0.85	มาก	4.49	0.68	มาก
รวม		3.73	0.84	มาก	4.55	0.61	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการแนะแนวการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบการช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวศึกษากับโรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายแนะแนวในเขตพื้นที่การศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการแนะแนวการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฝ่ายวิชาการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบการช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46

ตาราง 12 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้าน

ข้อ	ด้านการแนะแนวการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
1	โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.12	0.85	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด
2	โรงเรียนมีเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมาย ความสำเร็จของพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	3.98	0.74	มาก	4.48	0.80	มาก
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา	3.94	0.66	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด
4	โรงเรียนมีการกำหนดกรอบแนวทางและรูปแบบการประเมินคุณภาพภายใน	3.88	0.77	มาก	4.54	0.64	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการแนะแนวการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ประสิทธิผล
5	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตามตรวจสอบและรายงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.99	0.76	มาก	4.60	0.50	มากที่สุด
6	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.95	0.82	มาก	4.29	0.60	มาก
7	ฝ่ายวิชาการมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามตัวบ่งชี้ของ สพฐ. สมศ. และมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3.87	0.86	มาก	4.33	0.75	มาก
8	โรงเรียนมีการรายงานคุณภาพการศึกษาระดับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) สรุปรายงานประจำปีและเผยแพร่ต่อสาธารณชน	3.81	0.90	มาก	4.45	0.51	มาก
รวม		3.94	0.80	มาก	4.51	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 เมื่อพิจารณา แต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนมีการรายงานคุณภาพการศึกษาระดับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดใน

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) สรุปรายงานประจำปีและเผยแพร่ต่อสาธารณชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีแผนการพัฒนากุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวม

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.82	4.54	0.188	6
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.62	4.64	0.279	1
3	การวัดผลและประเมินผล	3.70	4.62	0.249	2
4	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.84	4.59	0.196	5
5	การนิเทศการศึกษา	3.77	4.52	0.201	4
6	การแนะแนวการศึกษา	3.73	4.55	0.220	3
7	การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.94	4.51	0.144	7

จากตาราง 13 พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมเรียงลำดับจากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 0.279 ลำดับที่ 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 0.249 ลำดับที่ 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 0.220 ลำดับที่ 4 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 0.201 ลำดับที่ 5 ด้านการวิจัย

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 0.196 ลำดับที่ 6 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 0.188 และลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 0.144

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
1	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มาจากการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่	3.96	4.49	0.134	5
2	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร กับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	3.94	4.60	0.168	3
3	โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการจนเกิดประสิทธิผล	3.93	4.67	0.188	2
4	โรงเรียนมีการจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด	3.84	4.47	0.164	4
5	โรงเรียนมีการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและดำเนินงานตามระบบการบริหารงานวิชาการเพื่อให้บรรลุกับอุดมการณ์และเป้าหมาย	3.45	4.48	0.299	1

จากตาราง 14 พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและดำเนินงานตามระบบการบริหารงานวิชาการเพื่อให้บรรลุกับอุดมการณ์และเป้าหมาย ($PNI_{\text{modified}} = 0.299$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มาจากการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ($PNI_{\text{modified}} = 0.134$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.26	4.61	0.414	1
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง	3.81	4.56	0.197	7
3	โรงเรียนมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท ไม่แออัด	3.73	4.64	0.244	5

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่ เพียงพอหลากหลายและทันสมัย ตรงกับความ ต้องการ	3.76	4.66	0.239	6
5	โรงเรียนมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนการจัดการเรียน การสอน	3.59	4.70	0.309	2
6	โรงเรียนมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือ เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	3.62	4.68	0.293	3
7	โรงเรียนมีการพัฒนาห้องสมุดให้เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้	3.60	4.60	0.278	4

จากตาราง 15 พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริม
ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
($PNI_{modified} = 0.414$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัด
กระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน
เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง ($PNI_{modified} = 0.197$)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพด้านการวัดผลและประเมินผล	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1	โรงเรียนมีระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ถูกต้องและชัดเจน	3.96	0.89	0.189	4
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.55	0.89	0.259	2
3	โรงเรียนมีการส่งเสริมการให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน	3.38	0.80	0.370	1
4	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้วิธีการประเมินการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.90	0.92	0.195	3

จากตาราง 16 พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวัดผลและประเมินผล ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็น มากที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมการให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน ($PNI_{modified} = 0.370$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ถูกต้องและชัดเจน ($PNI_{modified} = 0.195$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพด้านผู้เรียนมาเป็นตัวกำหนดขอบเขตการวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.83	0.89	0.227	2
2	โรงเรียนมีงานวิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษาปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่	3.80	0.87	0.263	1
3	คณะครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และแต่ละชั้นเรียนร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	3.89	0.79	0.190	3
4	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.86	0.85	0.174	4
5	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.81	0.80	0.129	5

จากตาราง 17 พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ โรงเรียนมีงานวิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษาปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ($PNI_{modified} = 0.263$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($PNI_{modified} = 0.129$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 7 ด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลด้านการ นิเทศการศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1	โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมการ นิเทศ เช่น การสังเกต การสอน การเข้าร่วม ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional learning community : PLC) การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มี วิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ เป็นต้น	3.73	0.80	0.155	5
2	โรงเรียนมีระบบการนิเทศงานวิชาการและการ เรียนการสอนและการเรียนการสอนในรูปแบบ หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	3.71	0.83	0.170	4
3	โรงเรียนมีการติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่ การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ งานวิชาการ และการเรียนการสอนของครูใน สถานศึกษา	3.75	0.88	0.227	2
4	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศภายใน เขตพื้นที่การศึกษา	3.92	0.88	0.186	3
5	ฝ่ายวิชาการมีการจัดทำคู่มือการนิเทศเทคนิคการ นิเทศ กระบวนการนิเทศ และขั้นตอนการนิเทศ เพื่อให้ครูได้ศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการนิเทศ การเรียนการสอน	3.72	0.87	0.269	1

จากตาราง 18 พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
ด้านการนิเทศการศึกษา ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ฝ่ายวิชาการมีการจัดทำคู่มือการ
นิเทศเทคนิคการนิเทศ กระบวนการนิเทศ และขั้นตอนการนิเทศเพื่อให้ครูได้ศึกษาและใช้เป็น

แนวทางในการนิเทศการเรียนรู้การสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.269$) และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมการนิเทศ เช่น การสังเกต การสอน การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional learning community : PLC) การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศด้านต่าง ๆ เป็นต้น ($PNI_{\text{modified}} = 0.155$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการแนะแนวการศึกษา

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลด้านการแนะแนวการศึกษา	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1	โรงเรียนการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	3.77	0.82	0.207	4
2	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบการช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน	3.82	0.80	0.168	6
3	โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้กับครูที่ปรึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาในการแนะแนวที่หลากหลายได้	3.78	0.83	0.220	3
4	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนวเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิต	3.77	0.86	0.202	5
5	ฝ่ายวิชาการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ	3.68	0.84	0.272	1
6	โรงเรียนจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับโรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายแนะแนวในเขตพื้นที่การศึกษา	3.57	0.85	0.258	2

จากตาราง 19 พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการแนะแนวการศึกษา ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็น มากที่สุด ฝ่ายวิชาการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ คือ $(PNI_{modified} = 0.272)$ และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบการช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน $(PNI_{modified} = 0.168)$

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $(PNI_{modified})$ และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1	โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.12	4.63	0.124	6
2	โรงเรียนมีเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	3.98	4.48	0.126	5
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา	3.94	4.74	0.203	1
4	โรงเรียนมีการกำหนดกรอบแนวทางและรูปแบบการประเมินคุณภาพภายใน	3.88	4.54	0.170	2

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
5	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตามตรวจสอบและรายงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.99	4.60	0.153	4
6	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.95	4.29	0.086	8
7	ฝ่ายวิชาการมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามตัวบ่งชี้ของ สพฐ. สมศ. และมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3.87	4.33	0.119	7
8	โรงเรียนมีการรายงานคุณภาพการศึกษาระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) สรุปรายงานประจำปีและเผยแพร่ต่อสาธารณชน	3.81	4.45	0.168	3

จากตาราง 20 พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา คือ $(PNI_{modified} = 0.203)$ และข้อที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง $(PNI_{modified} = 0.086)$

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน และครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 3 ท่าน รวมทั้งสิ้น 6 ท่าน จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง โดยนำผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์และแนวทางบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา มีดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปบทสัมภาษณ์ได้ดังตัวอย่าง

“...มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามตัวชี้วัด...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาควรยึดโครงสร้างตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรสถานศึกษา มีการประเมินหลักสูตร และนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...วิเคราะห์ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น แล้วจัดทำโครงสร้างหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการประเมินหลักสูตร ทำการปรับปรุง
หลักสูตรทุกปีการศึกษา...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผู้วิจัยสรุปสัมภาษณ์ได้ดังตัวอย่าง

“...ครูควรพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และมีการใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการนิเทศ
กำกับ ติดตาม รวมถึงการเข้าอบรมสัมมนา....”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ
ความถนัดของผู้เรียน ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดและแก้ไขปัญหา โดยเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
 และได้ลงมือปฏิบัติจริง....”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดกิจกรรมและสอนซ่อมเสริมให้นักเรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน....”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรม
เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระของนักเรียน...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ฝ่ายวิชาการร่วมกับคณะครูพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกด้านเพื่อ
นำมาวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของนักเรียน...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้วิจัยสรุปบทสัมภาษณ์ได้ดังตัวอย่าง

“...ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยการให้ครู
เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้
ของนักเรียน รวมถึงกำหนดปฏิทินสำหรับการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผลอย่าง
ชัดเจน...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มอบหมายงานให้ครูรับผิดชอบ โดยจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล
แต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ของ
กระทรวงศึกษาธิการ...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...เน้นการประเมินผลตามสภาพจริงโดยยึดจากกระบวนการปฏิบัติและ
ผลงานเป็นหลัก มีการกำกับ นิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ฝ่ายวิชาการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผลที่ได้
มาตรฐานสะดวก รวดเร็ว ในการค้นหาและเก็บรวบรวมข้อมูล...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ควรให้ความรู้บุคลากรที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องงานวัดผล
ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และมีการนิเทศติดตาม การวัดประเมินผลและเทียบโอนผล
การเรียนรู้...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยสรุปบทสัมภาษณ์ได้ดัง

ตัวอย่าง

“...ส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง
แล้วนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการกำกับ ติดตามให้ครูจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR)
เพื่อวิเคราะห์และประเมินตนเองทุกภาคเรียน...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการกระตุ้น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อ
พัฒนาสื่อ นวัตกรรมที่สามารถนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ครูวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลและทำวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาของเด็กโดยใช้
เทคนิค SWOT พิจารณาถึงพื้นฐานสภาพปัญหา วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และแก้ปัญหาให้ตรงจุด...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ฝ่ายวิชาการให้การสนับสนุนในการทำวิจัยชั้นเรียน โดยมีการให้ข้อมูล
ความรู้ แจกเอกสารด้านการวิจัย และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่เสมอ...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการกำกับติดตามให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จตามแผนกล
ยุทธ์ของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

5. การนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยสรุปบทสัมภาษณ์ได้ดังตัวอย่าง

“...มีการกำหนดแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา และออกนิเทศ ติดตาม
ครูผู้สอนทุกภาคเรียน...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สถานศึกษามีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการออกกำกับ นิเทศ ติดตาม การจัดเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสม...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศการสอน และกำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมการนิเทศตลอดภาคเรียน...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการนำปัญหาและผลการจัดการเรียนการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ก่อนประเมินผลการเรียนรู้...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...นำผลการนิเทศไปใช้วางแผนการทำงานและแก้ไขปัญหาในปีการศึกษาถัดไป...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

6. การแนะแนวการศึกษา ผู้วิจัยสรุปบทสัมภาษณ์ได้ดังตัวอย่าง

“...มีการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ในการแนะแนวการศึกษา...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...การจัดระบบการแนะแนว กำหนดปฏิทินการทำงาน กำหนดครูผู้รับผิดชอบ โดยขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นทุกชั้นเรียน...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมอบหมายงานอย่างชัดเจน...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดทำแผนและมีการติดตามผลการแนะแนวการศึกษาอย่างต่อเนื่อง...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการกำหนดแผนและเป้าหมายการแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยขอความร่วมมือจากครูทุกคน...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปบทสัมภาษณ์ได้ดังตัวอย่าง

“...มีเกณฑ์และเป้าหมายในการประเมินคุณภาพภายในอย่างชัดเจนและได้ตรงตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการแต่งตั้งคณะดำเนินงานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษา คนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ฝ่ายวิชาการมีการรายงานคุณภาพการศึกษาระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 1, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สร้างความรู้ความเข้าใจให้คณะครูเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงดำเนินการพัฒนาตามเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในทุกมาตรฐานได้...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 2, 2563 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดทำและใช้เครื่องมือในการประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากสภาพจริง...”

(ครูหัวหน้างานวิชาการคนที่ 3, 2563 : การสัมภาษณ์)

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากระยะที่ 1 (สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7) มาผนวกกับระยะที่ 2 (การศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจัดทำเป็นแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ดังตาราง 21

ตาราง 21 แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

องค์ประกอบของการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผล	แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
1. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	1. สถานศึกษาควรยึดโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นข้อบ่งชี้ ในการจัดทำหลักสูตร 2. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรสถานศึกษา 3. วิเคราะห์ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นและจัดทำโครงสร้าง หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม

ตาราง 21 (ต่อ)

องค์ประกอบของการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผล	แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 4. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการประเมินหลักสูตร ทำการ ปรับปรุงหลักสูตรทุกปีการศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	1. ครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม รวมถึงการเข้าอบรมสัมมนา 2. ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความ ถนัดของผู้เรียน ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การทำกิจกรรม การ ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง โดยการศึกษาผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ควรมีการจัดกิจกรรมและสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4. คณะครูร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการ เรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระของนักเรียน 5. คณะครูร่วมกันพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกด้านเพื่อนำมา วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
3. การวัดผลและประเมินผล	1. ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยการ ให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ และพัฒนาระบบสารสนเทศด้าน การวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐานสะดวก รวดเร็ว ในการค้นหาและ เก็บรวบรวมข้อมูล 2. ควรมีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลการ เรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงกำหนดปฏิทินสำหรับการดำเนินการด้าน การวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน

ตาราง 21 (ต่อ)

องค์ประกอบของการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผล	แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 3. มอบหมายงานให้ครูรับผิดชอบ โดยให้ความรู้และให้จัดทำ แผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาสาระการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ และมี การนิเทศ การวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง 4. ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง โดยยึดจาก กระบวนการปฏิบัติและผลงานเป็นหลัก มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	1. ส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง แล้วนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาสื่อวัตกรรมการที่สามารถนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพ 2. มีการกำกับ ติดตามให้ครูจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อวิเคราะห์และประเมินตนเองทุกภาคเรียน 3. ครูวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลและทำวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาของเด็ก โดยใช้เทคนิค SWOT พิจารณาถึงพื้นฐานสภาพปัญหา วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย และแก้ปัญหาให้ตรงจุด 4. ฝ่ายวิชาการให้การสนับสนุนในการทำวิจัยชั้นเรียน โดยมีการให้ ข้อมูลความรู้ แจกเอกสารด้านการวิจัย และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่ เสมอ 5. มีการกำกับติดตามให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนให้สำเร็จตามแผน กลยุทธ์ของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้
5. การนิเทศการศึกษา	1. มีการกำหนดแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา และออกนิเทศ ติดตามครูผู้สอนทุกภาคเรียน ในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสม 2. สถานศึกษามีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนา ระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตาราง 21 (ต่อ)

องค์ประกอบของการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผล	แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 3. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศการสอน กำหนดปฏิทินการจัด กิจกรรมการนิเทศตลอดภาคเรียน และนำผลการนิเทศไปใช้วาง แผนการทำงานและแก้ไขปัญหาในปีการศึกษาถัดไป 4. มีการนำปัญหาและผลการจัดการเรียนการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ก่อนประเมินผลการเรียนรู้
6. การแนะแนวการศึกษา	1. มีการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ในการแนะแนว การศึกษา 2. มีการจัดทำแผนระบบการแนะแนว ตั้งเป้าหมาย กำหนดปฏิทินการ ทำงาน กำหนดครูผู้รับผิดชอบ และมีการติดตามผลการแนะแนว การศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยขอความร่วมมือจากครูทุกคน 3. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ มอบหมายงานอย่างชัดเจน
7. การพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	1. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาตามตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมาตรฐานของ กระทรวงศึกษาธิการอย่างชัดเจน 2. มีการแต่งตั้งคณะดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางใน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3. ฝ่ายวิชาการมีการรายงานคุณภาพการศึกษาระบบความสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้คณะครูเกี่ยวกับระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา จึงดำเนินการพัฒนาตามเกณฑ์การประกัน คุณภาพภายในทุกมาตรฐานได้ 5. มีการจัดทำและใช้เครื่องมือในการประเมินการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาจากสภาพจริง

จากตาราง 21 พบว่า แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง ปรากฏผลดังตาราง 22 ดังนี้

ตาราง 22 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมและรายด้าน

แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.96	0.09	มากที่สุด	4.76	0.33	มากที่สุด
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.84	0.26	มากที่สุด	4.56	0.22	มากที่สุด
3. การวัดผลและประเมินผล	4.75	0.25	มากที่สุด	4.65	0.22	มากที่สุด
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.72	0.11	มากที่สุด	4.56	0.22	มากที่สุด
5. การนิเทศการศึกษา	4.80	0.36	มากที่สุด	4.50	0.50	มาก
6. การแนะแนวการศึกษา	4.73	0.28	มากที่สุด	4.67	0.33	มากที่สุด
7. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.64	0.53	มากที่สุด	4.56	0.53	มากที่สุด
รวม	4.78	0.17	มากที่สุด	4.64	0.18	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.96 รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.84 การนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.80 การวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.75 การแนะแนวการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.73 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.72 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.64

ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.76 รองลงมา

คือ การแนะแนวการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.67 การวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.65 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.56 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.56 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.56 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.50

ตาราง 23 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 รวบรวมข้อมูล

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
1	สถานศึกษาควรยึดโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นขอบข่ายในการจัดทำหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2	แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3	วิเคราะห์ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นและจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4	ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ การกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5	พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการประเมินหลักสูตร ทำการปรับปรุงหลักสูตรทุกปีการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
1	ครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการนิเทศกำกับ ติดตาม รวมถึงการเข้าอบรมสัมมนา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2	ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การทำกิจกรรม การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง โดยการศึกษาผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3	ควรมีการจัดกิจกรรมและสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4	คณะครูร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5	คณะครูร่วมกันพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกด้านเพื่อนำมาวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		X̄	S.D.	ระดับ	X̄	S.D.	ระดับ
การวัดผลและประเมินผล							
1	ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยการให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ และพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐานสะดวก รวดเร็ว ในการค้นหาและเก็บรวบรวมข้อมูล	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2	ควรมีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงกำหนดปฏิทินสำหรับการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3	มอบหมายงานให้ครูรับผิดชอบ โดยให้ความรู้และให้จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการนิเทศ การวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4	ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง โดยยึดจากกระบวนการปฏิบัติและผลงานเป็นหลัก มีการกำกับนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
1	ส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง แล้วนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมที่สามารถนำไปสู่การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2	มีการกำกับ ติดตามให้ครูจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง (SAR) เพื่อ วิเคราะห์และประเมินตนเอง ทุกภาคเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3	ครูวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลและทำ วิจัยเพื่อศึกษาปัญหาของเด็กโดยใช้ เทคนิค SWOT พิจารณาถึงพื้นฐาน สภาพปัญหา วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และแก้ปัญหาให้ตรงจุด	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
4	ฝ่ายวิชาการให้การสนับสนุนในการทำ วิจัยชั้นเรียน โดยมีการให้ข้อมูลความรู้ แจกเอกสารด้านการวิจัย และมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่เสมอ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
5	มีการกำกับติดตามให้ครูดำเนินการวิจัย ในชั้นเรียนให้สำเร็จตามแผนกลยุทธ์ ของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
การนิเทศการศึกษา							
1	มีการกำหนดแผนการนิเทศภายใน สถานศึกษา และออกนิเทศ ติดตาม ครูผู้สอนทุกภาคเรียน ในรูปแบบที่ หลากหลายและเหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2	สถานศึกษามีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศการสอน กำหนดปฏิทินการจัดกิจกรรมการนิเทศตลอดภาคเรียน และนำผลการนิเทศไปใช้วางแผนการทำงานและแก้ไขปัญหาในปีการศึกษาถัดไป	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
4	มีการนำปัญหาและผลการจัดการเรียนการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ก่อนประเมินผลการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
การแนะแนวการศึกษา							
1	มีการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ในการแนะแนวการศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2	มีการจัดทำแผนระบบการแนะแนว ตั้งเป้าหมาย กำหนดปฏิทินการทำงาน กำหนดครูผู้รับผิดชอบ และมีการติดตามผลการแนะแนวการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยขอความร่วมมือจากครูทุกคน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมอบหมายงานอย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา							
1	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ตามตัวบ่งชี้ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
2	มีการแต่งตั้งคณะดำเนินงานการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3	ฝ่ายวิชาการมีการรายงานคุณภาพ การศึกษาระบความสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง
การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7
2. พัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับที่ 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา

คุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ลำดับที่ 4 ด้านการนิเทศการศึกษา ลำดับที่ 5 ด้านการแนะแนวการศึกษา ลำดับที่ 6 ด้านการวัดผลและประเมินผล และลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล ลำดับที่ 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 4 ด้านการแนะแนวการศึกษา ลำดับที่ 5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ลำดับที่ 6 ด้านการนิเทศการศึกษา และลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล ลำดับที่ 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา ลำดับที่ 4 ด้านการนิเทศการศึกษา ลำดับที่ 5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 6 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ผลการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ 32 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มี 5 แนวทาง 2) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ มี 5 แนวทาง 3) การวัดผลและประเมินผล มี 4 แนวทาง 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มี 5 แนวทาง 5) การนิเทศการศึกษา มี 5 แนวทาง 6) การแนะแนวการศึกษา มี 3 แนวทาง และ 7) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 5 แนวทาง โดยใช้แนวคิดที่ได้จากการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยใช้หลักการบริหารงานแบบ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ใช้เป็นวิธีการในการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงาน

ด้านต่าง ๆ ให้มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ดีขึ้น ความเหมาะสมของแนวการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การแนะแนวการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนความเป็นไปได้ของแนวการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ การแนะแนวการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการมาเป็นอันดับแรก จึงทำให้ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครพร อูระงาม (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิโรบล วรรณธนะ (2562) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่

ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรก่อนที่จะนำไปใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลรัตน์ แก่นจันทร์ (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความต้องการและความคาดหวังในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ที่กำหนดให้มีกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ วิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษามากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กตัญญูตา เจริญถนอม (2560) ที่ได้ศึกษา แนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการจัดสื่อการสอนและเทคโนโลยี ด้านการดำเนินงานธุรการของการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสอน และด้านการเตรียมการจัดการสอน สอดคล้องกับ มณีนรัตน์ อภิวัฒน์วรรณ (2559) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การส่งเสริม และการพัฒนาครู และการวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ ปะนามะทั้ง (2560) ที่ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวางแผนการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล และการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล ลำดับที่ 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา ลำดับที่ 4 ด้านการนิเทศการศึกษา ลำดับที่ 5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 6 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และลำดับที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบันการจัดกระบวนการเรียนรู้ จะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนเพื่อฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนอย่างสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรินทร์ โคตรสมบัติ (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพัทธ์ มิ่งวงศ์ธรรม (2560) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ศรีลาภย์ (2559) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ 32 แนวทาง ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษา การวัดผลและประเมินผล การแนะแนวการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ การแนะแนวการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากระยะที่ 1 (สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7) มาผนวกกับระยะที่ 2 (การศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจัดทำเป็นแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ทั้งนี้เนื่องจากมาจากการดำเนินการสร้างแนวทางมีการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของ การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาและการสร้างแนวทางซึ่งเป็นไปตาม กระบวนการวิจัย อีกทั้งกระบวนการต่าง ๆ ก่อนที่จะได้มาซึ่งแนวทางที่สมบูรณ์ ได้ผ่านการ ตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้และความสามารถในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คัมภีร์ สุดแท้ (2553) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มีผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความมีประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารงานวิชาการสำหรับ โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัย ไทยกรณ์ (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า รูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด และกระบวนการบริหารงานวิชาการมีประโยชน์ในการนำไปใช้เป็น

แนวทางบริหารจัดการงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ วิริยะ (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การประเมินรูปแบบ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งรายด้านและภาพรวม เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ควรส่งเสริมการนำ แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ไปใช้ในสถานศึกษา โดยการจัดอบรม สัมมนา หรือประชุมเชิง ปฏิบัติการ และหลังจากดำเนินการดังกล่าวควรมีการติดตามผลการนำไปใช้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

1.2 ผลการจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรมีนโยบาย ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างจริงจัง เช่น ให้ครูเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ปรับปรุง พัฒนาบรรยากาศในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสม จัดให้มีเทคโนโลยี อุปกรณ์ สื่อการเรียน การสอนที่เพียงพอหลากหลายและทันสมัย ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เป็นต้น

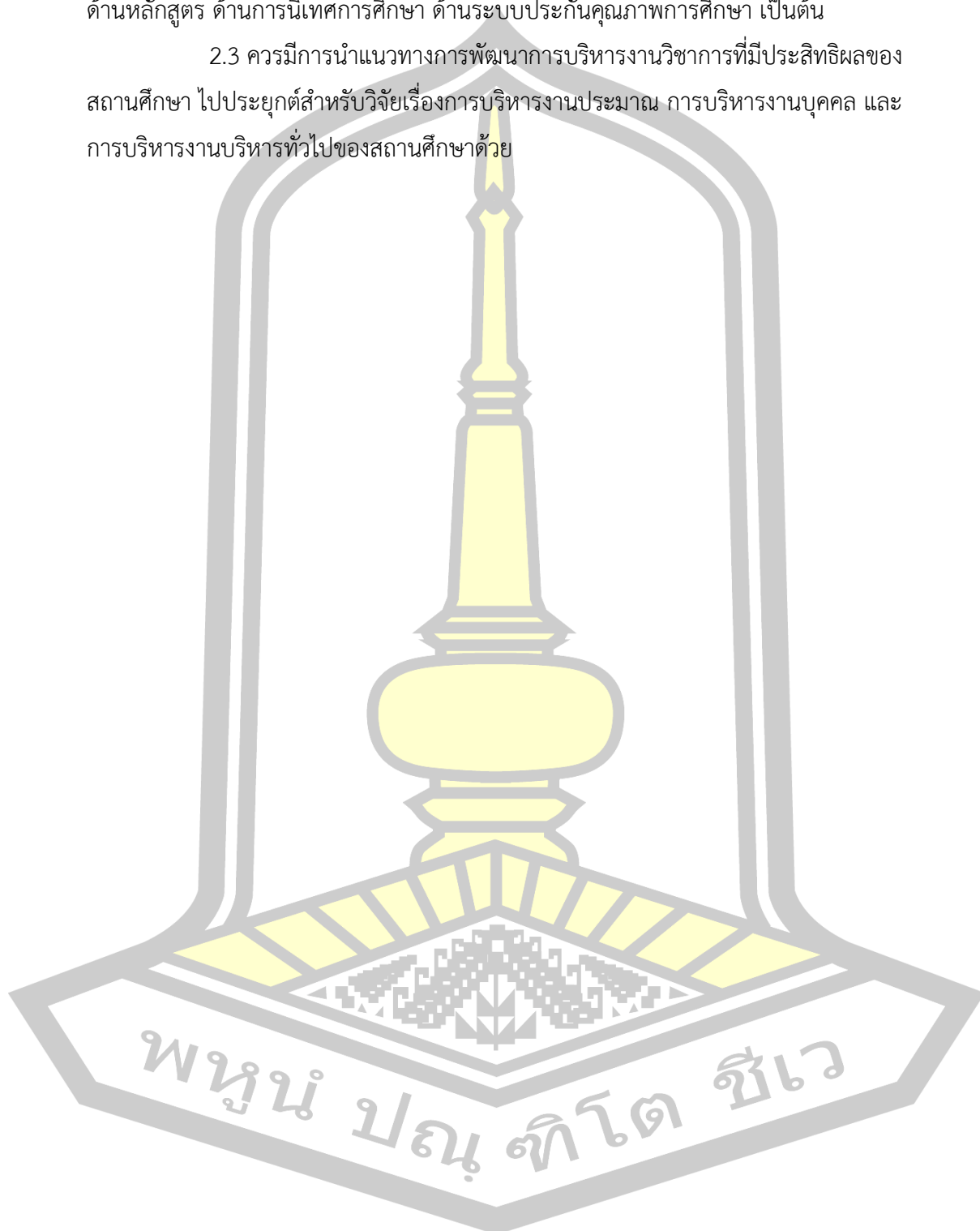
1.3 ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและเป็นระบบ และนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

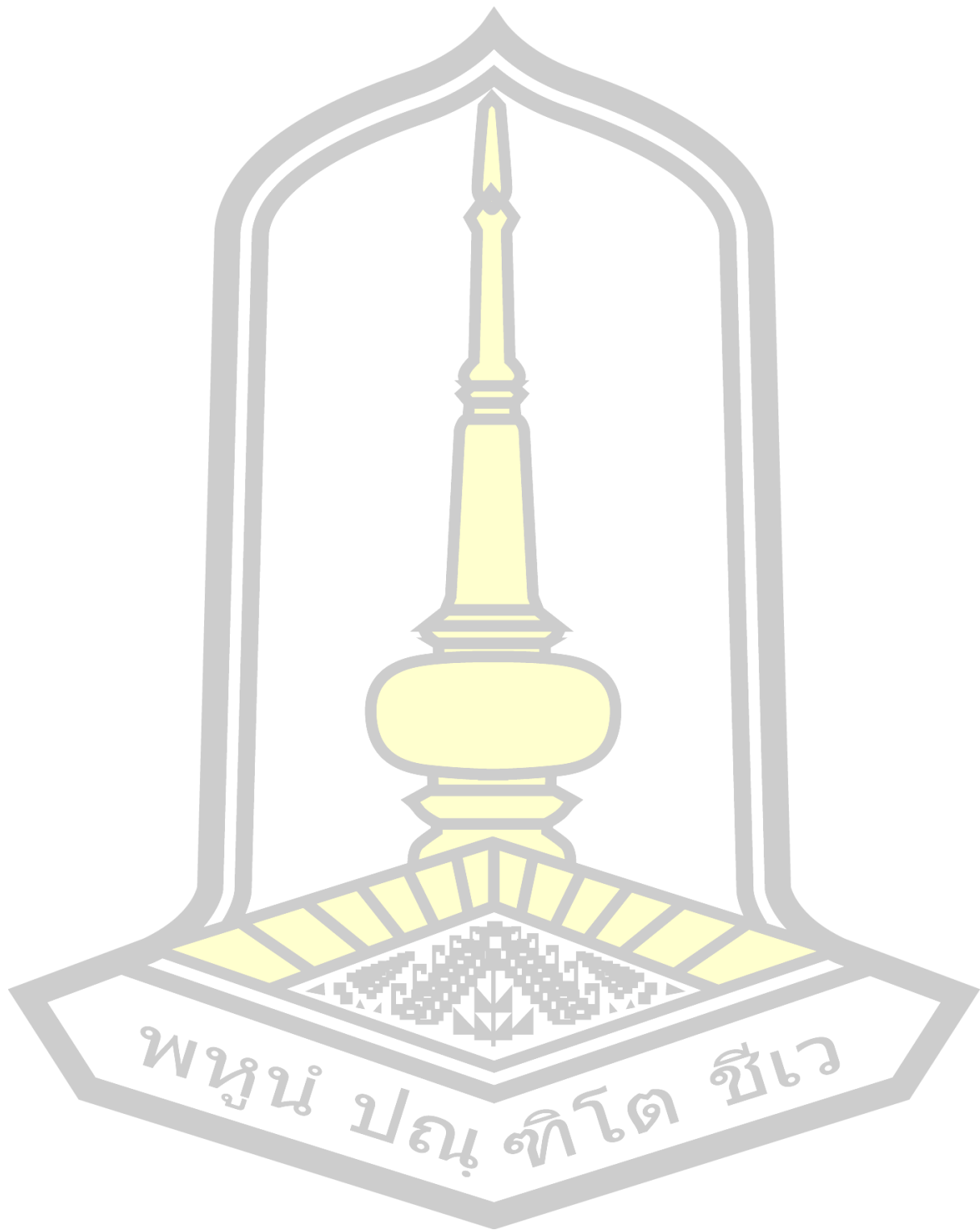
2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นต้นแบบหรือประสบความสำเร็จในด้านการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลเพื่อจะได้ทราบถึง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ

2.2 ควรมีวิจัยและพัฒนา รูปแบบแนวทางการดำเนินงานวิชาการโดยเฉพาะด้าน เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

2.3 ควรมีการนำแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา ไปประยุกต์สำหรับวิจัยเรื่องการบริหารงานประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษาด้วย



บรรณานุกรม



บรรณานุกรม

- กัตัญญดา เจริญถนอม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กมลรัตน์ แก่นจันทร์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : การ ศาสนา.
- กฤตย์ คำนวนไว. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2524). การใช้หลักสูตรในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- กัมพล ชันทะวงษ์. (2555). แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญา ไม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการ เรียนรู้. มหาสารคาม : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- กาญจนา ศรีลาวัลย์. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2535). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรราพิพัฒน์.

คัมภีร์ สุตแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการจัดการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

คำหมาน คนโค. (2542). ทางก้าวหน้าของครูมืออาชีพ : การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวทางของ
พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บุ๊คพ้อยท์.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2536). หลักการแนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคการบริหารในเอกสารประกอบการ
บรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงหมวดวิชาบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

เจริญ รักติวานิช. (2546). วุฒิสภาพกับการกลั่นกรองกฎหมาย. กรุงเทพฯ : เดือนตุลาคม.

เจลิยว บุรีภักดี. (2544). ทฤษฎีระบบและการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : แอล ที เฟลส.

ชิดชนก เชิงเขาว์ และคณะ. (2541). การพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมสำหรับความเป็นเลิศทางวิชาการสาขา
ศึกษาศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ. สงขลา :
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ชีโรบล วรรณธนะ. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชุมศักดิ์ อินทรักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทิพย์วรรณ ดับโรค. (2556). ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาจะเข้เกรว เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ทิตนา แชนณี. (2549). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโมเดลชิปวา. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์.

ทิตนา แชนณี. (2545). ระบบการออกแบบการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย สันติวงษ์. (2541). ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ธีระ รุญเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2547). *นิตยภัตบริหาร*. เชียงใหม่ : Orange Group Design.

นิพนธ์ กิณาวงศ์. (2544). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิษณุโลก : ภาควิชาการบริหารการศึกษา และ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2552). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. :
ประสานการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญเรือง ศรีเหรียญ. (2542). *รายงานการวิจัยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิทยฐานะข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษากับคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ก.ค.ศ.
กระทรวงศึกษาธิการ.

เบญจมาศ เจริญสุข. (2556). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประชุม ผงผ่าน. (2545). *เอกสารประกอบคำสอนผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร*.
อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

ประเวศ วะสี. (2544). *ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ. (2544). *การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ปรีชา กองจินดา. (2549). *แนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.

ปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์. (2545). *การบริหารทรัพยากรการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พนัส ตัวงอก. (2555). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *การสร้างและพัฒนาและทดสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- พะยอม วงศ์สารศรี. (2547). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พัชรินทร์ โคตรสมบัติ. (2558). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิสนุ พองศรี. (2550). *การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : เทียมฟ้าการพิมพ์.
- เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศ์ธรรม. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2553). *การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพไลออต บุศราคำ. (2548). *การรายงานการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ*. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนหนองขนาก “ดุรงค์เรือง”.
- ภรณ์ กิรติบุตร. (2539). *การประเมินประสิทธิผลขององค์กร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการแนวคิดทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี : นนทรี.
- ภิญโญ สาร. (2526). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มนิรัตน์ อภิวัฒน์วรรณ. (2559). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนูญ วงศ์นารี. (2524). *ค่านิยมทางการบริหารสำหรับพัฒนาองค์กรของไทย*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมตตา ภัทราภรณ์ไพบูลย์. (2556). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- ยุทธศาสตร์ ปะนามะพัง. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ระเปียบ วิเศษรัมย์. (2556). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.
- รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. (2536). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : พัฒนาเทคนิคการศึกษา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การเขียนแผนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยส์.
- ลักขณา ศรีวัฒน์. (2543). *สุขวิทยาและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ลีลาวดี จีระเสมานนท์. (2555). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอลำปาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ลือชา สารคง. (2547). *การศึกษากระบวนการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาเกณฑ์คุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- วรรณรี ปทุมมาศ. (2546). *การนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ดีสคัฟเวอร์.

- วิภาวดี ชีวะผลาบุญ. (2553). รูปแบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนเอกชนระดับ
ประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2545). การบริหาร : หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ทิพย์วิสุทธิ์.
- ศักดิ์ผจญ เริงใจ. (2547). การศึกษาแนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- สมบัติคำ ชุมจันทร์. (2555). ปัญหา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพงษ์ ศรีโสภณ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกับ
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สกลนครเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมยศ นาวิการ. (2544). การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2546). มาตรฐานงานแนะแนว. กรุงเทพฯ : ศูนย์แนะแนว
การศึกษาและอาชีพ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอย์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). ทฤษฎีและหลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7. (2556). บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 7. นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครราชสีมาเขต 7.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทย.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

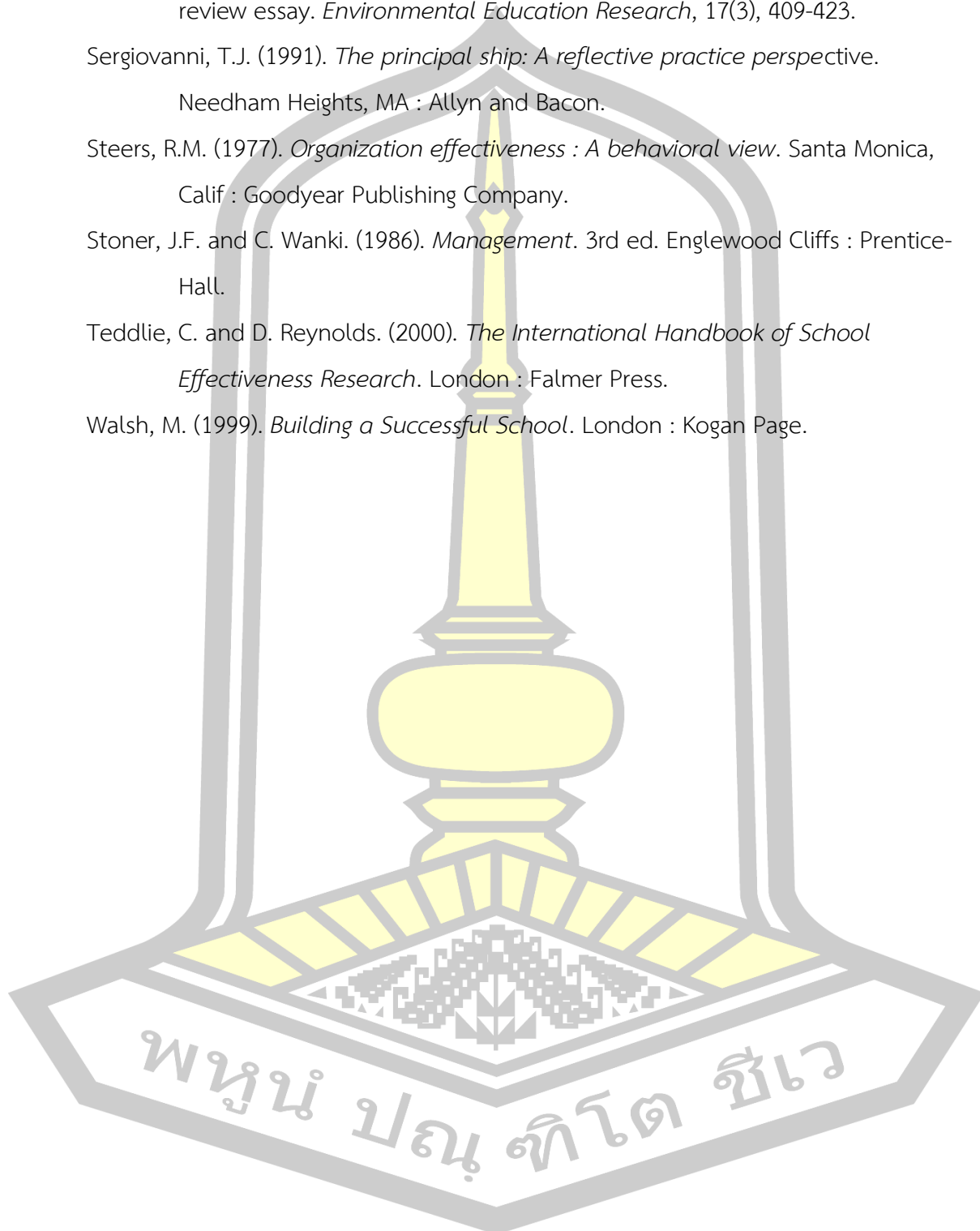
- สุกัน เทียนทอง. (2546). การวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียว. วารสารวิชาการ, 6(6), 29-30.
- สุชาติ วิริยะ. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สุนิสา ถิ่นชนนาง. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). หลักการทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุธาณี เสน่ห์. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุบิน อ้อสุวรรณ. (2544). คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนลาดชะโดสามัคคี.
- สุศักดิ์ ศิริ. (2548). การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์.
- สุรตยา รอดรัตน์. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวรรณ แยมเย็น. (2550). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กตามธรรมชาติของครูและผู้บริหารในจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2547). ปฐมวัย หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- หวน พิณรุฬห์. (2549). การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

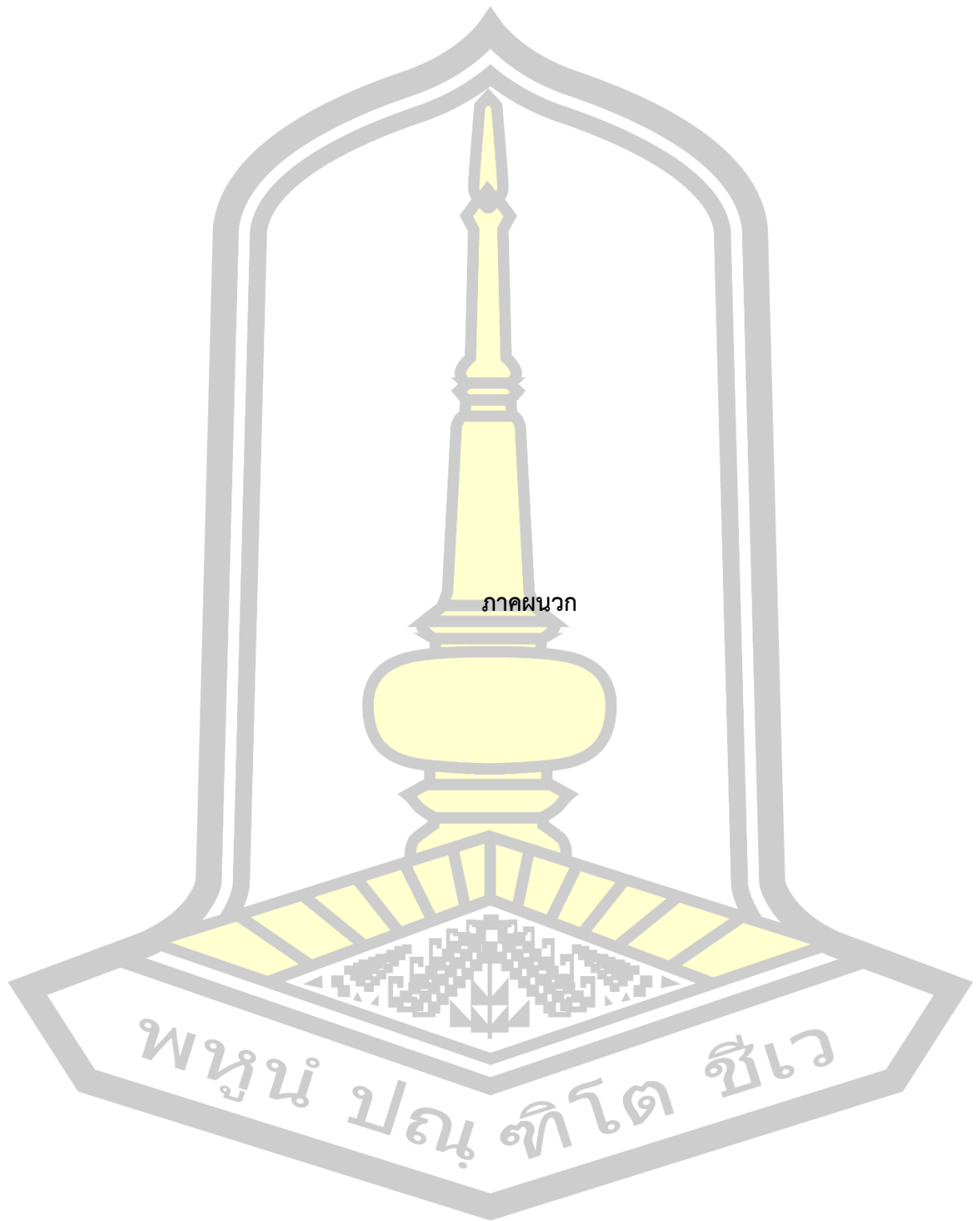
- อัครพร อูระงาม. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อำรุง จันทวานิช. (2542). *แนวคิดการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : รัฐสภากรักรัษ.
- อุทัย ไทยกรรณ์. (2558). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- อุทัย ธรรมเตโช. (2551). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.ปรี้นติ้งเฮาส์.
- อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ และสุวรรณ มงคลรุ่งเรือง. (2537). *การพัฒนาค้นคว้าความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Agthe, R.R. (2007). *The Elementary School Principles in Curriculum Decision Making*,” Dissertation Abstracts International, 40(65), 3078-A, April.
- American Association of School Administrators, (1955). *Staff Relations in School Administration*. 3rd ed. Arlington, Va : The Association.
- Bossert, S. and others. (1982). The instructional management role of the principal. *Educational Administration Quarterly*, 18(3), 34-64.
- Bossert, S.T. (1988). *School Effects*. (Boyan, N. J., Ed.). *Handbook of research on education administration: A Project of the American Educational Research Association*. New York : Longman.
- Bugg, K.A. (2009). *Quality Assurance and Improvement Planning in Illinois High Schools*. Thesis Ph.D. Illinois : Illinois University, 2009.
- Cameron, K.S., and D.A. Whetten. (1996). Organizational effectiveness and quality : The second generation. *In Higher Education : Handbook of Theory and Research*, John R. Smart, ed. New York : Agathon.
- Campbell, D.T. (1958). Common fate, similarity, and other indices of the status of aggregates of persons as social entities. *Behavioral Science*, 3, 14–25.

- Campbell, R.F. (1967). *Introduction to Educational Administration*. Boston : Allyn and Bacon Inc.
- Campbell, R.F. and R.T. Gregg. (1957). *Administrative behavior in Education*. New York : Harper and Row.
- Caplow, T. (1964). *Principles of Organization*. New York : Harcourt Brace & World.
- Cowan, J. (1985). Effectiveness and Efficiency in Higher Education. *Higher Education*, 14(3), 235-239, June.
- Daud, Y. (2008). Teaching and Learning Supervision, Teachers' Attitude towards Classroom Supervision and Students' Participation. *International Journal of Instruction*, 11(4), 513-526.
- Denison, D.R. (1990). *Corporate culture and organizational effectiveness*. New York : John Wiley & Son.
- Edmonds, R.R. (1979). Effective schools for the Urban poor. *Educational Leadership*, 37(1), 15-18.
- Fayol, H. (1916). Administration Industrielle et generale. *Bulletin de la Societe de l'Industrie Minerale, fifth series*, 10(3), 5-162.
- George, I.N. (2017). Effective Classroom Management and Student s' Academic Performance in Secondary Schools in Uyo Local Government Area of Akwa Ibom State. *Research in Pedagogy*, 7(1), 43-56.
- Gibson, J.J. (1979). *Organization : Behavior Structure and Process*. 4th ed. Singapore : McGraw-Hill.
- Gillham, D.P. (2000). *Professional Staff and Parent Perceptions of School Effectiveness of Seventh-day Adventist K-Schools in the North America Division*. [online]. Available from : <http://www.thailis.uni.net.th/dao/printarticles.nsp>. [accessed 12 March 2019].
- Glickman, C.D., Gordon, S.P. and J.M. Ross-Gordon. (1987). *Supervision and instructional Leadership a developmental approach*. 10th ed. U.S.A. : Allyn and Bacon.
- Glickman, C.D., Gordon, S.P. and J.M. Ross-Gordon. (2001). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach*. 5th ed. Boston : Allyn and Bacon.

- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Gross, B.M. (1975). *Concepts and controversy in organizational behavior*. Pacific Palisades, California : Goodyear.
- Gulick, L. and L. Urwick. (1937). *Papers on the Science of Administration*. New York : Institute of Public Administration.
- Hayward, A.M. (2011). *A Comparison of Social-Emotional and Academic Achievement Levels for 4th and 5th Grade Students in Accelerated and Traditional Programs*. Ph.D. Thesis, America : Walden University.
- Hoy, W.K. and C.G. Miskel. (1991). *Educational Administration : Theory, Research, and practice*. 4th ed. Singapore : McGraw-Hill.
- Hoy, W.K. and C.G. Miskel. (2001). *Educational Administration : Theory, Research and Practice*. 6thed. New York : McGraw-Hill.
- Hoy, W.K. and C.G. Miskel. (2005). *Educational Administration : Theory, Research and Practice*. 7thed. New York : McGraw Hill.
- Kenneth, T. (2010). The influence of School Architecture on Academic Achievement. *Journal of Education Administration*, 38(3), 309-330, April-June.
- Klein, J. (2012). Academic Optimism and Community Engagement in USA Schools. *Journal of Educational Management*, 26(5), 77-78, October–December.
- Krejcie, R.V. and D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lunenburg, F. and A. Ornstein. (2004). *Educational Administration : Concepts and Practices*. 4thed. Belmont : Wadsworth/Thompson Learning.
- Martin, L. and P. Kettner. (1996). *Measuring the Performance of Human Service Program*. London : Sage Publisher.
- Newman, W.H. (1950). *Administrative Action*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Reeves, J.B. (2010). *Academic Optimism And Organizational Climate: An Elementary School Effectiveness Test Of Two Measures*. Tuscaloosa : Alabama.
- Robbin, S.P. *Organization Theory : Structure Design and Applications*. 3rded. Englewood Cliff : Prentice-Hall.
- Russell, F.S. (1957). On a new medusa, *Krampella dubia*, n. g., n. sp. *Journal of the Marine Biological Association of the U. K.*, 36, 445-447.

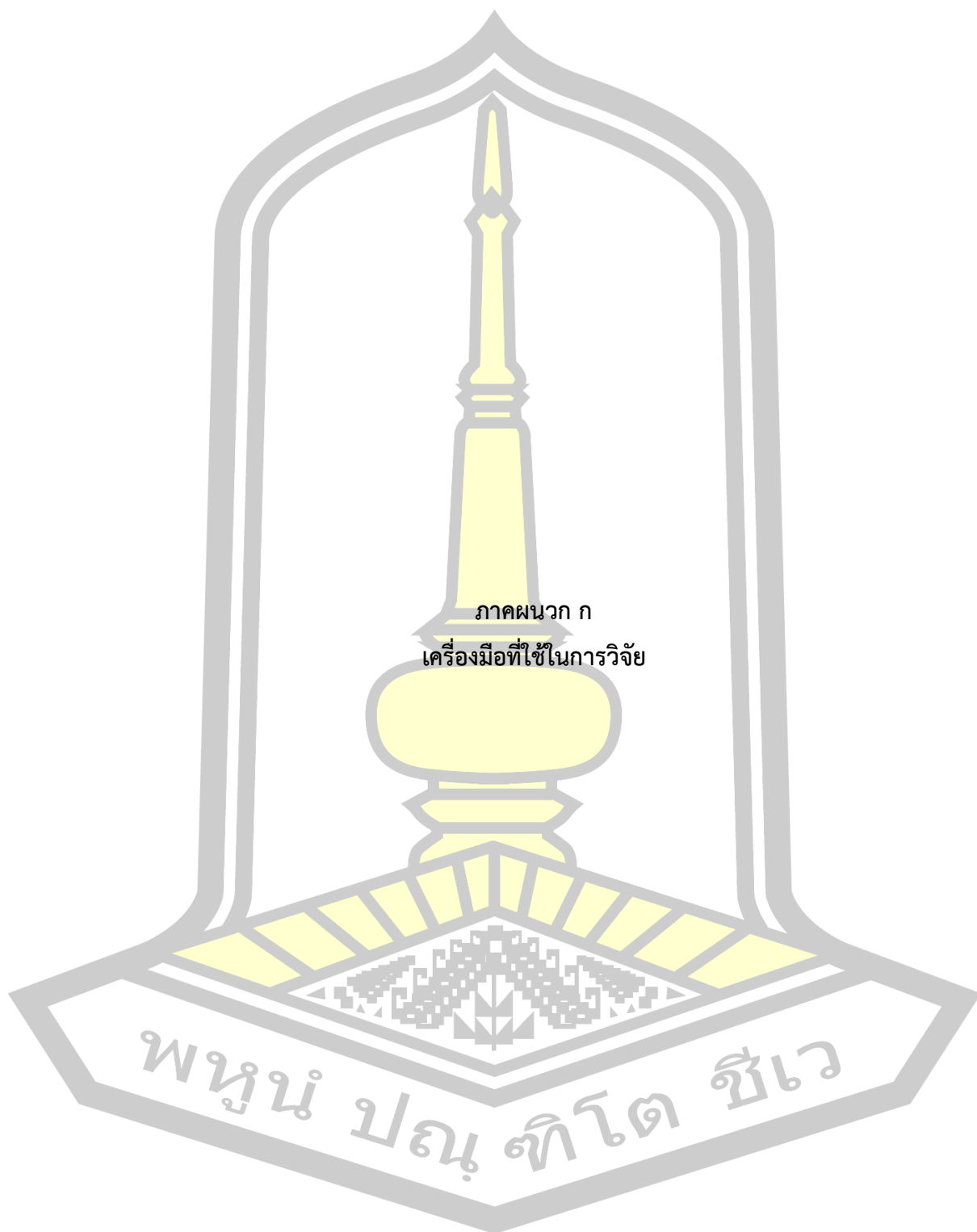
- Scott, W. (2011). Sustainable schools and the exercising of responsible citizenship : A review essay. *Environmental Education Research*, 17(3), 409-423.
- Sergiovanni, T.J. (1991). *The principal ship: A reflective practice perspective*. Needham Heights, MA : Allyn and Bacon.
- Steers, R.M. (1977). *Organization effectiveness : A behavioral view*. Santa Monica, Calif : Goodyear Publishing Company.
- Stoner, J.F. and C. Wanki. (1986). *Management*. 3rd ed. Englewood Cliffs : Prentice-Hall.
- Teddlie, C. and D. Reynolds. (2000). *The International Handbook of School Effectiveness Research*. London : Falmer Press.
- Walsh, M. (1999). *Building a Successful School*. London : Kogan Page.





ภาคผนวก

พหุมนุ ปณุ จิต ชีเว



รหัสแบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
 2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย ซึ่งจะนำไปใช้เพื่อสรุปผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่ได้แยกวิเคราะห์เป็นรายโรงเรียน ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์จะช่วยให้ผลการวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้อง และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อเกิดคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป
 3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)
- ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้



นางชนิสรา ชุมวงศ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ☐ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่ท่านปฏิบัติงาน

() ผู้บริหารสถานศึกษา () หัวหน้างานวิชาการ

2. ระดับการศึกษา

() ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

() น้อยกว่า 5 ปี () 5 – 10 ปี () 11 – 15 ปี () 16 – 20 ปี () 21 ปีขึ้นไป

4. ขนาดของโรงเรียน

() โรงเรียนขนาดเล็ก () โรงเรียนขนาดกลาง () โรงเรียนขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

เขต 7

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ☐ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมีคะแนนความคิดเห็นในแต่ละระดับเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ แปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

พหุ มณ สิโต ชีเว

[illegible]

[illegible]

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best practices) สำหรับการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ใช้ในการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง



นางชนิสรา ชุมวงศ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พนุน บณ สิโต ชูเว

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวทางการดำเนินงานวิชาการ ที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา

ผู้สัมภาษณ์ : นางชนิสรา ชุมวงศ์

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์สถานที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

วุฒิการศึกษา.....

สถานที่ทำงาน.....

ตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1. ท่านมีวิธีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตร ในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างไร

.....

2. ท่านมีวิธีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างไร

.....

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1. ท่านมีวิธีการสำรวจสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือไม่

.....

2. ท่านมีวิธีการประเมินผลพัฒนากระบวนการในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือไม่

.....

1. ท่านมีแนวทางปฏิบัติในการบริหารด้านการวัดและประเมินผลอย่างไร

2. การดำเนินการด้านการวัดและประเมินผล ท่านมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

1. ท่านมีวิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไร

2. ท่านมีวิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการติดตามและประเมินผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไร

1. ท่านมีวิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการวางแผนการนิเทศการศึกษาอย่างไร

2. ท่านมีวิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการดำเนินการนิเทศการศึกษาอย่างไร

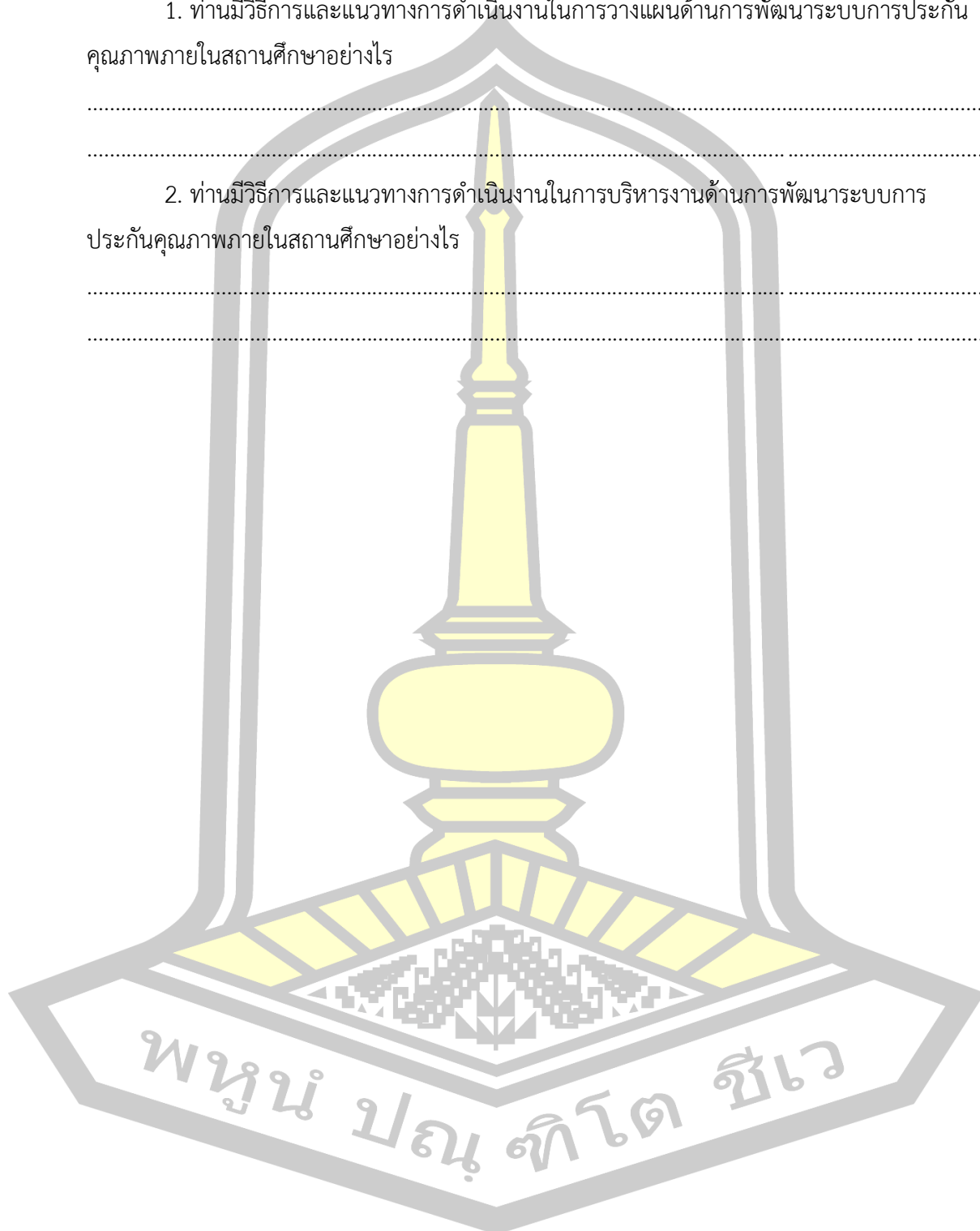
1. ท่านมีวิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการบริหารด้านการแนะแนวอย่างไร

2. ท่านมีวิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมการแนะแนวอย่างไร

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. ท่านมีวิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการวางแผนด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างไร

2. ท่านมีวิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการบริหารงานด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างไร



แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการ
ที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 7

จุดมุ่งหมาย

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของท่านในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามที่ผู้วิจัยได้นำร่างแนวทางเสนอ
2. ข้อคำถามในการสอบถามจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียดของของแนวทางการ
ดำเนินงานวิชาการที่ประสิทธิผลของสถานศึกษา
3. ข้อคำถามความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ของแนวทางโปรด
พิจารณาว่าสิ่งที่ระบุในแต่ละข้อนั้น มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากน้อย
เพียงใด โดยกำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีความหมาย
ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด
4. คำถามปลายเปิดในท้ายตาราง ขอให้ท่านได้ให้ข้อคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อ
ความสมบูรณ์ในแต่ละส่วนของแนวทาง

ขอขอบพระคุณอย่างสูง



นางชนิสรา ชุมวงศ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

[illegible]

[illegible]

การดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของสถานศึกษา	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.มีการแต่งตั้งคณะดำเนินงานการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา										
3.ฝ่ายวิชาการมีการรายงานคุณภาพการศึกษาระบุ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา										
4.มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้คณะครูเกี่ยวกับระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงดำเนินการพัฒนาตาม เกณฑ์การประกันคุณภาพภายในทุกมาตรฐานได้										
5.มีการจัดทำและใช้เครื่องมือในการประเมินการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาจากสภาพจริง										

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ

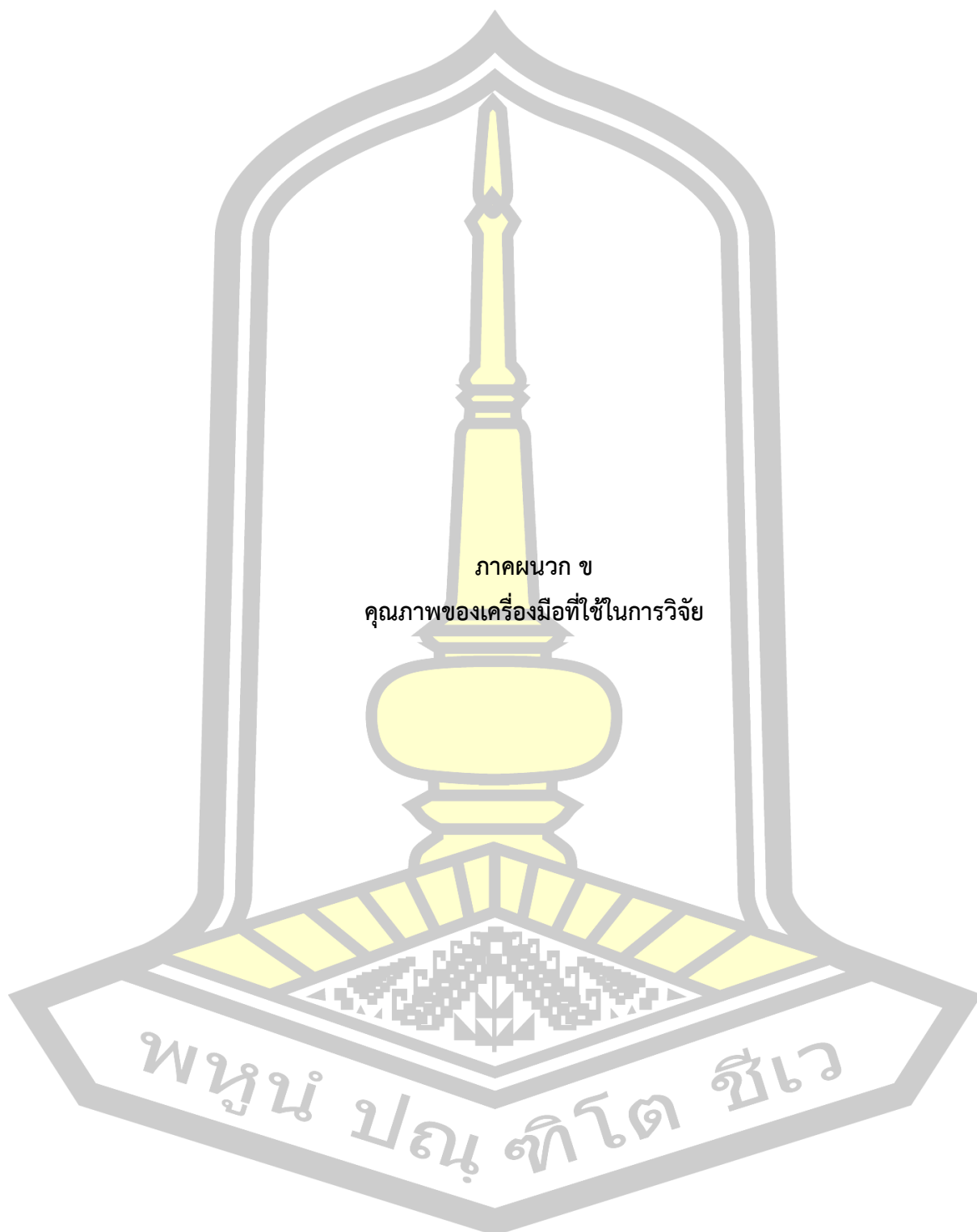
.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

พูน ปณ ภิโต ชีเว



ภาคผนวก ข

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณ จกโตะ ชีวะ

ตาราง 24 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ระหว่างข้อความกับเนื้อหาของ
แบบสอบถามสำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 7

ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6	1	0	1	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้
7	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
15	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
20	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
23	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
27	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
28	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
31	1	1	0	1	0	0.6	ใช้ได้
32	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
33	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
35	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
37	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
42	1	1	0	0	0	0.4	ใช้ไม่ได้

ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามสภาพปัจจุบันสำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.625	21	0.729
2	0.749	22	0.794
3	0.707	23	0.758
4	0.736	24	0.831
5	0.478	25	0.599
6	0.556	26	0.716
7	0.756	27	0.798
8	0.700	28	0.720
9	0.733	29	0.677
10	0.743	30	0.775
11	0.732	31	0.781
12	0.397	32	0.786
13	0.645	33	0.568
14	0.462	34	0.710
15	0.492	35	0.770
16	0.737	36	0.795
17	0.776	37	0.503
18	0.776	38	0.612
19	0.600	39	0.641
20	0.767	40	0.776
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.974			

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนา
แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.837	21	0.622
2	0.762	22	0.625
3	0.414	23	0.800
4	0.835	24	0.355
5	0.836	25	0.380
6	0.258	26	0.556
7	0.616	27	0.735
8	0.660	28	0.690
9	0.442	29	0.787
10	0.410	30	0.865
11	0.475	31	0.728
12	0.695	32	0.889
13	0.269	33	0.457
14	0.632	34	0.496
15	0.573	35	0.541
16	0.550	36	0.638
17	0.542	37	0.486
18	0.654	38	0.644
19	0.635	39	0.693
20	0.744	40	0.571
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.961			

ตาราง 27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ระหว่างข้อความกับเนื้อหาของ
แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 7

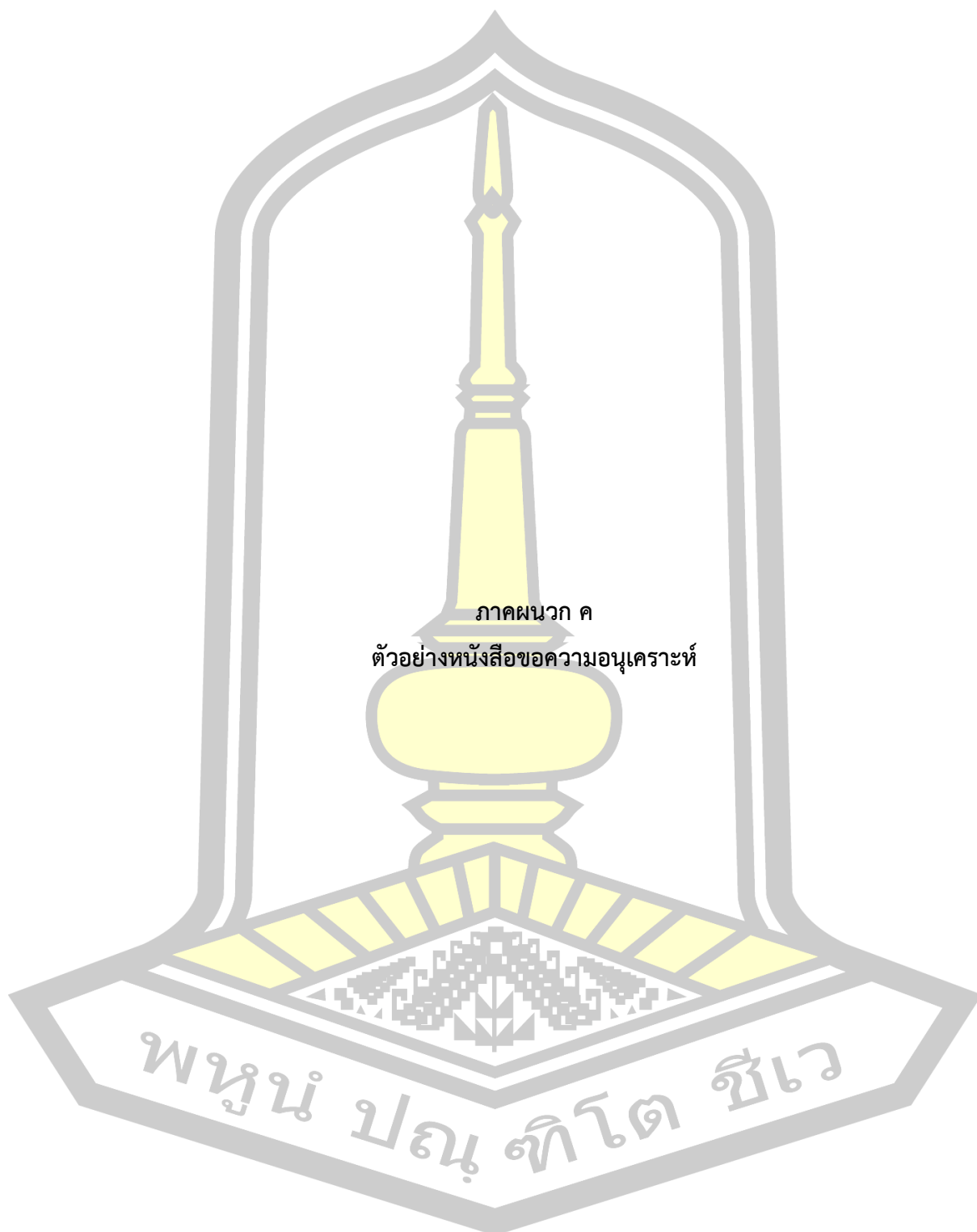
ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการวัดผลและประเมินผล							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการนิเทศการศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการแนะแนว							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 28 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาของ
แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา
เขต 7

ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3) การวัดผลและประเมินผล							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
5	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5) การนิเทศการศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6) การแนะแนวการศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา							
1	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้



ภาคผนวก ค

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุมน ปณ จิโต ชีเว



ที่ อว 0605.5(2)/ว1358

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

14 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ ดร.มณูญ เพชรมีแก้ว

ด้วย นางชนิสรา ชุมวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โหมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0956922417



ที่ อว 0605.5(2)/ว1381

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

16 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองจิก

ด้วย นางชนิสรา ชุมวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางชนิสรา ชุมวงศ์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0956922417



ที่ อว 0605.5(2)/ว1382

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

16 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกุลโน

ด้วย นางชนิสรา ชุมวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางชนิสรา ชุมวงศ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174

เบอร์โทรนิสิต 0956922417



ที่ อว 0605.5(2)/ว1478

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 เมษายน 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ชำนาญ ทุมทุมมา

ด้วย นางชนิสรา ชุมวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0956922417

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางชนิสรา ชุมวงศ์
วันเกิด	วันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2536
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 49 ซอยริมคลองสมถวิล 3 ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านประสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30270
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 ประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2552 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2555 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2560 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2563 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภัโต ชีเว